

ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ	
Прелато лично, поштом препоручено	Рно _____
Обично дана _____	Прилога _____
Примерак _____	_____
ПРИМЉЕНО 20. 09. 2021	
Таштени Србија дин. Без таксе	
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД динара	
Број Рев. 1980/2019	Потпис _____
Време: 21. 01. 2021. године	
Београд	

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ	
Прелато поштом	време _____
Лично	Пример _____
ПРИМЉЕНО 20. 09. 2021 Прилога _____	
Примљено таксе _____ дин.	
Мањак таксе _____ дин.	Потпис _____
БРОЈ _____	20 _____

04. 10. 2021

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца Илије Девића из Београда, кога заступа Добрић Владимир, адвокат из Београда, против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.1556/18 од 09.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.1556/18 од 09.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П бр.249/2011 од 27.12.2017. године, првим ставом изреке, одбијен је приговор литиспенденције. Другим ставом изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде материјалне штете исплати износ од 15.940.056.654,10 динара, са законском затезном каматом на износ од 13.454.098.934,08 динара, почев од 01.01.2017. године до исплате, трошкове парничног поступка по ТТ колико буду износили као и накнаду на основу нематеријалне штете у износу од 20.000.000,00 динара, а по основу повреде угледа и части 30.000.000,00 динара, односно укупно 50.000.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 3.036.300,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.1556/18 од 09.10.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побјану пресуду у оквиру овлашћења из члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. важећег ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...55/2014), и закључио да ревизија није основана.

У образложењу своје одлуке другостепени суд се погрешно позвао на одредбе сада важећег ЗПП, конкретно 374. став 2. тачка 1, 2. до 3, 5, 7. и 9. ЗПП, што није било од утицаја на доношење правилне и законите одлуке у поступку у смислу члан 361. став 1. ЗПП.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 362. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку који је претходио доношењу правноснажне пресуде Агенција за приватизацију Републике Србије и тужилац су закључили уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције у Београду, дана 30.07.2004. године, којим је у складу са Законом о приватизацији и Уредбом о продаји капитала и имовине јавном аукцијом, Агенција продала 70% друштвеног капитала субјекту приватизације друштвено Аутотранспортном предузећу „Војводина“ Нови Сад на аукцији одржаној дана 27.07.2004. године. Део од 30% укупног износа капитала субјекта је пренет на запослене без накнаде. Друштвени капитал субјекта је процењен на 264.822.000,00 динара а купац је купио друштвени капитал по цени од 290.000.000,00 односно 3.975.603,50 евра, према курсу евра на дан 30.07.2004. године. Уговорена је исплата цене у шест једнаких годишњих рата у динарској противвредности. Годишња рата износила је 662.600,58 евра. Купац је обавезан да инвестира у субјекте приватизације у основна средства, да током пет година обезбеди континуитет пословања предузећа у основној делатности за које је регистровано, одређена су ограничења за продају основних средстава субјекта, а обавезан је и да врати национализовану имовину која је у саставу субјекта приватизације. Сходно одредбама уговора, уговорне стране су закључиле дана 05.08.2004. године уговор о инвестиционом улагању, којим се купац, тужилац у овом поступку обавезао да инвестира у друштвено предузеће „Војводина“ Нови Сад у року од 12 месеци са износом од 74.207.000,00 динара у основна средства. Уговорена су средства обезбеђена а наведена улагања су извршена према потврди овлашћеног ревизора и тиме је обавеза тужилаца као купца из уговора о продаји друштвеног капитала који се односи на инвестициона улагања у целини извршена.

Тужилац је као директор АТП „Војводина“ АД Нови Сад упутио писмо о својим намерама градоначелнику Града Новог Сада Маји Гојковић, дана 01.02.2005. године и обавестио је Град да је предузеће сачинило план да се на парцели број 3351 и 3352/1 изгради аутобуска станица за међумесни, међурепублички и међународни саобраћај, бензинска станица, паркинг простор за аутобусе, такси возила, путничка возила, управа зграда, службе за технички преглед, периферија, хотел и продајни центар и сервис „Сетре“ и „Мерседес“ за Србију и Црну Гору. Градоначелник и градско веће Новог Сада су 10.02.2005. године донели закључке према којима је задужен ЈП „Завод за изградњу града“ да у име Града координира послове из надлежности Завода, а ради реализације идејног пројекта за изградњу аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај, као и да обезбеди израду саобраћајне студије која ће показати оправданост локације комплекса АТП „Војводина“ са становишта постојећих и нових

саобраћајних коридора за јавни саобраћај. Дата је сагласност за израду технолошког пројекта ауто базе и ауто станице за АТП „Војводина“. Град, односно градоначелник и АТП „Војводина“ су закључили Уговор дана 08.05.2006. године којим су уредили међусобна права и обавезе у погледу обезбеђења нове међумесне аутобуске станице у објекту који ће градити АТП Војводина, чиме ће се створити услови за измештање приградског терминала са Рибље пијаце на локацији у садашњем међумесне аутобуске станице као и услови за измештање садашње међумесне аутобуске станице на нову локацију, у складу са Генералним планом. Уговорнице су сагласне да АТП „Војводина“ сопственим средствима изгради објекат за нову међумесну аутобуску станицу на простору радне зоне „Север 2“ на парцели 33.51 КО Нови Сад 1 на земљишту чији је корисник. Град се обавезао да након што АТП „Војводина“ добије употребну дозволу за новоизграђени објекат међумесне аутобуске станице, регулише аутобуски саобраћај и да трасе линија у градском и приградском саобраћају и аутобуска стајалишта уреди у складу са новом локацијом. У допису од 20.07.2005. године, сачињеном поводом прихватања писма о намерама АТП „Војводина“ градоначелник је закључио да одлука о измештању терминала међуградске аутобуске станице у Новом Саду представља дугорочну оријентацију и трајног је карактера, да ће се пресељење терминала међуградске аутобуске станице провести након изградње објекта аутобазе и ауто станице на парцелама 3351 и 3352/1 КО Нови Сад 1, на којима ће се наставити обављање делатности међуградске станице на новој локацији.

Према генералном плану Града Новог Сада до 2021. године планиране су две локације међумесне аутобуске станице и то једна код Железничке станице и друга на парцели 3351 КО Нови Сад 1, у радној зони Север 1. Скупштина града је на седници од 03.03.2006. године донела одлуку: локација међуградске аутобуске станице и приградског терминала, у којој се наводи да ради измештања приградског терминала са Рибље пијаце на локацији садашње међуградске аутобуске станице, међуградска станица ће се градити на простору радне зоне Север 2 на парцели 33,51 КО Нови Сад. Дана 28.02.2007. године, Градска управа за урбанизам и стамбене послове је донела решење којим је издата употребна дозвола за прву фазу комплекса Аутотранспортног предузећа са двонаменским склоништем, перонима и настарешницом, паркинг простором на углу Светандрејског пута и Пута Новосадског партизанског одреда на кп бр.3351 КО Нови Сад 1. Градска управа за саобраћај и путеве је одредила да је за међумесним и међународним саобраћајем почетно и крајње стајалиште нова аутобуска станица и одредила да се стара аутобуска станица на Бул. Јаше Томића 6, користи искључиво за приградски превоз путника. Градска управа за инспекцијске послове је донела закључак којим је наложено ГСП да поступи по решењу којим му је наложено да аутобуску станицу на Бул. Јаше Томића бр.6, стави у функцију аутобуског терминала искључиво за приградски превоз путника.

АТП „Војводина“ је започела са обављањем делатности пружања станичних услуга, али делатност није испунила очекиване резултате, јер се међумесни и међуградски превоз и даље обављао са поласцима и доласцима преко старе аутобуске станице. Иако је то била уговорена обавеза, да омогући измештање саобраћаја на нову станицу, тужени је није испунио. Дотадашња станица није престала са радом, а рад нове није био у очекиваном обиму. То се одразило на послове резултата АТП „Војводине“ која је пословала са губитком. Пословни приходи су 2008. године били мањи за 70% у односу на 2007. Имајући у виду однос укупних обавеза и вредности обртне и сталне имовине, привредно друштво је постало несолвентно и презадужено у високом степену. Истовремено тужилац је према уговору о продаји друштвеног

капитала од 30.07.2004. године имао обавезу да исплати цену шест годишњих рата, а исплатио је четири рате, с тим што пету и шесту рату није исплатио ни у накнадно остављеним роковима. АТП „Војводина“ није испунила обавезе ни из Социјалног програма. Како купац није испунио обавезе, Агенција за приватизацију је Одлуком од 23.12.2008. године, констатовала да се Уговор о продаји друштвеног капитала поводом јавне аукције субјекта приватизације АТП „Војводина“ АД сматра раскинутим због неиспуњења, истеклом накнадно остављеног рока, у складу са чланом 41. Закона о приватизацији. Агенција је донела одлуку о преносу капитала АТП „Војводина“ из Новог Сада Акцијском фонду дана 12.01.2009. године, у износу од 70% друштвеног капитала предузећа.

АТП „Војводина“ АД је поднело тужбу Трговинском суду у Новом Саду против Републике Србије, Града Новог Сада и ЈГСП Нови Сад, ради накнаде штете, због неизвршења уговорних обавеза, у ком поступку је тужилац учествовао као умешач. Захтев је одбијен. Пресудом Привредног апелационог суда потврђена је пресуда у односу на Републику Србију и ЈГСП Нови Сад, а укинута је у односу на Град Нови Сад. Након тога је Привредни суд донео првостепену пресуду којом је обавезао Град Нови Сад да тужиоцу АТП „Војводина“ АД исплати дуг и трошкове поступка. Привредни апелациони суд је ову пресуду потврдио.

Пресудом Врховног касационог суда Рев бр.58/2013 и Пзз 1/2013 од 09.05.2013. године преиначене су првостепена и другостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев јер су обе уговорне стране по мишљењу Врховног касационог суда биле несавесне.

Решењем Трговинског суда Ст 27/08 од 15.12.2008. године, покренут је поступак стечаја над АТП „Војводина“ АД Нови Сад. Дана 29.06.2011. године, стечајни управник је поднео план реорганизације. Назив субјекта је брисан и уписан нови назив Аутотранспортно предузеће „Војводина“ АД Нови Сад са седиштем у Новом Саду.

Тужилац је био власник фирме „Мансоор“ ДОО и „Мансоор аграр“ ДОО Београд у коме је био оснивач са 100% удела, над којим је отворен стечај. Ове фирме су као јемци гарантовали за враћање кредита по уговорима о кредитима, које је АТП „Војводина“ АД Нови Сад закључивала са банкама. Гаранције су обухватиле непокретности у власништву тих фирми у Београду и Крчедину. Поред тога, тужилац је лично својом имовином гарантовао као јемац враћање кредита по уговорима које је АТП „Војводина“ АД Нови Сад закључивала са банкама. И ове непокретности су продате ради враћања дуга из уговора о кредиту. Тужилац је био и јемац за кредите узете за потребе АТП „Војводина“ АД Нови Сад код Чачанске банке, због чега је одређено извршење над његовим непокретностима у Новом Сланкамену. Ове фирме тужиоца отишле су стечај услед немогућности сервисирања дугова.

Тужилац је поднео пријаву потраживања против стечајног дужника АТП „Војводина“ АД Нови Сад, дана 30.01.2009. године по уговору о јемству. Поднео је и тужбу Привредном суду у Новом Саду против АТП „Војводине“ у стечају, ради утврђивања основаности потраживања. Захтев је правноснажно одбијен, али је у поступку пред истим судом утврђено потраживање фирме тужиоца „Мансоо Аграр“ ДОО Београд.

Привредни апелациони суд је у предмету по тужби тужиоца ЈГСП против тужених Града Новог Сада и АТП „Војводине“ АД Нови Сад, донео пресуду којом је утврђено да је ништава одредба уговора закључена између тужених од 08.05.2006. године којим је одређено да ће се обезбеђењем нове међумесне аутобуске станице створити услови за измештање приградског термина са рибље пијаце на локацију садашње међумесне аутобуске станице као и услови за њено измештање на нову локацију у складу са генералним планом. Ревизија туженог АТП „Војводина“ у овом спору је одбијена.

Тужилац у овом спору потражује изгубљену добит од пословања аутобуске станице од 01.03.2007. године до 31.12.2014. године у износу од 1.712.225.206,71 динар са каматом у износу од 981.091.311,78 динара на дан 01.04.2015. године. Ова изгубљена добит обухвата добит од пословања станице, прихода од полазака аутобуса, од закупа, изнајмљивања рекламног простора, док је очекивана добит од пословања сервиса за период од 01.03.2007. године до 31.12.2014. године 417.382.000,00 динара односно 3.475.275 евра. Утврђен је и очекивани приход предузећа „Мапсоор“ ДОО. Тужилац потражује штету од продатог земљишта и закупнину за пољопривредно земљиште у Новом Сланкамену за период од 01.03.2007. године до вештачења 05.05.2017. године у Новом Сланкамену за период од 01.03.2007. до дана вештачења 05.05.2017. године у износу од 18.639.084 евра и због неиздавања земљишта у Крчедину у износу од 138.361,20 евра.

Одлучујући о уставној жалби Уж 4892/10 од 20.10.2015. године, АТП „Војводина“ АД и овде тужиоца Уставни суд је одбио уставну жалбу изјављену против пресуде Врховног касационог суда Прев 58/2013 и Пзз 1/2013 од 09.05.2013. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилан је закључак нижестепених судова да је тужбени захтев неоснован. За своје одлуке нижестепени судови су дали потпуне и јасне разлоге које као правилне и на закону засноване прихвата и ревизијски суд.

Другостепени суд је оцењујући наводе жалбе у образложењу своје одлуке оценио све битне наводе који су од утицаја на доношење правилне и законите одлуке у поступку, па су неосновани ревизијски наводи да је у поступку пред другостепеним судом почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП.

Тужилац се у ревизији позива на легитимна очекивања у погледу стицања добити коју би остварио извршењем Генералног плана Града Новог Сада о отварању Аутобуске станице међуградске и међумесне коју је изградио, позивајући се на случајеве „Koreckivs Slovačka“ представка број 44912/98 од 28.09.2014. године и „Dyshevavvs Rusija“ представка број 7997/10 од 06.12.2011. године и Одлуке Европског суда за људска права у Стразбуру у овим предметима, али оне су без утицаја на доношење другачије одлуке у овом поступку јер се не заснивају на битно истом чињеничном стању и правном основу. Напротив, у пресуди „Gladviševa protiv Rusije“ суд се позива на члан 8. Европске конвенције, а не на факултативни Протокол број 1 уз Европску конвенцију.

Одредбом члана 14. Закона о облигационим односима – ЗОО, прописано је да се у заснивању облигационих односа не могу установљавати права и обавезе којима се за било кога ствара или искоришћава монополски положај на тржишту (забрана стварања и искоришћавања монополског положаја).

Супротно наводима ревизије тужилац није доказао постојање узрочно-последичне везе између штете коју трпи и радњи туженог да би тужени био у обавези да докажује да је штета настала без његове кривице (намера или крајња непажња).

Инсистирањем на реализацији Генералног плана, тако да међународни и међуградски превоз обавља искључиво предузеће у власништву тужиоца супротно члану 14. у вези са чланом 103. ЗОО, тужилац се доводи у монополски положај у односу на друга предузећа која се баве међуградским и међумесним превозом у Граду Новом Саду, па је правилан закључак нижестепених судова, да би извршење такве обавезе и досуђивање накнаде штете било противно принудним прописима, пре свега Уставу (члан 84.) и закону.

Тужилац је лице које се бави привредном делатношћу, па му одредбе члана 14. Закона о облигационим односима нису могле остати непознате, због чега је ступајући у преговоре са Градом Новим Садам, о изградњи аутобуске станице од које би искључиво његово предузеће убирало профит, знао, односно морао знати да се тиме ствара монополски положај, па је сагласно члану 192. ЗОО, својим радњама допринео настанку штете.

На основу изложеног, а како тужилац у ревизији понавља наводе које је истицао у жалби, које су већ биле предмет савесне и брижљиве оцене другостепеног суда, Врховни касациони суд је одбио као неосновану ревизију туженог и донео одлуку као у изреци пресуде применом члана 405. ст.1. и 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

љи

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Посл. Бр. П-249/2011
Дана, 28/09/2021

04. 10. 2021

ТУЖИЛАЦ - ДЕВИЋ ИЛИЈА, БЕОГРАД, ВИЛЕ РАВИЈОЈЛЕ 9
ТУЖЕНИ - ГРАД НОВИ САД, НОВИ САД

ОПОМЕНА ЗА ПЛАЋАЊЕ СУДСКЕ ТАКСЕ

На основу Закона о судским таксама позива се таксени обвезник ДЕВИЋ ИЛИЈА, БЕОГРАД, ВИЛЕ РАВИЈОЈЛЕ 9 да у року од 8 дана од дана пријема овог налога платите неплаћену Такса на жалбу против пресуде у укупном износу од 97,500.00 динара у корист рачуна број 840-29598845-12 ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ, по моделу 97 са позивом на број 54-026-00249-2011-003.

Такође, потребно је да у року од 8 дана од дана пријема овог налога платите и таксу на опомену у износу од 390.00 динара у корист рачуна број 840-29598845-12 ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ, по моделу 97 са позивом на број 71-186-100-0000249-11-000005.

Молимо вас да уплате извршите путем два различита налога с обзиром да се позиви на број разликују. У налозима за уплату дужни сте да назначите пословни број предмета суда по којем вршите уплату у пољу сврха уплате. Доказе о уплати сачувајте ради сопствене евиденције, али нисте у обавези да га достављате суду осим на посебан захтев.

Уколико не извршите уплате, извршиће се наплата принудним путем и то како редовне судске таксе, тако и 50% од неплаћене таксе на име казнене таксе.

НАПОМЕНА: Приликом уплате судске таксе, позив на број уносити без цртица, односно размака између цифара

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Посл. Бр. П-249/2011
Дана, 28/09/2021

04. 10. 2021

ТУЖИЛАЦ - ДЕВИЋ ИЛИЈА, БЕОГРАД, ВИЛЕ РАВИЈОЈЛЕ 9
ТУЖЕНИ - ГРАД НОВИ САД, НОВИ САД

ОПОМЕНА ЗА ПЛАЋАЊЕ СУДСКЕ ТАКСЕ

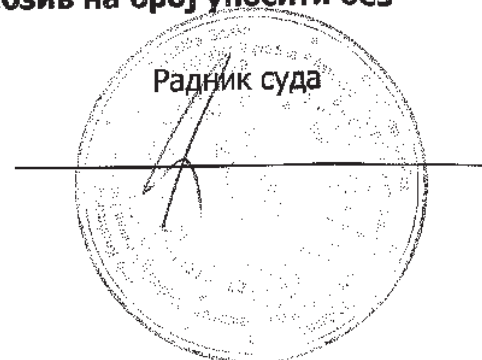
На основу Закона о судским таксама позива се таксени обвезник ДЕВИЋ ИЛИЈА, БЕОГРАД, ВИЛЕ РАВИЈОЈЛЕ 9 да у року од 8 дана од дана пријема овог налога платите неплаћену Такса за одлуку другостепеног суда по жалби на пресуду у укупном износу од 97,500.00 динара у корист рачуна број 840-29598845-12 ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ, по моделу 97 са позивом на број 51-026-00249-2011-004.

Такође, потребно је да у року од 8 дана од дана пријема овог налога платите и таксу на опомену у износу од 390.00 динара у корист рачуна број 840-29598845-12 ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ, по моделу 97 са позивом на број 68-186-100-0000249-11-000006.

Молимо вас да уплате извршите путем два различита налога с обзиром да се позиви на број разликују. У налозима за уплату дужни сте да назначите пословни број предмета суда по којем вршите уплату у пољу сврха уплате. Доказе о уплати сачувајте ради сопствене евиденције, али нисте у обавези да га достављате суду осим на посебан захтев.

Уколико не извршите уплате, извршиће се наплата принудним путем и то како редовне судске таксе, тако и 50% од неплаћене таксе на име казнене таксе.

НАПОМЕНА: Приликом уплате судске таксе, позив на број уносити без цртица, односно размака између цифара

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Посл. Бр. П-249/2011
Дана, 28.09.2021.

04. 10. 2021

ТУЖИЛАЦ - ДЕВИЋ ИЛИЈА, БЕОГРАД, ВИЛЕ РАВИЈОЈЛЕ 9
ТУЖЕНИ - ГРАД НОВИ САД, НОВИ САД

НАЛОГ ЗА ПЛАЋАЊЕ СУДСКЕ ТАКСЕ

Позива се таксени обвезник ДЕВИЋ ИЛИЈА, БЕОГРАД, ВИЛЕ РАВИЈОЈЛЕ 9 да у року од 8 дана од дана пријема овог упозорења плати Такса за ревизију против пресуде у укупном износу од 195,000.00 динара.

Горњи износ уплатити у корист рачуна број 840-29598845-12 ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ, по моделу 97 са позивом на број 65-186-100-0000249-11-000007. Доказ о уплати сачувајте ради сопствене евиденције, али нисте у обавези да га достављате суду осим на посебан захтев.

У налогу за уплату **дужни сте** да назначите пословни број предмета суда по којем вршите уплату у пољу сврха уплате.

НАПОМЕНА: Приликом уплате судске таксе, позив на број уносити без цртица, односно размака између цифара

Радник суда

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Посл. Бр. П-249/2011
Дана, 28.09.2021.

04. 10. 2021

ТУЖИЛАЦ - ДЕВИЋ ИЛИЈА, БЕОГРАД, ВИЛЕ РАВИЈОЈЛЕ 9
ТУЖЕНИ - ГРАД НОВИ САД, НОВИ САД

НАЛОГ ЗА ПЛАЋАЊЕ СУДСКЕ ТАКСЕ

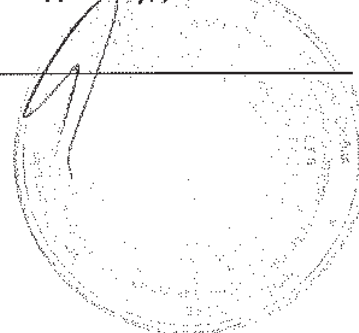
Позива се таксени обвезник ДЕВИЋ ИЛИЈА, БЕОГРАД, ВИЛЕ РАВИЈОЈЛЕ 9 да у року од 8 дана од дана пријема овог упозорења плати Такса за одлуку суда по ванредним правним средствима у укупном износу од 292,500.00 динара.

Горњи износ уплатити у корист рачуна број 840-29598845-12 ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ, по моделу 97 са позивом на број 62-186-100-0000249-11-000008. Доказ о уплати сачувајте ради сопствене евиденције, али нисте у обавези да га достављате суду осим на посебан захтев.

У налогу за уплату **дужни сте** да назначите пословни број предмета суда по којем вршите уплату у пољу сврха уплате.

НАПОМЕНА: Приликом уплате судске таксе, позив на број уносити без цртица, односно размака између цифара

Радник суда

S3

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА
КОД ПОШТЕ 21120 НОВИ САД

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Сутјеска 3
21120 Нови Сад
ПАК: 400207

Листојер

04. 10. 2021

Пословни број П 249/2011

Врста пошиљке и број прилога:

Пресуда ВКС Р/1980/19 од 21.01.2021.г.

Адреса:

АДВОКАТ ВЛАДИМИР ВОЂРИЋ

ОПОНУЖИ ЗА ПАСУ И ЗАЈАВУ
ПРОТИВ ПРЕСУДЕ И ДОГОВОРНЕ
ЕВ.

Бирчанинова 15

ОЗНАЧУ, НАПОС ЗА ПАСУ НА
РЕВИЗИЈУ И ОД
од 28.09.2021.г.

11000 Београд

21120 Novi Sad
R 879436
Poštanski broj:
Dostavni reon:
Adresni kcd:
Masa:
P-249/2011

0,040

S3

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Сутјеска 3
21120 Нови Сад
ПАК: 400207

Јурићер

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА
КОД ПОШТЕ 21120 НОВИ САД

06.10.2011

Пословни број П 249/2011

Врста пошиљке и број прилога:

Пресуда Вк. Р. 1980/19 од 21.01.2011.г.

ОПОНУЖИ ЗА ПАСОУ НА ОЖАЛБУ
ПРОТИВ ПРЕСУДЕ И ДРУГОСТРАНОЈ

ОЖАЛБУ, НАПОС ВТ ПАСОУ НА
РЕВИЗИЈИ И ОЖАЛБИ
од 28.09.2011.г.

21120 Novi Sad
R 879436
Poštanski broj:
Dostavni reon:
Adresni kod:
Masa:
P-249/2011

0,040

Адреса:

АДВОКАТ ВЛАДИМИР ДОБРИЋ

Бирчанинскога 15

1 1 0 0 0 БЕОГРАД

01.02.2018.

Република Србија
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
П-249/2011
27.12.2017. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА

Виши суд у Новом Саду, у већу састављеном од судије Миреле Николчић, као председика већа и судија поротника Миливојев Миланке и Поповић Јованке, као чланова већа, у парници тужиоца **ДЕВИЋ ИЛИЈЕ** из Београда, Виле Равијојле 9, чији су пуномоћници Владимир Добрић и Небојша Ђокић, адвокати у Београду, против туженог **ГРАД НОВИ САД**, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, Жарка Зрењанина 2, ради накнаде штете, вредност предмета спора 15.940.056.654,10 динара, након одржане усмене, јавне и главне расправе, закључене дана 27.12.2017. године, у присуству тужиоца, пуномоћника тужиоца и заступника туженог, донео је следећу

ПРЕСУДУ

Приговор литиспенденције **СЕ ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу плати накнаду по основу материјалне штете од 15.940.056.654,10 динара са законском затезном каматом на износ од 13.454.098.934,08 динара почев од 01.01.2017. године до исплате, као и трошкове парничног поступка по ТТ и АТ РС колико буду износили, као и накнаду по основу нематеријалне штете од 20.000.000 динара и по основу повреде угледа и части износ од 30.000.000 динара тј. укупно 50.000.000 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па све до исплате, све у року од 15 дана од дана извршности пресуде, под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац Девић Илија да туженом **ГРАД НОВИ САД**, на име трошкова поступка исплати укупан износ од 3.036.300,00 динара, у року од 15 дана под претњом извршења.

Одбија се предлог туженог за прекид поступка у овој правној ствари.

Образложење

Тужилац је дана 15.12.2011. године поднео тужбу овом суду против туженог, ради накнаде штете. У тужби се наводи да је тужилац на аукцији купио 70% друштвеног капитала привредног друштва АТП "Војводина" а.д. Нови Сад - сада у стечају, да је између Агенције за приватизацију РС и тужиоца закључен Уговор о купопродаји друштвеног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације АТП "Војводина" број 1-856104-1331/02 дана 30.07.2004. године и да је према уговору

купопродајна цена износила 3.975.603,50 еура, према званичном средњем курсу НБС, важећем на дан закључења уговора. Даље, се наводи да је Уговором било предвиђено да се купопродајна цена исплаћује у шест рата, да је прва рата исплаћена моментом закључења Уговора број 1-856104-1331/02 дана 30.07.2004. године у износу од 48.333.333,00 динара, да је друга рата исплаћена у периоду од 02.08.2006. до 10.04.2006. године у укупном износу од 56.744.052,00 динара, да је трећа рата исплаћена у периоду од 04.08.2006. до 19.10.2006. године у укупном износу од 54.232.431,00 динара, а четврта рата (део) је исплаћена у укупном износу од 50.000.000,00 динара, те да је Агенција за приватизацију једнострано раскинула уговор број 1-856104-1331/02 дана 30.07.2004. године, мада тужилац лично о томе никада званично није обавештен. Надаље, се у тужби наводи да је због раскида уговора број 1-856104-1331/02 дана 30.07.2004. године тужилац претрпео штету у висини исплаћених рата у укупном износу од 209.309.816,00 РСД, као и законску затезну камату почев од дана сваке уплате па закључно са 30.11.2011. године као дана обрачуна, у износу од 291.336.096,51 РСД, а што укупно износи 500.645.912,51 РСД. Поред обавезе исплате купопродајне цене капитала, тужилац је као кунац по Уговору био у обавези да инвестира у субјект приватизације, у укупном износу од 74.207.000,00 динара у року од 12 месеци, од дана закључења уговор тј. од 29.12.2003. године, те је верификацију инвестирања у уговореној вредности потврдио у свом извештају и независни ревизор "Финодит" из Београда у оствареном укупном износу од 75.383.190,00 динара. Штета за наведени инвестициони износ је 75.383.190,00 РСД, док висина законске затезне камате од дана сваког појединачног износа улагања па до 30.11.2011. године износи 152.276.978,38 РСД, па укупан износ заједно са каматом износи 227.660.168,38 РСД. Даље, АТП "Војводина" а.д. Нови Сад (где је тужилац био власник и директор) и тужени Град Нови Сад закључили су Уговор бр. П-020-2/2006-770 дана 08.05.2006. године. Предмет уговора било је регулисање односа поводом изградње нове аутобуске станице. Наводи се, да у Новом Саду постоје две аутобуске станице, при чему једна, стара станица ради и нелегално остварује приходе, а друга нова станица АТП Војводине, не ради, не остварује приходе и у стечајној је маси АТП Војводине а.д. Нови Сад у стечају, док само нова станица испуњава све законске услове за рад. Град Нови Сад у погледу премештања међуградског и међумесног аутобуског саобраћаја са старе на нову станицу није испунио своју уговорну обавезу, па се по питању уговорних обавеза и накнаде штете између АТП Војводине и туженог води спор пред Привредним судом у Новом Саду, у којем спору се ради о накнади штете због повреде Уговора број П-020-2/2006-770 од 08.05.2006. године, па је основно питање у том спору шта су уговорне стране уговориле, шта су била права и обавезе једне односно друге стране, те одговорност за неизвршавање и неблаговремено извршавање уговорних обавеза лежи на страни туженог. Даље, тужени Град Нови Сад и АТП Војводина а.д. Нови Сад потписали су уговор бр. П-020-2/2006-770 од 08.05.2006. године, по којем је основна обавеза туженог Града Новог Сада била да створи услове за премештање садашње (старе) међумесне аутобуске станице на нову локацију АТП Војводине у складу са генералним планом и ту уговорну обавезу тужени Град Нови Сад није испоштовао, чиме је причинио огромну штету привредном друштву АТП Војводина и тужиоцу лично. Спорни уговор уговор још увек је на снази. Због једностраног изигравања уговорних обавеза од стране туженог, тужилац је претрпео штету у виду изгубљене добити коју је по редовном току ствари до истека рока важења уговора могао остварити, имајући у виду да је неспорно да је тужилац саградио нову аутобуску станицу за међуградски саобраћај, као што је неспорно да је станица добила употребну дозволу. У тужби се наводи да изгубљена добит од вршења редовне делатности АТП „Војводина“ Нови Сад у периоду од 01. марта 2007. године па до 30. новембра 2011.

године износи 2.052.542.925,00 РСД на дан 30.11.2011. године, а од тога Илији Девићу, као већинском власнику припада 1.683.085.198,00 РСД, те овај износ представља главни дуг на који се додаје и затезна камата која се рачуна од истека сваке године па до 30.11.2011. године, у укупном износу од 1.198.124.126,00 РСД; Изгубљена добит од пружања станичних услуга АТП Војводина Нови Сад у периоду од 01. марта 2007. године па до 30. новембра 2011. године износи 1.169.332.617,00 РСД на дан 30.11.2011. године, од тога Илији Девићу припада 958.852.746,00 РСД, те овај износ представља главни дуг на који се додаје и затезна камата која се рачуна од истека сваке године па до 30.11.2011. године, у укупном износу од 324.838.943,00 РСД; Изгубљена добит од издавања пословног и канцеларијског простора у АТП „Војводина” Нови Сад у периоду 01. марта 2007. год. па до 30. новембра 2011. године износи 35.965.860,00 РСД, на дан 30.11.2011. године, од тога Илији Девићу припада 29.492.005,00 РСД. Обзиром на то, да аутобуска станица АТП „Војводина” Нови Сад има техничке могућности постављања реклама и оваквог вида оглашавања корисника и остваривања додатних прихода, процењује се да приходи за период од 01. марта 2007 год па до 30 новембра 2011. године износе 4.560.000,00 РСД на дан 30.11.2011. године, од тога Илији Девићу припада 3.739.200,00 РСД, па овај износ представља главни дуг на који се додаје и затезна камата која се рачуна од истека сваке године па до 30.11.2011. године, у укупном износу од 1.266.761 ,00 РСД; Штета због губитка заступства „Сетра” и сервисног заступства ЕвоБус („Сетра”, “Мерцедес”) у периоду од 01. марта 2007 год. па до 30. новембра 2011. године износи 493.876.975,00 РСД, а од тога Илији Девићу припада 404.979.120,00 РСД; Изгубљена добит од услуга сервисирања и оправке аутобуса АТП „Војводина” Нови Сад у периоду од 01. марта 2007 год. па до 30 новембра 2011. године износи 91.268.000,00 РСД, на дан 30.11.2011. године, а од тога Илији Девићу припада 74.839.760 ,00 РСД; Изгубљена добит због немогућности коришћења комплетне парцеле АТП „Војводина” у периоду од 01. марта 2007. године па до 30 новембра 2011. године износи 142.236.568,00 РСД, а од тога Илији Девићу припада 116.633.986,00 РСД, тако да укупно изгубљена добит АТП „Војводина” Нови Сад од пословања аутобуске станице у периоду од 01. марта 2007 године. па до 30. новембра 2011. године износи 3.989.782.945,00 РСД на дан 30.11.2011. године, од тога тужиоцу припада 3.271.622.015,00 РСД, док на име затезне камате рачунате до 30.11.2011. године тужиоцу припада износ од 1.524.229.830,00 РСД. Просечна месечна изгубљена добит АТП „Војводина” Нови Сад од пословања у периоду од 01. марта 2007 године па до 30. новембра 2011, године износи 69.996.192,00 РСД на дан 30.11.2011. године (3.989.782.945,00/57 мес.= 69.996.192,00), а од тога тужиоцу припада 57.396.877 00 РСД. Даље, Уговором о кредиту који је закључен између „МЕВА-СА GROUP” a.d. Novi Sad (Банка) и АТП „Војводина” а.д. (Корисник кредита) и „MANCOOP” d.o.o. (Хипотекарни дужник) од 06.06.2006. године, Банка је одобрила кредит у износу динарске противвредности од 7.831.000,00 ЕУР, односно 676.626.591,60 динара на рок од 7 година и 10 месеци. На име обезбеђења кредита „MANCOOP” d.o.o. као хипотекарни дужник и власник непокретности на којима је заснована заложна изјава у корист Хипотекарног повериоца, а ради се о пословно комерцијалном објекту површине 1.016,98 м² нето, спратности По+Пр+Га изграђен на кат. парцели бр. 2521, 2553, 2556, 2557 и 2558, које се воде у ЗК ул. бр. I К.О. Београд 5, а налазе се у ул. Франца Депереа бр. 66, Београд. Због отежаних услова пословања, као последица неизвршавања уговорних обавеза туженог из уговора број I-020-2/2006-770 од 08.05.2006. године, АТП „Војводина” а.д. није успела да изврши обавезе из кредита, па је настала штета и за јемца. Штета коју је претрпео „MANCOOP” d.o.o. из Београда, огледа се у изгубљеној добити у висини тржишне цене закупа за наведену непокретност у периоду од 16.04.2009. до 30.11.2011. године, као дана вештачења, која

се креће од око 15 ЕУР/ м². Укупна изгубљена добит због немогућности коришћења предметне непокретности за период од 01.03.2008. до 30.11.2011. године износи 685.800,00 ЕУР или 71.305.437,00 РСД, према средњем курсу НБС на дан 30.11.2011. године. Даље, Уговором о краткорочном кредиту који је закључен између Панонске банке а.д., Нови Сад (Банка) и АТП „Војводина” а.д. (Корисник кредита) од 09.11.2007. године, Банка је одобрила кредит у износу од 40.000.000,00 динара. На име обезбеђења кредита закључен је Уговор о јемству између Корисника кредита и „Манкооп” д.о.о., као јемца 09.11.2007, где је на име обезбеђења наведене обавезе Корисника кредита Банка засновала хипотеку првог реда на непокретности — пољопривредно земљиште уписано у Изводу из земљишних књига, уложак бр. 3414, К.О. Крчедин, на парцелама укупне површине 70 хектара и 18 ари. Због отежаних услова пословања, као последица неизвршавања уговорних обавеза туженог из уговора број I-020-2/2006-770 од 08.05.2006. године, АТП „Војводина” а.д. није успела да изврши обавезе из Уговора о краткорочном кредиту, те је Општински суд у Инђији решењем бр. Дн. 371/09 од 16.03.2009. године дозволио хипотекарну продају наведене непокретности у корист Banca Intesa а.д. из Београда, почев од 16.04.2009. године. Штета коју је претрпео „MANCOOP” д.о.о. из Београда, огледа се у изгубљеној добити у висини тржишне цене закупа за наведено пољопривредно земљиште, у периоду од 16.04.2009. до 30.11.2011. године, као дана вештачења, која се креће у распону од 100 до 200 ЕУР по хектару (просечно од 150 ЕУР по хектару). Укупна изгубљена добит због немогућности коришћења пољопривредног земљишта за период од 16.04.2009. до 30.11.2011. године износи 17.896,00 ЕУР или 1.860.720,00 динара, према средњем курсу НБС на дан 30.11.2011. године. Добит припада оснивачу. Banca Intesa је, по истом кредитном аранжману, као заложни поверилац продала пољопривредно земљиште у власништву Илије Деврића као власника јемца „MANCOOP” - њиве у Кужном гробљу, парцеле од 2718/3 - 2816/25, све уписано у листу непокретности ЗКУЛ 5414 КО Крчедин, за купопродајну цену од 350.000 ЕУР у динарској противвредности по курсу на дан плаћања. Укупна штета тужиоца по овом основу је 350.000,00 ЕУР, што на дан закључења уговора (30.03.2010. године) износи 34.905.500,00 РСД. По истом кредитном послу Banca Intesa а.д. из Београда је засновала хипотеку на непокретности у власништву тужиоца и то: у ЗКУЛ бр. 280 К.О. Крчедин, 1/1 дела парцеле бр. 253 кућа и двориште у селу од 10а, 61м², 254 гувно код куће у селу 11а 55м², 252 њива у селу од 4а 6м², 255 њива од 51 а 91м²; у ЗКУЛ бр. 2901 К.О. Крчедин, дела парцеле бр. 290 кућа и двориште у селу од 7а 30м², 291 гувно код куће од 6а 76м² и 292 врт код куће од 16а 44м². Наводи се да према процени вештака закупнина свих наведених непокретности износи око 2400,00 ЕУР годишње, или 200 ЕУР месечно, да укупна изгубљена добит због немогућности коришћења предметних непокретности за период од 16.04.2009. до 30.11.2011. године износи 4.100,00 ЕУР или 426.294,00 динара, према средњем курсу НБС на дан 30.11.2011. године, те да добит припада оснивачу. Уговорима о кредиту који су закључени између Чачанске банке а.д., Чачак (Банка) и АТП „Војводина” а.д. (Корисник кредита) од 28.03.2007. године и од 22.05.2007. године, Банка је одобрила кредит у износу од 20.000.000,00 динара. На име обезбеђења Банка је засновала хипотеку на непокретности у власништву тужиоца и то: ЗКУЛ бр. 1175 К.О. Нови Сланкамен, 12 кат. парцела, укупне површине 12,4 хектара. Закуп пољопривредног земљишта на предметној локацији се креће у распону од 100 до 200 ЕУР по хектару годишње (просечно од 150 ЕУР по хектару). Укупна изгубљена добит због немогућности коришћења пољопривредног земљишта за период од 23.04.2009. до 30.11.2011. године износи 3.100,00 ЕУР или 322.319,00 РСД, према средњем курсу НБС на дан 30.11.2011. године, те добит припада оснивачу. Штета коју је претрпео „MANCOOP AGRAR” д.о.о. из Београда, настала је због обезбеђења преузетих

кредитних обавеза АТП „Војводина” а.д. што је за последицу имало потпуно онемогућавање рада овог друштва, а све као последица отежаних услова пословања АТП Војводина, насталих као последица неизвршавања уговорних обавеза туженог из уговора број I-020-2/2006-770 од 08.05.2006. године. Висина штете одређује се према вредности укупног капитала на дан блокаде текућег рачуна 01.09.2008. године, односно по годишњем обрачуну 31.12.2008. године, који је износио 1.214.000,00 РСД са припадајућом законском затезном каматом, од тог дана па до 30.11.2011. године у износу од 656.714,35 РСД. Укупна изгубљена добит и штета по овој тачки износи 75.124.769,00 динара док законска затезна камата рачуната до 30.11.2011. године износи 656.714,00 динара. Тужилац се даље, у тужби позива на одредбе чл. 154 и 155 Закона о облигационим односима, истичући да је тужилац дугогодишњи привредник, да је преко 30 година успешно водио своје фирме, да му је након свега што му је приредио тужени, након што тужени није испоштовао ни минимум оног што је договорено, АТП Војводина отишла у стечај, *Mankoop* је отишао у стечај, а близу стечаја је и *Mancoop agrar*, те је тужилац остао без посла и без имовине, због чега тужилац свакодневно трпи душевне патње и болове, а Град Нови Сад је издејствовао чак и покретање кривичног поступка против тужиоца, мада исти поступак никада није покренут нити против једног привредника из Новог Сада за слично кривично дело (неплатиња пореза по одбитку). Због свега што се дешавало и дешава тужиоцу је тешко нарушено здравље, повређен углед и част, коју је он стварао деценијама, те због нашошења психичког бола и повреде угледа и части тужилац потражује и нематеријану штету. На крају, се додаје да Уговор број II-020-2/2006-770 од 08.05.2006. године није раскинут, нити је стављен ван правне снаге, привредна друштва АТП Војводина а.д. Нови Сад, *Mancoop d.o.o.* Београд и *Mancoop agrar d.o.o.* Београд су у стечају или у предстечајном поступку, а тужилац и даље трпи штету, због чега задржава право да у току парнице за сваки наредни месец проширује тужбу и поставља нови захтев за накнаду штете све док тужени не испуни уговором преузете обавезе. Обзиром на изнето, тужилац је предложио да суд донесе пресуду којом се обавезује тужени Град Нови Сад да тужиоцу Илији Девићу, на име штете настале у поступку приватизације АТП „Војводина” а.д. Нови Сад исплати износ од 728.306.080,00 РСД, са законском затезном каматом почев од 30.11.2011. године, па све до коначне исплате, све у року од 15 дана под претњом принудног извршења; обавезује тужени да тужиоцу, на име изгубљене добити у АТП „Војводина” а.д. Нови Сад, за период од 01.марта 2007. године па до 30. новембра 2011. године, исплати износ од 4.795.851.845,00 РСД, са законском затезном каматом почев од 30.11.2011. године, па све до коначне исплате, све у року од 15 дана под претњом принудног извршења; Обавезује тужени да тужиоцу, на име изгубљене добити и штете због онемогућавања рада предузећа „MANCOOP” D.O.O. Београд и „MANCOOP AGRAR” D.O.O. Београд, као и одузимања његове личне имовине, исплати износ од 75.781.483,00 РСД, са законском затезном каматом почев од 30.11.2011. године, па све до коначне исплате, све у року од 15 дана под претњом принудног извршења; Обавезује тужени да тужиоцу на име штете због продаје пољопривредног земљишта - њиве у Кужном гробљу, парцеле од 2718/3 - 2816/25, све уписано у листу непокретности ЗКУЛ 5414 КО Крчедин, исплати износ од 34.905.500,00 РСД, са законском затезном каматом почев од 30.03.2010. године, па све до коначне исплате, све у року од 15 дана под претњом принудног извршења; Обавезује тужени да тужиоцу на име нематеријалне штете за претрпљени душевни бол исплати износ од 20.000.000,00 РСД, а за повреду угледа и части исплати износ од 30.000.000,00 РСД, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па све до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног

извршења, као и да се обавезе тужени да тужиоцу исплати све парничне трошкове, а све у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Накнадно, поднеском од 06.01.2012. године тужилац је тражио да га суд ослободи од плаћања трошкова поступка, који захтев је допунио наводима у поднеску од 19.03.2012. године, истичући да према свом садашњем имовном стању није у могућности да сноси ове трошкове, обзиром на то да је као богат човек сав свој тешко стечени капитал уложио у куповину фирме АТП ВОЈВОДИНА, а затим је целокупном својом личном имовином јемчио за обавезе АТП Војводине према банкама које су овој фирми одобриле кредите за изградњу нове аутобуске станице и да тужилац нема никакав извор прихода, а нема ни слободне имовине коју би евентуално могао да прода и плати трошкове поступка. Тужилац, надаље додаје да је био стално запослен на месту директора АТП Војводина, који посао је изгубио по сили закона након што је АТП Војводина отишла у стечај, да је био власник још две фирме у Београду и то *Mancoop d.o.o. Beograd* и *Mancoop agrar*, али су и те фирме због јемства које су дали за АТП Војводина отишле у стечај, да је тужиоцу у извршном поступку одузет путнички аутомобил, као и сви други аутомобили који су били у власништву његових фирми, да су банке продале земљу коју је тужилац обрађивао и остваривао приходе, а тужилац има хипотеку на кућу у којој живи и забрану отуђења и располагања.

У одговору на тужбу од 19.01.2012. године тужени се противио тужби и тужбеном захтеву, навео да исте оспорава у целости, како по основу, тако и по висини, те предложио да их суд одбије, као неосноване. Тужени наводи да тужилац ничим није доказао правни основ тужбе и тужбеног захтева, нити је доказао да је са туженим био у било каквом уговорном или пак у вануговорном правном односу, због чега је тужени истакао приговор недостатка активне легитимације на страни тужиоца и истовремено и приговор недостатка пасивне легитимације. Наводи се, да Град Нови Сад са утуженом штетом због једностраног раскида Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције који је тужилац закључио са Агенцијом за приватизацију нема апсолутно никакве везе, те да би евентуалну штету тужилац можда могао потраживати од Агенције за приватизацију, а ни у ком случају од Града Новог Сада, такође истичући да је тужилац наведени уговор са Агенцијом за приватизацију закључио још 2004. године, а да су АТП "Војводина" из Новог Сада, (дакле, не ни тужилац лично) и Град Нови Сад закључили тек од 08.05.2006. године, па је потпуно нелогично да Град може бити одговоран за обавезе које је тужилац преузео две године раније пре настанка уговорног односа Града и АТП "Војводина" из Новог Сада. У одговору се истиче да би евентуалну изгубљену добит у АТП "Војводина" из Новог Сада, тужилац могао захтевати искључиво од АТП „Војводина“ из Новог Сада, а никако не од Града Новог Сада. Наводи се, да тужилац покушава да штету која је настала због његових уговорних односа са трећим лицима, а које уговорне обавезе је преузео далеко пре него што су АТП "Војводина" из Новог Сада и Град Нови Сад закључили уговор, представи као штету, коју је проузроковао и за коју је наводно одговоран Град Нови Сад. (На пример, штета због губитка заступства "Сетра" и сервисног заступства ЕвоБус („Сетра“, "Mercedes") настала је из уговора које је АТП "Војводина" закључила са тим субјектима далеко пре него што је закључила уговор са Градом Новим Садом, када тужилац није ни знао да ли ће и када доби до закључења уговора са Градом" па је логично да Град за те обавезе ни у ком случају не може бити одговоран. Наводна штета на име изгубљене добити и штета због онемогућавања рада предузећа "Mancoop" d.o.o. из Београда и "Mancoop agrar" d.o.o. из Београда и одузимање личне имовине тужиоца ни на који начин немају везе са евентуалним чињењем или пак нечињењем Града Новог

Сада. Штета због продаје пољопривредног земљишта - њиве у Кужном гробљу, парцеле 2718В - 2816/25, уписано у листу непокретности ЗКУЛ 5414 К.о. Крчедин ни на који начин није у узрочно последиочној вези са Градом Новим Садам. Утужена нематеријална штета за претрпљени бол и за повреду угледа и части тужиоца, сходно свему горе изложеном, такође немају апсолутно било какве везе са евентуалним поступањем Града Новог Сада. Тужени истиче да су тачни само тужбени наводи да су АТП "Војводина" а.д. из Новог Сада и Град Нови Сад закључили Уговор бр. П-020-2/2006-770 дана 08.05.2006.године, те да између тих субјеката у вези тумачења и извршења уговора траје спор пред Привредним судом у Новом Саду који се води под посл. бр. П-4597/2010, док су сви остали тужбени наводи или пак нетачни, или су пак ирелевантни за доношење одлуке у овој правој ствари. Тужени истиче да се читав тужбени захтев заснива на правој конструкцији тужиоца да је закључењем горе наведеног уговора, према тужиоцевом нетачном и неоснованом тумачењу, Град Нови Сад наводно прихватио да нова аутобуска станица коју је изградила АТП "Војводина" из Новог Сада, буде једина аутобуска станица а преко које би се у Новом Саду одвијао међумесни саобраћај, да је Град Нови Сад у обавези да укине и затвори постојећу аутобуску станицу преко које се и даље обавља међумесни аутобуски саобраћај, а који саобраћај представља једну од делатности ЈСП "Нови Сад" из Новог Сада, чиме би АТП „Војводина“ из Новог Сада, остварила монопол обављања ове делатности у Новом Саду, па како Град то није учинио, АТП "Војводина" из Новог Сада и Илија Девих трпе штету, док су насупрот тужбеним наводима, чињенице у стварности сасвим другачије, а то потврђују и докази, који су изведени у наведеном привредном спору. Тужени се у одговору на тужбу позива на неколико изведених доказа из овог поступка у вези уговорне воље уговорних страна и то: да је први иницијални акт, којим је започето преговарање било писмо о намерама бр. 140/05, које је АТП „Војводина“ из Новог Сада дана 01.02.2005. године упутила Граду Новом Саду, односно тадашњем Градоначелнику Маји Гојковић, у којем се говори о плановима за изградњу аутобуске станице за међумесни, међурепублички и међународни саобраћај са свим пратећим садржајима највишег квалитета и европског стандарда, у вези чега је изражена жеља за сарадњу са Градом Новим Садам, а чак и овај почетни акт није садржао предлог да будућа аутобуска станица, која треба да се изгради буде и једина аутобуска станица за међумесни и међународни аутобуски саобраћај у Новом Саду; да ни из једне одредбе закљученог Уговора, не произилази обавеза Града да укине и затвори постојећу аутобуску станицу, чиме би АТП „Војводина“ из Новог Сада, стекла монопол на тржишту; да из исказа Илије Девиха датог на рочишту 06.04.2011. године, несумњиво произилази да је са прикупљањем потребне документације ради изградње нове аутобуске станице започео и пре закључења уговора, дакле, АТП „Војводина“ из Новог Сада је желела да изгради аутобуску станицу без обзира на исход преговора са Градом Новим Садам, односно независно од чињенице да ли ће до закључења Уговора са Градом уопште и доћи; да из исказа Маје Гојковић датог на рочишту одржаном дана 20.06.2011. године, недосмислено произилази „да је воља Града и члана већа задуженог за саобраћај била да се уговор склопи у циљу растерећења саобраћаја у граду, да се растерети саобраћај са старе аутобуске станице и да се у условима тржишне конкуренције саобраћај одвија и са старе и са новоизграђене аутобуске станице“. Надаље је навела: "Потпуно сам сигурна зато што одузимање делатности јавном предузећу је просто немогуће и стварање монопола приватној аутобуској станици је забрањено законом и апсолутно је неизводљиво да неко исказе такву вољу Града. Нама је био узор Град Београд који има две аутобуске станице, које егзистирају једна поред друге Ласта и БАС и обе раде, Град је испунио своје уговорне обавезе ... усмерење саобраћаја ка новој станици, постојање аутобуских и такси стајалишта... тако да су обе

станице стављене у равноправан положај да могу да раде ...“; те да у Генералном плану Града Новог Сада до 2021. године и Информацији о локацијама међумесних аутобуских станица у Новом Саду, сачињеној од стране ЈП „Урбанизам“ Завод за урбанизам јасно и недвосмислено произилази да у Граду Новом Саду како непосредно пре закључења уговора тако и након закључења уговора је предвиђено постојање две аутобуске станице за међумесни и међународни превоз путника. На крају, тужени истиче да, из свега наведеног, јасно и недвосмислено произилази да је тужиочево тумачење уговора, а на основу кога заснива своју правну конструкцију и утужено потраживање неосновано у целости.

Решењем овог суда посл. бр. П-249/2011 од 22.03.2012. године одбијен је захтев тужиоца за ослобађање од плаћања трошкова поступка, које је потврђено Решењем Апелационог суда у Новом Саду посл. бр. Гж-1695/12 од 03.05.2012. године.

На рочишту одржаном дана 03.09.2012. године, тужени је истакао приговор литиспенденције, након што је пуномоћник тужиоца навео да тужилац има пријављено потраживање у стечајном поступку. Пуномоћник тужиоца, се на истом рочишту противио истакнутом приговору литиспенденције, као неоснованом, истичући да се ради о злоупотреби процесних овлашћења, обзиром на то да се ради о поднетој тужби у овој парници и пријави потраживања, због чега не може бити речи о литиспенденцији.

Даље, у поднеску од 11.02.2016. године тужени је предложио прекид овог поступка до правноснажног окончања кривичног поступка против тужиоца Девић Илије пред Вишим судом у Београду под посл. бр. К-428/2015, а по оптужници Вишег јавног тужилаштва у Београду због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у продуженом трајању из чл. 234 ст. 3 у вези става 1 КЗ-а, у вези чл. 61 КЗ, наводећи да исто представља претходно питање за овај поступак, јер у поступку треба да се утврди да ли је извршењем кривичних дела која му се стављају на терет Девић Илија одговоран за умањење имовине АТП „Војводина“ из Новог Сада, и ако јесте у ком износу, а што је у вези са наводно насталом штетом, коју потражује тужилац Илија Девић у овом поступку.

У поднеску од 19.01.2017. године тужилац је тражио изузеће вештака Драгаш Јована, истичући у истом поднеску да се овај вештак након одржаног рочишта на коме је саслушан вештак машинске струке Проф. др Градимир Ивановић испред Машинског факултета у Београду, није изјаснио на низ примедби које је тужилачка страна ставила на налаз и мишљење вештака Драгаша. Даље, се истиче да се примедбе пре свега односе на неподобност вештака Драгаша да на основу налаза и мишљења Машинског факултета из области машинско – техничке струке рада сервиса АТП Војводине, израчуна висину штете рада сервиса, а да је суд решењем одредио Машински факултет, јер се у конкретном случају ради о предмету вештачења (сервисна станица) из области техничких наука, односно области машинства (комплетан сервис аутобуса) за коју област вештак Драгаш нити је стручак, а још мање компетентан и надлежан да свој налаз и мишљење даје на бази непостојећег предмета вештачења. Тужилац даље, наводи да вештак Драгаш свој налаз не даје у складу и на основу налаза и мишљења Машинског факултета, што је према судском решењу био дужан и у обавези да уради, већ се његов налаз своди на финансијско вештачење неких других сервиса, што никако није био његов основни задатак према цитираном решењу, чиме је поступио супротно одредбама ЗПП-а, па је из свега наведеног очигледно да вештак Драгаш врши опструкцију вештачења и доводи у сумњу његову непристрасност и пре свега

стручност да обави вештачење по свим видовима штете за које је вештак одређен судским решењем.

У поднеску од 27.10.2017. године тужилац је коначно определио тужбени захтев, па је предложио да суд донесе пресуду којом се обавезује тужени да тужиоцу плати накнаду по основу материјалне штете од 15.940.056.654,10 динара са законском затезном каматом на износ од 13.454.098.934,08 динара почев од 01.01.2017. године до исплате, као и трошкове парничног поступка по ТТ и АТРС колико буду износили, као и накнаду по основу нематеријалне штете од 20.000.000 динара и по основу повреде угледа и части износ од 30.000.000 динара тј. укупно 50.000.000 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па све до исплате, све у року од 15 дана од дана извршности пресуде, под претњом принудног извршења. У истом поднеску тужилац образлаже да је најпре својим поднеском од 28.09.2017. године преиначио тужбу, тако што је уместо раније утуженог дела износа од 5.634.844.908,00 динара (који обухвата захтев за накнаду како материјалне тако и нематеријалне штете) и то оног дела који се односи на материјалну штету, са припадајућом законском затезном каматом, утужио износ штете од 15.940.056.654,10 динара од чега по основу главнице 13.454.098.934,08 динара, а по основу обрачунате законске затезне камате од доспећа сваког појединачног потраживања до 31.12.2016. године 2.485.957.720,02 динара. Такође, тужилац је дао упоредни приказ из чега се састоји првобитно утужено потраживање у делу главнице у износу од 5.634.844.908,00 динара, као и новоутужено потраживање у износу главнице од 13.454.098.934,08 динара, што значи да се преиначење састоји у повећању првобитно утуженог потраживања у погледу висине материјалне штете, наводећи да је укупна висина утуженог потраживања повећана, али да је након вештачења промењена структура утуженог потраживања, тако да тужилац определио висину тужбеног захтева код преиначења према налазу вештака Радише Питулића, па тако: по основу штете настале у поступку приватизације првоутужено је 728.306.080 динара, а преиначеном тужбом утужено је 284.693.006 динара; по основу штете на име изгубљене добити у АТП Војводина првоутужено је 4.795.851.845,00 динара, а преиначеном тужбом утужено је укупно 13.088.911.445,04 динара, који износ се састоји од штете за станицу од 152.869.000,00 динара, од штете по основу добити од пословања само аутобуске станице (приходи од перонизације, од закупа, од тоалета, изнајмљивање рекламног простора и сл) 2.299.005.161,04 динара, штете по основу изгубљене добити од сервисног центра „Evobus“, „Setra“, „Mercedes“ 9.710.827.379 динара, штете по основу изгубљене добити од продаје аутобуса 531.731.341,00 динара, штете по основу изгубљене добити од продаје машина *Itochu* од 394.478.564 динара, све за период 2006-2016. година; по основу штете због изгубљене добити и онемогућавања рада предузећа *Mancoop doo* Beograd и *Mancoop Agrar doo* Beograd, као и због одузимања личне имовине тужиоца првобитно је утужено 75.781.483,00 динара, као и по основу штете због продаје пољопривредног земљишта првобитно је утужено 34.905.500,00 динара (укупно 110.686.983,00 динара), а преиначеном тужбом 80.484.483,04 динара од чега 34.907.495,00 динара (противвредност 350.000 евра) по основу отуђења земљишта у својини *Mancoop doo* Beograd и 14.554.567,34 динара по основу *Mancoop Agrar doo* Beograd и због онемогућавања коришћења пољопривредног земљишта објеката (према налазу вештака Душка Бањца и Мусулина Горког) 31.032.420,70 динара; по основу нематеријалне штете за душевни бол утужен је износ од 20.000.000 динара и по основу повреде угледа и части износ од 30.000.000 динара тј. укупно 50.000.000 динара.

Тужени се противио и преиначењу тужбе и преиначеном тужбеном захтеву, те предложио да суд тужбени захтев одбије као неоснован у целости, а тужиоца обавезе да туженом надокнади трошкове поступка.

На рочишти одржаном дана 27.12.2017. године суд је донео решење којим је дозволио преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 27.10.2017. године.

У току доказног поступка суд је прочитао: писану документацију приложену уз тужбу, Уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције број 1-856104-1331/02 од 30.07.2004. године, са анексом 1 уговора о купопродаји, Социјални програм који ће се примењивати у Субјекту након закључења Уговора, нацртом статута, уговором о залози акција и гаранцијом за добро извршење посла, Уговор закључен између Града Новог Сада и АТП „Војводина“ АД Нови Сад број П – 020-2/2006-770 од 08.05.2006. године, Уговор о купопродаји непокретности закључен дана 30.03.2010. године између *Banca Intesa ad Beograd*, као продавца и Пољопривредног газдинства Вјеран Стаменковић, као купца, оверен код Основног суда у Ср. Митровици дана 30.03.2010. године под бр. I Ов 2208/2010, допис – Писмо о намерама АТП „Војводина“ Нови Сад од 01.02.2005. године упућен туженом, Информацију о локацијама међумесних аутобуских станица у Новом Саду ЈП „Урбанизам“ Завод за Урбанизам број 114/11 од 26.01.2011. године са графичким приказом са обележеним локацијама међумесних аутобуских станица, Закључак Градоначелника Града Новог Сада број I-10-020-2/2005-275 од 10.02.2005, допис Градоначелника Града Новог Сада број П-020-2/2005-1868 од 20.07.2005. године, Службени лист Града Новог Сада број 10 од 14.04.2006. и број 18 од 28.05.2007. године, правноснажно Решење Града Новог Сада, Градске управе за урбанизам и стамбене послове број V-351-437/07 од 28.02.2007. године, Решење о постављању саобраћајне сигнализације Града Новог Сада, Градске управе за саобраћај и путеве број IV-34-2090/2007 од 26.06.2007. године, Закључак о дозволи извршења, Града Новог Сада, Градске управе за инспекцијске послове, област инспекције за саобраћај и путеве број XIV 347-1/07-79 од 26.06.2007. године, Решење Града Новог Сада, Градске управе за инспекцијске послове, Одељење инспекције за саобраћај и путеве број XIV-347-1/2007-79 од 18.06.2007. године, допис Градоначелника Града Новог Сада број П-020-3/2010-588-Г/7 од 22.03.2010. године Агенцији за борбу против корупције и допис број П-020-3/2010-588-Г/36 од 11.08.2011. године, допис Града Новог Сада број ЈП 65/07 од 10.04.2007. године – Захтев да се утврди да Међумесна аутобуска станица на локацији Булевар Јаше Томића у Новом Саду, која послује у оквиру Јавног градеког саобраћајног предузећа „Нови Сад“, Нови Сад, не испуњава услове за рад аутобуске станице упућен Министарству за капиталне инвестиције Републике Србије, исказ Маје Гојковић дат у предмету Привредног суда у Новом Саду посл. бр. 3 П-4597/2010 дана 20.06.2011. године, извршио увид у спис Привредног суда у Новом Саду посл. бр. 3П-4597/2010, допис Агенције за приватизацију од 08.06.2012. године број 1331/02-0806, Уговор о инвестиционом улагању закључен између Девих Илије, као купца и Агенције за приватизацију Републике Србије од 05.08.2004. године, допис – Обавештење о раскиду због неиспуњења Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације АТП „Војводина“ ад Нови Сад Агенције за приватизацију број 1331/02-2312, преглед извршених уплата на име купопродајне цене за АТП Војводина Нови Сад од 06.06.2012. године, Записник са XVII седнице Скупштине Града Новог Сада одржане 03.03.2006. године, Уговор о јемству број 1500041834/1 од 09.11.2007. године, Заложну изјаву од 13.12.2007. године, извод са сајта АПР за фирму *Mancoop – u stečajni* од 13.03.2012. године и фирму *Mancoop agrar* од 13.03.2012. године, Решење

Општинског суда у Инђији ДН-5/08 од 11.02.2009. године, Решење Општинског суда у Инђији посл. бр. Дн. 446/09 од 16.03.2009. године, пријаву потраживања Девид Илије од 30.01.2009. године, коначну листу признатих и оспорених потраживања стечајних поверилаца АТП „ВОЈВОДИНА“, план реорганизације АТП „Војводина“ а.д. у стечају, Нови Сад, измене и допуне из јуна 2011. године, писану документацију туженог уз поднесак од 22.03.2013. године (на стр. 360 – 695 ревизију туженог у предмету Привредног суда у Новом Саду број ЗП-4597/2010 са прилозима и допуну ревизије од 15.03.2013. године, иницијативу – предлог туженог од 27.02.2013. године поднету Републичком јавном тужилаштву ради подизања захтева за заштиту законитости односно другог ванредног правног средства у складу са законом, са прилозима достављеним уз иницијативу и допуну иницијативе туженог од 07.03.2013. године, Сазив за 11. седницу Скупштине Града Новог Сада за 22.02.2013. годину од 13.02.2013. године са Извештајем Стручног тима Скупштине Града Новог Сада број 06-1/2013-06-1 од 15.01.2013. године и Изменама и допунама Извештаја од 21.02.2013. године и Предлогом закључка, које је Скупштина Града Новог Сада и усвојила, Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужилаштва посл. бр. ГТ-1-235/13 од 14.03.2013. године, Решење Привредног суда у Новом Саду посл. бр. 1. И.176/2013 од 20.03.2013. године којим је одложено извршење по решењу овог суда посл. бр. И.176/2013 од 20.03.2013. године до доношења одлуке о ванредном правном средству јавног тужиоца), извршио увид у спис Привредног суда у Новом Саду посл. бр. ЗП-947/2010, пресуду Привредног суда у Новом Саду посл. бр. Ш П-947/2010 од 19.02.2010. године, пресуду Привредног апелационог суда ПЖ-8358/10 од 21.09.2011. године, Пресуду Врховног касационог суда Прев 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013. године, извршио увид у спис Привредног суда у Новом Саду посл. бр. 8П-287/2013, прочитао купопродајни уговор бр. 1 закључен између АТП Војводина а.д. Нови Сад и Глобус ДОО Поповњак (Деспотовац) из јануара 2008. године, Купопродајни уговор бр. 2 закључен између АТП Војводина и „Аутопревоз Јањушевић“ А.Д. Прибој из јануара 2008. године, писану документацију на странама 1162 до 1330 судског списка, пресуду Привредног суда у Новом Саду посл. бр. П-951/2010 од 13.04.2011. године, препис листа непокретности број 850 К.о. Крчедин, препис листа непокретности број 832 К.о. Нови Сланкамен, препис листа непокретности број 231 К.о. Крчедин, фотокопију Зк. ул. 280 КО Крчедин и ЗК ул. бр. 2901 КО Крчедин, ЗК ул. 1175 КО Нови Сланкамен, Бизнис план економске оправданости комплекса аутобуске станице и сервиса у Новом Саду из марта 2007. године (на стр. 764 – 803 судског списка), документацију за потребе вештачења процене штете коју је тужилац доставио уз поднесак сачињен 14.10.2013. године таксативно побројано од 1-65, налаз и мишљење Машинског факултета – Универзитета у Београду од 18.08.2015. године, налаз и мишљење вештака Мусулин Горки од 08.05.2015. године, налаз и мишљење вештака Бањац Душка од 20.10.2014. године, изјашњење вештака Бањац Душка од 31.03.2016. године - „накнада штете – усклађивање курса“, извештај о економско финансијском положају стечајног дужника „Мансоор“ доо Београд од 05.10.2010. године, извештај стечајног управника о току стечајног поступка и стању стечајне масе за период од 01.04.2014. године до 30.06.2014. године, уговор о кредиту од 30.04.2007. године закључен између „АИК БАНКЕ“ АД НИШ, главна филијала Нови Сад и АТП „ВОЈВОДИНА“ Нови Сад, уговор о приступању дугу број 5518027109/1 од 25.01.2008. године закључен између АИК БАНКЕ“ АД НИШ, главна филијала Нови Сад и „MANCOOP AGRAR“ DOO Beograd, допис *Itochu Corporation* од 06.03.2009. године, налаз и мишљење вештака Драгаш Јована од 14.05.2014. године, допуну налаза вештака Драгаш Јована од 04.05.2015. године, другу допуну налаза вештака Драгаш Јована од 24.09.2015. године, трећу допуну налаза вештака Драгаш Јована од 12.10.2015. године, изјашњење вештака

Драгаш Јована од 28.05.2015. године, изјашњење на примедбе вештака Драгаш Јована од 06.11.2015. године, изјашњење на примедбе вештака Драгаш Јована од 04.12.2015. године, изјашњење вештака Драгаш Јована од 22.09.2016. године, Рекапитулацију вештака Горки Мусулин од 29.03.2016. године, Решење о одређивању аутобуских стајалишта у међумесном и међународном превозу путника на територији Града Новог Сада Градске управе за саобраћај и путеве од 23.04.2007. године, саслушао вештаке Горки Муслун, Бањац Душка, саслушао вештака Драгаш Јована, саслушао вештака проф. Др Ивановић Градимира, као представника тима вештака Машинског факултета, Универзитета у Београду, налоге за пренос (на странама 1941-1945 судског списка), потврду овлашћеног ревизора Проф. др Недељка Тице од 20.07.2006. године, Уговор о динарском кредиту број 00-421-0102529.7 закљученог дана 06.06.2006. године између МЕВА – СА GROUP АД Нови Сад и АТП ВОЈВОДИНА АД НОВИ САД, Уговор о краткорочном кредиту број 1500041826 закључен дана 09.11.2007. године између Панонске банке А.Д. Нови Сад и АТП Војводина АД Нови Сад, Уговор о кредиту број 20071672 закључен 28.03.2007. године између Чачанске банке а.д. Чачак и АТП Војводина АД Нови Сад, Уговор о кредиту број 20073126 закључен 22.05.2007. године између Чачанске банке а.д. Чачак и АТП Војводина АД Нови Сад, Решење Трговинског суда у Новом Саду посл. бр. Ст. 27/2008 од 15.12.2008. године, Обавештење о раскиду због неиспуњења Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације АТП „Војводина“ ад Нови Сад Агенције за приватизацију заведен под бројем 1331/02-2312 од 23.12.2008. године, Одлуку о преносу капитала АТП „Војводина“ из Новог Сада акцијском фонду Агенције за приватизацију заведена под бројем 10-32/09-1331/02 дана 12.01.2009. године, саслушао тужиоца у својству парничне странке, па је на основу овако спроведеног доказног поступка утврдио следеће чињенично стање:

Тужилац Илија Девих је у јулу 2004. године на аукцијској продаји купио субјект приватизације транспортно предузеће „Војводина“ у Новом Саду. Куповином субјекта приватизације постао је његов већински власник и организује га као акционарско друштво АТП „Војводина“ Нови Сад. Седиште субјекта приватизације је на адреси Пут новосадског партизанског одреда 1а, оивичен Сентандрејским путем и Кисачком улицом, на парцелама број 3351 и 3352/1, површине преко 6 ха, на којима је уписано право коришћења у корист субјекта приватизације.

Наиме, Агенција за приватизацију са седиштем у Београду и Илија Девих из Београда, као купац, закључили су Уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције у Београду дана 30.07.2004. године, у којем је наведено да у складу са одредбама Закона о приватизацији („Службени Гласник РС”, бр 38/2001, 18/2003), Уредбе о продаји капитала и имовине јавном аукцијом („Службени Гласник РС”, бр. 45/01, 45/02, 19/03) Агенција за приватизацију, продаје 70% друштвеног капитала субјекта приватизације Друштвено аутотранспортно предузеће „ВОЈВОДИНА”, НОВИ САД, на аукцији која се одржава дана 27.07.2004. године у 11:00 часова. До 30% од укупног износа друштвеног капитала, Субјекта се преноси на запослене без накнаде. Преостали износ друштвеног капитала Субјекта, који није продат Купцу нити пренет на запослене, преноси се Акцијском фонду.

У тачки I Уговора је наведено да Агенција продаје Купцу друштвени капитал субјекта, са свим правима и обавезама, сходно закону и одредбама овог уговора. Друштвени капитал субјекта који се нуди на продају, у складу са законом, процењен је на 264.822.000,00 дин. Купац купује друштвени капитал субјекта, по укупној

купопродајној цени у износу од 290.000.000,00 дин односно у износу од 3.975.603,50 евра, рачунато према званичном средњем курсу НБС, важећем на дан закључења Уговора 30.07.2004. Купац исплаћује укупну купопродајну цену у шест, једнаких годишњих рата на дан који одговара дану закључења Уговора, у динарској противвредности евра, према званичном средњем курсу НБС, на дан плаћања. Прва рата се умањује за износ уплаћеног депозита. Уколико је прва рата већа од уплаћеног депозита, Купац је у обавези да, у року уговореном за плаћање прве рате, уплати разлику до пуног износа прве рате. Уколико је депозит већи од износа прве рате, преостали износ (износ укупне цене умањен за депозит) се дели на пет једнаких, годишњих рата. Годишња рата (друга, трећа, четврта, пета и шеста) износи 662.600,58 евра.

У тачки 2 Уговора се наводи да Закључењем овог уговора, који има снагу оснивачког акта субјекта, купац стиче право на управљање, учешће у добити и право на део ликвидационе масе, сразмерно висини купљеног капитала. Право слободног располагања над купљеним капиталом купац стиче сходно одредбама члана 4006 Закона о предузећима и одредбама уговора а сразмерно отплаћеној вредности купопродајне цене. Уговор се сматра закљученим моментом потписивања Уговора и од стране Агенције. Трошкове судске овере овог уговора плаћа Купац.

У тачки 3 уговорне стране су уговориле да је у року од осам дана, од дана одржавања аукције, неопходно предузети следеће радње: Купац ушлаћује на рачун Агенције, број 840-871621-94, позив на број 270704 - 1152, прву рату која износи 1/6 купопродајне цене; Купац и Агенција закључују уговор о залози акција (потврде о акцијама) на основу кога Купац предаје Агенцији потврду о акцијама, коју Агенција чува до отплате купопродајне цене. По испуњењу услова из става 3.1, у року од 21 дана од дана закључења овог Уговора, одржава се скупштина (рок између заказивања и одржавања скупштине не може бити краћи од 8 дана) ради доношења Статута (прилог 1) и постављања управе Субјекта. Ако је износ који се односи на обавезу инвестирања већи од 3.000.000 динара, купац је дужан да Агенцији, у року од 30 дана од дана закључења овог уговора, преда банкарску гаранцију (прилог 3), безусловну, неопозиву, плативу на први позив Агенције. Купац доставља Агенцији писмени доказ о испуњености претходно наведених услова. Агенција и Купац потписују изјаву о датуму испуњености услова.

У тачки 4 Уговора је наведено да се након потписивања изјаве о датуму испуњености услова, Купац обавезује да предузме све потребне активности како би се у Регистру надлежног органа евидентирала настала промена, сходно одлукама скупштине из става 3.2.

У тачки 5 Уговора се наводи да Купац изјављује и гарантује Агенцији да су следеће изјаве тачне: Купац гарантује да није повезан са члановима Комисије за аукцију, односно да нема било какве неизмирене обавезе према субјекту. Купац потврђује да му је омогућено да изврши испитивања и провере Субјекта, његове имовине и финансијског пословања те да се у потпуности ослања на извршена сопствена испитивања и провере приликом куповине акција. Купац је сагласан са следећим обавезама према Агенцији: да инвестира у Субјект, у року од 12 месеци, од дана закључења уговора, у укупном износу од 74.207.000 дин. Инвестирање мора бити извршено у основна средства. Уколико је износ инвестирања већи од 1.000.000,00 ЕВРА, рок инвестирања може бити дужи од 12 месеци о чему Купац са Агенцијом за

приватизацију закључује анекс уз овај уговор којим прецизира динамику инвестиционог улагања; да уколико је добит остварена, утврди дивиденду за сваку од 2 године након дана закључења уговора, у износу од најмање 10 процената од добити субјекта, после намиривања пореза и законских резерви; да у року од 15 месеци, од дана закључења уговора, достави Агенцији потврду овлашћеног ревизора која доказује да је Купац поступао у складу са тачком 5.2.1, са наведеним тачним износом и врстом улога. Агенција има право да изврши преглед књига и документације субјекта како би се уверила да је Купац поступао у складу са обавезама утврђеним тачком 5.2.

Купац се обавезује да Агенцији, на њен захтев и у било које време, омогуће приступ пословним књигама и документацији с тим што се Агенција обавезује да најави намеравану проверу најмање 3 дана унапред. По испуњењу обавезе инвестирања, утврђене тачком 5.2.1. банкарска гаранција за инвестирање враћа се банци гаранту; да у случају инвестирања у износу већем од 1.000.000,00 ЕВРА достави Агенцији потврду овлашћеног ревизора која доказује да је Купац извршио своју обавезу, у складу са Анексом из тачке 5.2.1, у року од 30 месеци, од дана закључења уговора. По испуњењу обавезе инвестирања, утврђене тачком 5.2.1, банкарска гаранција за инвестирање враћа се банци гаранту;

Даље обавезе Купца су: Купац се обавезује да неће извршити ни дозволити спровођење следећих радњи, без претходног писменог одобрења од стране Агенције: неће продати, пренети или на било који други начин отуђити акције у периоду од 2 године, од дана закључења уговора; да ће, у периоду од пет година, од дана закључења уговора, обезбедити континуитет пословања предузећа у основној делатности а за коју је предузеће било регистровано на дан одржавања аукције. Купац неће продати, пренети или на неки други начин отуђити било која од основних средстава субјекта, у једној или у више трансакција годишње, у износу већем од 10% од укупне вредности средстава субјекта, приказане у последњем билансу стања, све до исплате купопродајне цене у целости, односно у периоду од годину дана од дана закључења уговора, онда када купац исплати купопродајну цену у периоду од годину дана од дана одржавања аукције.

У тачки 6 Уговора се констатује да се Купац капитала пре дана одржавања аукције упознао са чињеницом да се у саставу имовине Субјекта налази и национализована имовина и сагласан је са обавезом да национализовану имовину врати ранијим власницима, односно њиховим наследницима, сходно одредбама закона о враћању одузете имовине и обештећењу за одузету имовину. Под национализованом имовином, у смислу одредби овог уговора, подразумева се имовина одузета од физичких и правних лица применом прописа о одузимању имовине на територији Републике Србије, а која је одређена посебним прописом којим се уређују питања везана за враћање имовине. Купац ће вратити национализовану имовину у натуралном облику у случајевима предвиђеним законом. Обим и врста права ранијих власника национализоване имовине цениће се према одредбама закона који регулише ту област, а према чињеничном стању постојећем на дан одржавања аукције. Купац се обавезује да неће до доношења закона, предузимати правне и фактичне радње којима би осујетио повраћај национализоване имовине ранијим власницима. Уколико купац поступи супротно својој обавези из претходне тачке уговора и у периоду од дана потписивања уговора до дана ступања на снагу закона, изгради или започне са градњом на неизграђеном грађевинском земљишту, биће у обавези да ранијим власницима врати

грађевинско земљиште са изграђеним објектима, с тим што купац има право да од ранијих власника потражује новчани износ у висини изграђених објеката.

У тачки 7 је уговорено да Агенција има право да раскине овај уговор уз писмено обавештење купцу, уколико купац: не достави Агенцији гаранцију за инвестиционо улагање у складу са ставом 3.3 уговора; не гласа на основу својих акција у корист одлука на скупштини, сходно ставу 3.2 уговора; не потпише са Агенцијом уговор о залози сходно тачки 3.1.2 уговора; уколико не плати било коју од доспелих рата а не одазове се на захтев Агенције да у року од 8 дана, од дана пријема обавештења, уплати све преостале рате; не обезбеди континуитет пословања у складу са тачком 5.3.2.

У случају раскида уговора купац губи право на враћање депозита, право на враћање уплаћеног дела куповне цене и сва права и потраживања по основу овог уговора.

У тачки 8 Уговора се констатује да до дана потписивања изјаве о датуму испуњености услова, Купац се обавезује да држи у тајности све информације и документацију коју је примио од Агенције или субјекта (изузев оних информација које су већ јавно доступне); Купац прихвата обавезу да никоме не открива информације и документацију (осим запосленима, односно заступницима и представницима којима су оне потребе ради израде програма која се односи на трансакцију). Ако дође до раскида уговора или се уговор прогласи ништавим, Купац се обавезује да врати Агенцији сву документацију (и све копије) које садрже податке који се односе на уговор или поступак аукције. Даље, се наводи да Уговор са анексом и прилозима (који чине његов саставни део) и документација која се односи на поступак аукције и која је потписана од стране Купца, сачињава целокупан уговор који се односи на ову трансакцију и само су они обавезујући за уговорне стране. Овај уговор се може изменити само у писаној форми. Уколико су поједине одредбе уговора или његових прилога неважеће, односно ако постану неостварљиве, то неће имати утицаја на остале његове одредбе. Уговорне стране су сагласне да неважеће или неостварљиве одредбе замене другим које су по свом резултату правно или економски најближе неважећим или неостварљивим одредбама. Овај уговор представља основ за вршење права од стране уговорача, њихових правних следбеника и лица којима су уступљена права, у складу са овим уговором. Уговорне стране се обавезују да предузму или утичу на преузимање свих радњи чије предузимање је неопходно за извршење уговора и прибављање сагласности, неопходних за испуњење циљева овог Уговора. Одрицање било које уговорне стране од својих права, која произилазе из повреде било које одредбе овог уговора, неће имати дејства нити ће бити тумачено као одрицање од права на позивање на друге одредбе овог уговора. Продужетак рока за испуњење било које обавезе или предузимање било које радње, предвиђене овим уговором, неће се сматрати као продужетак рока за испуњење других обавеза или предузимање других радњи, утврђених уговором. Осим у случајевима предвиђених овим уговором или законом, свака од уговорних страна сноси своје трошкове који се односе на трансакцију утврђену овим уговором, укључујући, између осталог, хонораре и накнаде за издатке својих правних и финансијских саветника. Сва обавештења, захтеви и други облици комуникације из овог уговора доносе се у писаном облику, препорученим писмом или курирском поштом, на адресе уговорних страна које су наведене на почетку овог уговора (или на неку другу адресу о којој су уговорне стране обавестиле једна другу, у складу са овим ставом).

У тачки 9 се наводи да ће све евентуалне спорове у вези са овим уговором уговорне стране покушати да реше мирним путем. Покушај споразумевања сматраће се неуспелим чим једна уговорна страна о томе обавести другу уговорну страну. У случају спора, утврђује се надлежност Трговинског суда у Београду.

У тачки 10 је констатовано да је Уговор закључен у шест истоветних примерака од којих се један предаје Купцу, четири примерка Агенцији и један примерак Министарству надлежном за послове финансија, те да сваки примерак има једнако правно дејство и пуноважност.

У тачки 11 је констатовано да су саставни део уговора следећи његови прилози: Социјални програм – анекс 1; нацрт статута – прилог 1; Уговор о залози акција – прилог 2 и Гаранција за добро извршење посла – прилог 3.

Уговор су потписале обе уговорне стране, те је исти оверен код Првог Општинског суда у Београду дана 30.07.2004. године.

Илија Девин, као купац и Агенција за приватизацију Републике Србије, као Агенција, сагласно одредбама става 5.2.1 Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције друштвеног аутотранспортног предузећа “Војводина” закљученог дана 30.07.2004. године, овереног дана 30.07.2004. године пред Првим Општинским судом у Београду под бр. П/2 Ов. бр. 2648/04, закључили су дана 05.08.2004. године Уговор о инвестиционом улагању, којим се у чл. 1 купац обавезао да инвестира у друштвено аутотранспортно предузеће “Војводина” Нови Сад, у року од 24 месеца од закључења купопродајног уговора у укупном износу од 74.207.000,00 динара. Инвестирање мора бити извршено у основна средства. Купац је у обавези да износ од 37.103.500,00 динара инвестира у року од 12 месеци од дана закључења купопродајног уговора. Преосталих 37.103.500,00 динара купац је у обавези да инвестира у субјект приватизације у року од 24 месеца од дана закључења купопродајног уговора.

У чл. 2 Уговора је наведено да се Купац обавезује да као средство обезбеђења обавезе инвестирања у предузеће у укупном износу од 74.207.000,00 динара, достави Агенцији безусловну банкарску гаранцију исплативу на први позив, која има облик предвиђен у прилогу 3 Уговора о продаји друштвеног капитала, методом јавне аукције, издату у корист Агенције и вучену на банку за коју Агенција да сагласност у износу од 37.103.500,00 динара, са роком важења гаранције од 16 месеци, почев од дана закључења купопродајног уговора. Купац је обавезан да петнаест дана пре истека банкарске гаранције из става 1 овог члана достави Агенцији нову банкарску гаранцију издату под истим условима у износу од 37.103.500,00 динара која ће важити 16 месеци, почев од момента престанка важности претходне. Ако купац у поменутом року не достави банкарску гаранцију која покрива период од 16 наредних месеци, претходна гаранција ће бити наплаћена од стране Агенције. Прецизирани нацрт прилога 3 купопродајног уговора чини саставни део овог уговора.

У чл. 3 Уговора је наведено да ће Купац Агенцији доставити потврду (извештај) припремљену од стране овлашћеног ревизора која доказује да је извршио своју обавезу инвестирања у складу са ставом 5.2.1. и 5.2.4. купопродајног уговора и у складу са одредбама овог уговора. По испуњењу обавезе инвестирања утврђене ставом 5.2.1. купопродајног уговора, банкарска гаранција за инвестирање враћа се банци гарантору.

У чл. 4 је наведено да овај уговор чини саставни део Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције друштвеног аутотранспортног предузећа "Војводина" из Новог Сада.

У члану 5 је констатовано да су уговорне стране сагласне да је за све евентуалне спорове који проишају из овог уговора надлежан Трговински суд у Београду.

Уговор су потписале обе уговорне стране.

Потом, Илија Девећ, као директор АТП „Војводина“ ад Нови Сад, упућује градоначелнику Града Новог Сада Маји Гојковић, писмо о намерама, писано 01.02.2005. године. У том писму обавештава Градоначелника да је предузеће сачинило план да се на парцелама 3351 и 3352/1 изгради: аутобуска станица за међумесни, међурејублички и међународни саобраћај, са свим пратећим садржајима највишег квалитета и европског стандарда; бензинска станица (не само за потребе аутобуса предузећа, него отвореног типа и за трећа лица); адекватан паркинг простор, за аутобусе предузећа, за све аутобусе којима би се обављао саобраћај на целокупној аутобуској станици, за путничка возила, корисника и посетилаца аутобуске станице, као и за такси возила (чиме би се отклониле врло честе ситуације да се, у недостатку паркинга простора користе зелене површине и друге јавне површине у граду који немају ту намену); управна зграда, у којој би биле смештене стручне службе предузећа; савремени технички преглед и периметар са најсавременијом опремом; хотел, за потребе туриста, путника и свих осталих корисника аутобуске станице. Такође, у писму се наводи да како је већински власник, на име АТП „Војводина“, добио генерално заступство за возила „Сетра“ и „Мерцедес“ за Србију и Црну Гору и постао овлашћени сервисер планира се и изградња продајног центра и сервиса, у којима би се вршила продаја возила ових произвођача, као и сервис за сервисирање возила предузећа и возила трећих лица, а у складу са високим квалитетом и стандардима ових реномираних фирми. На крају писма, се наводи да с обзиром на то да се ради о великим и значајним инвестицијама, не само за предузеће, него и за Град Нови Сад и целу Покрајину, очекује успоставу сарадње, како би заједно реализовали ове планове.

По упознавању са садржином писма о намерама и идејним пројектом градоначелник и Градско веће Новог Сада, већ 10.02.2005. године, доносе закључке. Градоначелник Закључком задужује ЈП Завод за изградњу Града, да у име Града координира послове из надлежности Завода, а ради реализације идејног пројекта за изградњу аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај, све у складу са писмом о намерама АТП „Војводина“, као и да обезбеди израду саобраћајне студије, које ће показати оправданост локације комплекса АТП „Војводина“, на парцелама број 3351 и 3352/1 К.о. Нови Сад 1, са становишта постојећих и нових саобраћајних коридора за јавни саобраћај. Истим Закључком је дата сагласност ЈП Урбанизам „Завод за урбанизам“, Нови Сад, да на захтев АТП „Војводина“ у Новом Саду, изгради технолошки пројекат аутобазе и аутостанице АТП „Војводина“ у Новом Саду, као и урбанистичку документацију потребну за реализацију овог пројекта.

Полазећи од потребе да се уреде поједина питања у вези обезбеђивања услова за коришћење нове међумесне аутобуске станице у Граду Новом Саду, а у складу са решењима садржаним у Генералном плану Града Новог Сада до 2021. године („Службени лист Града Новог Сада“ бр. 24/2000, 12/03 и 10/06), ГРАД НОВИ САД, кога је заступала Градоначелник Маја Гојковић и АТП „ВОЈВОДИНА“ АД НОВИ

САД, кога је заступао Илија Девић, директор, закључили су Уговор број П-020-2/2006-770 дана 08.05.2006. године, у којем је у тачки 1 у ставу првом наведено да овим уговором уговорне стране уређују међусобна права и обавезе у погледу обезбеђивања нове међумесне аутобуске станице у објекту који ће градити АТП “Војводина” на локацији која је предвиђена Генералним планом Града Новог Сада до 2021. године, те у ставу 2 да обезбеђивањем нове међумесне аутобуске станице у складу са ставом 1 ове тачке створиће се услови за измештање приградског терминала са Рибље пијаце на локацију садашње међумесне аутобуске станице, као и услови за измештање садашње међумесне аутобуске станице на нову локацију, у складу са генералним планом.

У тачки 2 истог Уговора наведено је да су Уговорне стране сагласне да АТП “Војводина” гради објекат за нову међумесну аутобуску станицу на простору радне зоне “Север 2” на парцели 3351 К.о. Нови Сад 1, на земљишту чији је корисник, што је утврђено увидом у лист непокретности Републичког геодетског завода – Службе за катастар непокретности Нови Сад.

У тачки 3 ст. 1 се наводи да се АТП “Војводина” обавезује да на локацији из тачке 2 овог уговора нови објекат изгради сопственим средствима у својству инвеститора, а у складу са идејним пројектом приложеним уз Писмо о намерама АТП “Војводине”, које је прихваћено од стране Градског већа Града Новог Сада 10. фебруара 2005. године, а у ставу 2 АТП “Војводина” се обавезује да ће новоизграђени објекат обезбедити услове за пријем и отпрему аутобуса у међумесном саобраћају по међународним стандардима за међумесну аутобуску станицу, чиме ће се допринети побољшању укупне градске саобраћајне инфраструктуре.

У тачки 4 Уговора АТП “Војводина” се обавезује да за време трајања овог уговора неће мењати делатност и намену новог објекта међумесне аутобуске станице и да ће континуирано пружати услуге свим превозницима под истим условима.

У тачки 5 Уговора Град Нови Сад се обавезује да након што АТП “Војводина” добије употребну дозволу за новоизграђени објекат међумесне аутобуске станице, регулише аутобуски саобраћај, као и да трасе линија у градском и приградском саобраћају и аутобуска стајалишта уреди у складу са новом локацијом, а на основу налаза и препорука Анализе одвијања јавног превоза путника, коју припрема ЈП “Урбанизам” Завод за урбанизам Нови Сад.

У тачки 6 је наведено да се овај уговор закључује на неодређено време, односно док траје намена међумесне аутобуске станице утврђена Генералним планом, уз могућност једностраног отказа обе уговорне стране, те су уговорне стране сагласне да отказни рок износи шест месеци у случају једностраног отказа пре прибављања употребне дозволе, а да у случају једностраног отказа после прибављања употребне дозволе отказни рок износи годину дана.

У тачки 7 Уговорне стране су се сагласиле да евентуалне спорове решавају на миран начин, путем заједничке комисије арбитражног карактера, а у случају немогућности мирног решења спора, у року од 15 дана од дана отпочињања преговора, уговорне стране могу покренути спор пред стварно надлежним судом у Новом Саду.

У тачки 9 је наведено да је Уговор закључен када га потпишу овлашћена лица обе уговорне стране.

Уговор су потписале обе уговорне стране и то за Град Нови Сад, Градоначелник Маја Гојковић, а за АТП „ВОЈВОДИНА“ Илија Девећ, директор.

Градоначелник Маја Гојковић у допису од 20.07.2005. године, сачињеном поводом прихватања писма о намерама ад АТП „ВОЈВОДИНА“ са идејним пројектом ради изградње аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај закључује: да одлука о измештању терминала међуградске аутобуске станице у Новом Саду на парцели број 3351 и 3352/1 КО Нови Сад 1 представља дугорочну оријентацију и трајног је карактера; да ће се пресељење терминала међуградске аутобуске станице спровести након изградње објекта аутобазе и ауто станице на означеним парцелама од стране инвеститора АД АТП „Војводина“ Нови Сад, на којима ће се наставити обављање делатности међуградске аутобуске станице; да је измештање терминала међуградске аутобуске станице на нову локацију на парцелама инвеститора АД АТП „Војводина“ Нови Сад инвестиција трајног карактера од великог значаја за Град Нови Сад, па је у том смислу ова одлука дугорочног карактера.

ЈП „Урбанизам“ Завод за урбанизам се у допису од 26.01.2011. године изјаснио да увидом у Генерални план Града Новог Сада до 2021. године („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 24/2000, 18/2003, 12/2003 и 10/2006) и то у основни текст плана и графичке приказе из 2000. године и његове измене и допуне закључно са 2006. годином, а што је важило на дан 8. маја 2006. године, утврђено је да су у Новом Саду планиране две локације међумесне аутобуске станице и то једна код железничке станице и друга на парцели бр. 3351 КО Нови Сад 1 у радној зони „Север 1“. Од доношења Одлуке о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године („Службени лист Града Новог Сада“ бр. 10/2006) до данас ништа није мењано у погледу броја и локација међумесних аутобуских станица. Због више измена и допуна Генералног плана од 2000. до 2006. године и његовог лакшег спровођења, Комисија за прописе Скупштине Града Новог Сада утврдила је пречишћен текст Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године у коме су приказане обе локације међумесне аутобуске станице. Према графичким приказима са обележеним локацијама међумесних аутобуских станица се јасно види да је 2000. године била планирана једна локација код железничке станице, да је изменама и допунама 2006. планирана још једна у радној зони „Север 1“ и да су у пречишћеном плану намене површине 2009. године приказане обе.

Скупштина Града Новог Сада је на 17-ој седници одржаној 03. марта 2006. године донела одлуку о изменама генералног плана Града Новог Сада, важећег до 2012. године и изменила генерални план са важношћу до 2021. године, а одлука о његовој измени објављена је у „Сл. листу Града Новог Сада“, број 10 од 14.04.2006. године. Одлука је донета под насловом: „Локација међуградске аутобуске станице и приградског терминала у коме је и текст: „Да ради измештања приградског терминала са Рибље пијаци на локацију садашње међуградске аутобуске станице, међуградска станица градиће се на простору радне зоне Север II на парцели број 3351 КО Нови Сад I, уз могућност подземне везе испод железничке станице.“

У „Сл. листу Града Новог Сада“, број 39 од 25.10.2006. године, објављен је генерални план Града до 2021. године (пречишћен текст). У делу који се односи на друмски саобраћај — јавни превоз је само предвиђено измештање терминала на рибљој пијаци на локацији код железничке станице.

Град Нови Сад, Градска управа за урбанизам и стамбене послове је донела 28.02.2007. године решење, које је постало правноснажно дана 28.02.2007. године, којим се издаје употребна дозвола за прву фазу комплекса Ауто-транспортног предузећа (аутобуска станица спратности приземље и спрат П+1) са двонаменским склоништем и перонима са надстрешницом, паркинг простором за аутобусе и путничке аутомобиле у Новом Саду, на углу Сентандрејског пута и Пута новосадског партизанског одреда, на парцели број 3351 КО Нови Сад I, чији је инвеститор „Војводина“ АД из Новог Сада. Министарство за капиталне инвестиције је решењем од 23.01.2007. године, утврдило да аутобуска станица која се налази у Новом Саду на поменутој локацији испуњава услове за рад аутобуске станице прописане Законом о превозу у друмском саобраћају и Правилником о ближим саобраћајно-техничким и другим условима за изградњу, одржавање и експлоатацију аутобуских станица и аутобуских стајалишта.

Градска управа за саобраћај и путеве Нови Сад је бројним решењима донетим у току 2007. године одредила да је за међумесни и међународни саобраћај почетно и крајње стајалиште нова аутобуска станица, одређујући и таксе за десет такси места на новој аутобуској станици, дајући и сагласност за измену дела градског саобраћаја према режиму саобраћаја за аутобусе у Новом Саду, одређивањем постављања саобраћајне сигнализације, одредивши да се стара аутобуска станица на Бул. Јаше Томића број 6, одређује за аутобуске терминале искључиво за приградски превоз путника.

Градска управа за инспекцијске послове је под бројем XIV-347-1/07-79 дана 26.06.2007. године донела Закључак о дозволи извршења којим је утврђена извршност решења од 18.06.2007. године са даном 23.06.2007. године, па је ЈГСП-у наложено да поступи по решењу од 18.06.2007. године и да у складу са истим аутобуску станицу у Новом Саду на Булевару Јаше Томића број 6 стави у функцију аутобуског терминала, искључиво за приградски превоз путника, а уколико ЈГСП не поступи по датом налогу извршење ће се спровести принудним путем, тако што ће ЈП „Завод за изградњу града“ саобраћајном сигнализацијом регулисати забрану саобраћаја за аутобусе међумесног превоза ка улицама које воде ка аутобуском терминалу за приградски саобраћај у Новом Саду, на Булевару Јаше Томића број 6. Градска управа за саобраћај и путеве је под бројем IV-34-2090/2007 дана 26.06.2007. године донела решење о постављању саобраћајне сигнализације. Овим решењем одређено је постављање саобраћајне сигнализације у складу са Закључком од 26.06.2007. године, путем ЈП „Завод за изградњу града“ из Новог Сада.

АТП “Војводина” је започело са обављањем делатности пружања станичних услуга. Притом, започета делатност није испунила очекиване резултате из закљученог уговора, јер се међумесни превоз, као и међуградски и даље обављао са поласцима и доласцима и преко старе аутобуске станице.

По закључењу предметног уговора и добијања употребне дозволе за тужиочеву аутобуску станицу настале су озбиљне спорности. Уговорницама је постала спорна воља, циљ и намера закљученог уговора, па следом тога и уговором преузете обавезе. АТП “Војводина” и овде тужилац Илија Девић, устрајавају у тврдњи да је воља уговорника, следом тога и циљ закључења уговора био да се по добијању употребне дозволе измести аутобуска станица на Бул. Јаше Томића 6 и да се целокупни међумесни и међуградски саобраћај, доласци и одласци врше искључиво са тужиочеве аутобуске

станице. На томе устрајавају на основу уговорених обавеза и радња предузетих у циљу привођења реализације уговора. Наступиле су сметње за реализацију уговора којим се промовишу искључиво интереси тужиоца и његове аутобуске станице и тужени почиње тиху опструкцију извршења уговорне обавезе. Обавезе, измештања целокупног међумесног и међународног саобраћаја са аутобуске станице корисника ЈСП на Бул. Јаше Томића бр. 6, на новоизграђену тужиочеу аутобуску станицу. Мере предузете путем надлежних служби туженог нису уродиле плодом. Дотадашња и садашња аутобуска станица није престала са пружањем поменутих станичних услуга, а нова аутобуска станица није заживела због тога у очекиваном смислу. Тужени неизвршавање уговора покушава да одбрани ставом да намера уговорника није била постојећа аутобуска станица МАС престане са пружањем поменутих станичних услуга и да ту делатност у целости преузме тужиочева аутобуска станица.

Према Потврди овлашћеног ревизора од 20.07.2006. године Илија Девић, је као купац, до дана издавања потврде тј. дана 20.07.2006. године, извршио обавезно инвестирање у укупном износу од 75.383.190,00 динара од чега: 1) по претходној потврди ревизора од 17.10.2004. године износ од 50.887.000,00 динара и 2) по овој потврди ревизора 24.496.190,00 динара. На тај начин је Илија Девић, као купац у потпуности испунио обавезу по основу обавезног инвестирања у основна средства која је утврђена тачком 5.2.1 Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције који је потписан 30.07.2004. године од стране Агенције за приватизацију са седиштем у Београду, као продавца и Илије Девића, као купца, који је оверен у Првом Општинском суду у Београду, Ов. бр. 2648/2004 од 30.07.2004. године.

Наиме, Уговором о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције у Београду од 30.07.2004. године, који је закључен између Агенције за приватизацију са седиштем у Београду и Девић Илије из Београда, као купца, Купац, је преузео обавезу уплате купопродајне цене у шест, једнаких годишњих рата, које доспевају на дан који одговара дану закључења Уговора, у динарској противвредности евра, према званичном средњем курсу НБС, на дан уплате. Увидом у документацију Агенција за приватизацију је утврдила да је Купац закључно са 15.01.2008. године, на име купопродајне цене за субјекат приватизације АТП „Војводина“ Нови Сад, уплатио прву, другу, трећу и четврту рату купопродајне цене, а такође је утврђено да Купац није извршио обавезу уплате пете рате купопродајне цене у износу од 663.341,05 евра, која је према Уговору доспела за наплату 30.07.2008. године. По том основу Агенција је Купцу оставила три накнадна рока, у складу са чланом 41 а Закона о приватизацији, по којима Купац није поступио.

Надаље, предметним Уговором Купац се обавезао да ће у периоду од пет година од дана закључења Уговора обезбедити континуитет пословања предузећа у основној делатности за коју је предузеће било регистровано на дан одржавања аукције. Такође, увидом у документацију достављену у поступку контроле извршења уговорне обавезе, утврђено је да су пословни приходи остварени у 2008. години мањи за 70% у односу на приходе у 2007. години, као и да је на дан 30.11.2008. године исказан пословни губитак у износу од 112.612.421,44 динара. Имајући у виду однос укупних обавеза и вредности како обртне, тако и сталне имовине, констатовано је да је привредно друштво несолвентно и презадужено. Наиме, укупне обавезе на дан 30.11.2008. године износе 2.308.841.515,65 динара, што је, имајући у виду вредност обртне (278.247.289,55 динара) и вредност сталне имовине на исти дан (1.979.548.022,40 динара), показатељ високог степена задужености и несолвентности привредног друштва. Према подацима

Центра за бонитет Народне Банке Србије на дан 16.12.2008. године, пословни рачун Субјекта приватизације био је у блокади у износу од 798.444.888,76 динара. Због утврђеног непоштовања ове уговорне обавезе Агенција је Купцу оставила два накнадна рока, у складу са чл. 41 а Закона о приватизацији, по којима Купац није поступио. Такође, купац се обавезао да ће извршавати све обавезе из Социјалног програма, односно обавезе према запосленима у Субјекту приватизације. Према документацији утврђено је да Купац није испунио обавезе из Социјалног програма, у делу који се односи на исплату доспелих зарада и припадајућих пореза и доприноса. Наиме, према документацији достављеној, 16.12.2008. године, утврђено је да се касни у исплати 15 зарада запосленима, односно да је последња зарада исплаћена за август 2007. године, као и да Субјект имао неизмирене обавезе по основу зарада и накнаде зарада, у износу од 167.448.332,50 динара. С обзиром на то да Купац није доставио доказе о поштовању наведене уговорне обавезе, Агенција је Купцу оставила 11 накнадних рокова, у складу са чл. 41 а Закона о приватизацији, по којима Купац није поступио.

Имајући у виду да Купац није извршио наведене уговорне обавезе, у складу са Уговором, као и да није поступио у складу са остављеним накнадним роковима, Агенција за приватизацију Одлуком од 23.12.2008. године, констатовала је да се Уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације АТП „Војводина“ ад Нови Сад, сматра раскинутим због неиспуњења, истеком накнадно остављеног рока, у складу са чл. 41 а став 1 тачка 1), 4) и б) Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“ број 38/01, 18/03, 45/05 и 123/07). Агенција за приватизацију је донела Одлуку о преносу капитала АТП „Војводина“ из Новог Сада Акцијском фонду заведену под број 10-32/09-1331/02 дана 12.01.2009. године, којом је Агенција за приватизацију пренела Акцијском фонду капитал АТП „Војводина“ у износу од 70% друштвеног капитала предузећа.

АТП „Војводина“ ад Нови Сад, је као тужилац, поднео тужбу Трговинском суду у Новом Саду, против тужених 1. реда Републике Србије, туженог 2. реда Града Новог Сада и туженог 3. реда ЈГСП Нови Сад, ради накнаде штете, због неизвршавања уговорних обавеза по основу Уговора број П-020-2/2006/770 који је закључен између АТП „Војводина“ ад Нови Сад и Града Новог Сада, а у којој парници је Илија Девић, овде тужилац, учествовао као умешач на страни тужиоца АПВ „Војводина“ ад Нови Сад. Трговински суд у Новом Саду је дана 22.04.2009. године донео пресуду под посл. бр. П-220/2009 којом је одбијен тужбени захтев тужиоца којим тражи да се обавезу тужени 1. 2. и 3. реда да му солидарно исплате 388.858.845,83 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2007. године до исплате, са трошковима поступка у износу од 534.000,00 динара (став 1 изреке); обавезан је тужилац да на име парничних трошкова исплати туженом 1. реда износ од 242.500,00 динара, туженом 2. реда 371.500,00 динара и туженом 3. реда 275.500,00 динара, све у року од 8 дана под претњом извршења (став 2, 3 и 4 изреке пресуде).

Одлучујући о жалбама тужиоца и умешача изјављеним против наведене пресуде Трговинског суда у Новом Саду, Привредни апелациони суд је дана 09.12.2010. године донео пресуду посл. бр. 2Пж 2664/10 којом је одбио жалбе тужиоца и умешача у односу на првотуженог и трећетуженог, па је пресуда Трговинског суда у Новом Саду П-220/09 од 22.04.2009. године потврђена у ставу првом изреке (одбијање тужбеног захтева у односу на првотуженог и трећетуженог), као и у ставу два и четири изреке, док је укинуо исту пресуду у делу става 1, у коме је тужбени захтев за наплату износа од 388.858.845,83 динара с каматом и трошковима одбијен у односу на друготуженог, као

и у ставу три изреке и предмет је у овом делу враћен првостепеном суду ради одржавања нове главне расправе.

Потом, Привредни суд у Новом Саду је дана 06.04.2012. године донео пресуду посл. бр. ЗП-4597/2010 којом је обавезан тужени Град Нови Сад, да тужиоцу АТП „Војводина“ ад Нови Сад, исплати главни дуг од 1.333.914.000,00 са законском затезном каматом од 20.12.2011. године до исплате и трошкове парничног поступка од 954.000,00 динара, у року од 8 дана, под претњом извршења (став 1 изреке), обавезан је тужени да умешачу Девић Илији исплати 936.500,00 динара на име трошкова парничног поступка, у року од 8 дана под претњом извршења (став 2 изреке); Одбачена је тужба тужиоца у делу којим тражи да се тужени обавезе да убудуће од 01.12.2011. године па док за то постоје законски услови плаћа накнаду штете у месечном износу од 23.402.000,00 динара најкасније до петог у месецу за претходни месец са законском затезном каматом од доспећа сваке месечне рате до коначне исплате (став 3 изреке); тужба тужиоца је повучена за главни дуг од: 2.052.542.925,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.07.2007. године до исплате, 493.876.975,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.07.2007. године до исплате, 91.268.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.07.2007. године до исплате, 142.236.568,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.07.2007. године до исплате (став 4 изреке); одбијен је захтев тужиоца за досуду законске затезне камате на трошкове парничног поступка од 954.000,00 динара, почев од 06.04.2012. године до исплате (став 5 изреке) и одбијен је захтев умешача за досуду законске затезне камате на трошкове парничног поступка од 936.000,00 динара (став 6 изреке пресуде). Решењем Привредног суда у Новом Саду П-4597/2010 од 10.05.2012. године, исправљена је пресуда тог суда П бр. 4597/2010 од 06.04.2012. године у првом реду става изреке тако што је после износа од 1.333.914.000,00 динара, додата реч: „динара“.

Одлучујући о жалбама тужиоца, туженог и умешача на страни тужиоца, изјављеним против наведене пресуде Привредног суда у Новом Саду, Привредни апелациони суд је дана 31.01.2013. године донео пресуду посл. бр. 2Пж-6028/12 којом је одбијена жалба туженог и потврђена је пресуда Привредног суда у Новом Саду ЗП 4597/2010 од 06.04.2012. године, исправљена решењем од 10.05.2012. године, у ставу првом и другом изреке; одбијена је жалба тужиоца и потврђена је иста пресуда у ставу три изреке; одбијена је жалба умешача на страни тужиоца и потврђена је иста пресуда у ставу три, четири и шест изреке, те је обавезан тужени да плати умешачу на страни тужиоца износ од 75.000,00 динара на име трошкова одговора на жалбу, у року од 8 дана по пријему пресуде.

Одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 6028/12 од 31.01.2013. године и захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужилаштва Гт-І-бр. 235/13 од 14.03.2013. године, подигнутом против пресуде Привредног апелационог суда Пж-бр. 6028/12 од 31.01.2013. у делу изреке под I и IV, у седници већа одржаној 09.05.2013. године Врховни касациони суд је донео пресуду Прев 58/2013, Пзз 1/2013, којом је делимично усвојио ревизију туженог Град Нови Сад и преиначио пресуду Привредног суда у Новом Саду П-4597/2010 од 06.04.2012. године исправљена решењем истог суда П бр. 4597/2010 од 10.05.2012. године и пресуда Привредног апелационог суда Пж. бр. 6028/12 од 31.01.2013. године у делу у коме је тужени обавезан да тужиоцу исплати новчани износ од 1.026.114.000,00 динара, са каматом по стопи из Закона почев од 20.12.2011. године до исплате и парничне трошкове у износу од 954.000,00 динара и у делу у коме је

тужени обавезан да плати умешачу трошкове првостепеног поступка у износу од 936.500,00 динара и трошкове одговора на жалбу у износу од 75.000,00 динара и пресуђује: одбија се као неоснован тужбени захтев за исплату новчаног износа од 1.026.114.000,00 динара са каматом по стопи Закона, почев од 20.12.2011. године, па до исплате; свака странка сноси своје трошкове поступка, док се у осталом делу ревизија туженог одбија као неоснована. Истом пресудом одбијен је као неоснован захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужилаштва, подигнут против пресуде Привредног суда у Новом Саду П бр. 4597/10 од 06.04.2012. године исправљене решењем истог суда П бр. 4597/2010 од 10.05.2012. у ставу I и II изреке првостепене пресуде и пресуде Привредног апелационог суда Пж. бр. 6028/12 од 31.01.2013. у ставу I и IV изреке.

Наиме, ревизијски суд је имајући у виду утврђено чињенично стање, закључио да је воља и намера уговорних страна била да се у целости измести дотадашњи међумесни и међународни саобраћај са аутобуске станице на Булевар Јаше Томића број 6 на новоизграђену тужиочеву аутобуску станицу. Полазећи од основних начела из Закона о облигационим односима која су морала бити поштована при закључењу уговора између парничних странака, ревизијски суд је утврдио да су закљученим уговором, уговорници уговорили монополски положај у корист тужиоца, уговарањем да ће се забранити (онемогућити) пружање станичних услуга аутобуској станици чији је корисник ЈГСП и омогућити тужиоцу да у целости преузме станичну делатност Јавног предузећа у међумесном и међународном саобраћају, обављајући је на новоизграђеној станици, као једино лице и монополиста. Ревизијски суд је истакао да је закључење уговора, са тим заједнички опредељеним циљем, противно принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима, ништав у делу уговорне обавезе туженог. Наиме, ревизијски суд истиче да су недопуштен мотив и лоша намера, противно добрим обичајима, определили уговорнике да закључе предметни уговор и да нема сумње да су оба уговорника знала да постоји недопуштен мотив који је прикривен кроз формулацију измештања међумесног и међународног саобраћаја са постојеће аутобуске станице ЈГСП на нову локацију, односно на аутобуску станицу тужиоца. Поред тога, ревизијски суд налази да је у односу на питање правног дејства закљученог уговора у односу на треће лице, конкретно ЈГСП, такво уговарање ништаво, јер налази да постоји законом прописани правни пут за измену делатности привредног друштва, па и јавног предузећа које је основала локална самоуправа односно тужени и да се измена аката на основу кога је регистрована делатност јавног предузећа, врши на начин прописан тим актом, статутом и одлуком о томе, коју доноси надлежни орган управљања, а то у сваком случају не може бити тужени као оснивач, нити се то може учинити уговором.

Ревизијски суд је закључио да су оба уговорника знала за ништавост уговора и да су била намерна за закључење таквог уговора у циљу омогућавања монополског положаја тужиоцу, па је даље, закључио да је предметни уговор ништав у делу који се тиче извршења уговора од стране туженог у погледу обезбеђења тужиоцу искључивог обављања делатности прихватања и отпремања аутобуса у међумесном и међународном саобраћају, те заступа став да последице неизвршења уговора од стране туженог у смислу настанка штете у виду измакле користи за тужиоца морају да снесу оба уговорника, што подразумева да постоји подељена одговорност за насталу штету у једнакој сразмери. Како су по оцени ревизијског суда, оба уговорника једнако несавесна, то код постојања обостране и једнаке несавесности за закључење ништаве уговорне обавезе туженог насталу штету не може трпети само несавестан уговорник

који ју је претрпео, тако да конкретне околности захтевају досуду половине основане и доказане штете.

Предмет спора био је захтев за исплату штете у виду измакле користи за период од 01. марта 2007. до 01. децембра 2011. године, те је ревизијски суд с обзиром на све околности везане за закључење уговора, одлучио да се тужиоцу као несавесном уговорнику досуди штета само у утуженом временском периоду, што подразумева да се то право исцрпљује за период после тога, јер се штета не може остваривати у будућности из ништаве уговорне одредбе, када за то не постоји правни основ, те би свако друго решење било супротно околностима таквог ништавог уговарања. По оцени ревизијског суда, постоји само основ за досуду измакле добити због немогућности пословања аутобуске станице у висини од 615.600.000,00 динара, која висина је утврђена на основу остварене добити коју месечно остварује постојећа аутобуска станица МАС корисника ЈГСП, а с обзиром на изражен став да су оба уговорника на једнаке делове крива за насталу штету, то налази да досуђени износ треба умањити за половину, што износи 307.800,00 динара.

У односу на обавезивање туженог да тужиоцу плати преосталу утужену штету по основу очекиване добити од закупа и издавања рекламног простора, ревизијски суд је нашао да је оваква одлука нижестепених судова без ваљаног правног основа, јер сматра да за то нису испуњени услови. Наиме, ревизијски суд истиче да се у конкретном случају ради о оптимистичној нади која не може бити основ за досуду ових видова штете, а да се утужени добити нису могли реално очекивати, ни основано пројектовати. У односу на досуду штете тужиоцу у месечном износу од 5.062.000,00 динара, ревизијски суд налази да тужиоцу не припада право на ову штету, јер је параметар за досуду те штете само висина која је на име станичних услуга месечно остваривана на тадашњој и садашњој аутобуској станици.

Решењем Трговинског суда у Новом Саду број СТ 27/2008 од 15.12.2008. године покренут је поступак стечаја над АТП „ВОЈВОДИНА“ А.Д. Нови Сад.

Стечајни управник АТП „Војводина“ у стечају је дана 29.06.2011. године поднео Привредном суду у Новом Саду, План реорганизације – измене и допуне. Главни елементи Плана од кога зависи ток стечајног поступка су под 1. Окончање спора са Градом у року од две године од доношења плана, са преваходним циљем да што пре о што потпуније повериоци намире своја потраживања. Решењем Привредног суда у Новом Саду посл. бр. 2Ст. 9/2010 од 31.08.2011. године утврђено је да је Измењен План реорганизације стечајног дужника АТП „ВОЈВОДИНА“ АД Нови Сад у стечају, поднет од стране стечајног управника дана 29.06.2011. године. Решењем Агенције за привредне регистре број БД 149807/2011 од 16.12.2011. године уписана је промена назива и то тако што је брисан назив Војводина у стечају, а уписан је следећи назив: АУТОТРАНСПОРТНО ПРЕДУЗЕЋЕ ВОЈВОДИНА АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО НОВИ САД, Пут новосадског партизанског одреда 1А.

Тужилац Илија Девих је био власник још две фирме и то *Mancoop d.o.o. Beograd* и *Mancoop agrar d.o.o. Beograd*, у којима је био оснивач са 100% удела, а над којима је отворен стечај.

Панонска банка а.д. Нови Сад, с једне стране и Девих Илија, као јемац, са друге стране су дана 09.11.2007. године закључили Уговор о јемству, у којем у чл. 1

констатују да су Панонска банка а.д. и Аутотранспортно предузеће Војводина ад Нови Сад, као корисник кредита, су дана 09.11.2007. закључили Уговор о кредиту број 1500041834 којим је Кориснику кредита одобрен кредит у износу од 84.000.000,00 динара са каматом, роком враћања и са свим другим обавезама, условима и трошковима одређеним у истом. У чл. 2 је констатовано да јемац јемчи Банци уредну отплату кредита, наменско коришћење кредита и извршење других уговорних обавеза Корисника кредита из Уговора о кредиту број 1500041834, с тим да јемство остаје на снази и у случају измене рока враћања кредита, повећања износа кредита или измене других уговорених услова кредитирања. У чл. 3 је наведено да ради обезбеђења извршења обавеза из претходног члана овог уговора, јемац се обавезује између осталог: да у року од 30 дана од дана закључења Уговора о јемству конституише вансудску хипотеку у корист Банке, путем заложне изјаве у складу са Законом о хипотеци на непокретностима чији је власник у потпуности и то: А) Кућа и двориште у селу пов. 07 а 30 м², на парцели бр. 290, гувно код куће површине 06 а 76 м² на парцели бр. 291 и врт код куће површине 16 а 44 м² на парцели бр. 292, зкњ. ул. бр. 2901 К.о. Крчедин и Б) кућа и двориште у селу пов. 10 а 61 м², на парцели бр. 253, гувно код куће у селу површине 11 а и 55 м² на парцели бр. 254, њива у селу површине 04 а и 06 м² на парцели бр. 252 и њива у селу површине 51 а и 91 м² на парцели бр. 255, зкњ ул. бр. 280 К.О. Крчедин. У чл. 4 је наведено да у случају неизмирења обавеза по Уговору о кредиту бр. 1500041834, јемац овлашћује Банку да наплату свих обавеза по Уговору о кредиту бр. 1500041834, може извршити продајом непокретности из чл. 3 овог Уговора.

Илија Девих је оверио Заложну изјаву дана 13.12.2007. године, код Петог Општинског суда у Београду, којом, као залогодавац на основу Уговора о јемству број 1500041834/1 од 09.11.2007. који је закључен између Панонске банке ад Нови Сад и Илије Девиха, неопозиво и безусловно изјављује да дозвољава заснивање извршне вансудске хипотеке у корист Повериоца, на непокретностима у његовом власништву: Кућа и двориште у селу пов. 07 а 30 м², на парцели бр. 290, гувно код куће површине 06 а 76 м² на парцели бр. 291 и врт код куће површине 16 а 44 м² на парцели бр. 292, зкњ. ул. бр. 2901 К.о. Крчедин и кућа и двориште у селу пов. 10 а 61 м², на парцели бр. 253, гувно код куће у селу површине 11 а и 55 м² на парцели бр. 254, њива у селу површине 04 а и 06 м² на парцели бр. 252 и њива у селу површине 51 а и 91 м² на парцели бр. 255, зкњ ул. бр. 280 К.О. Крчедин, укључујући све саставне делове наведене непокретности, природне плодове који нису одвојени од непокретности и сва повећања вредности непокретности до којих дође после заснивања хипотеке, ради обезбеђења наплате потраживања повериоца, по основу Уговора о краткорочном кредиту бр. 1500041834 од 09.11.2007. године у износу од 84.000.000,00 динара.

Општински суд у Инђији донео је дана 16.03.2009. године Решење којим је дозволио забележбу хипотекарне продаје некретнина Девих Илије и то: у ЗК. ул. бр. 280 К.о. Крчедин 1/1 дела парц. бр. 253 кућа и двориште у селу пов. 10 а 61 м²; 254 гувно код куће у селу од 11 а 55 м²; 252 њива у селу од 04 а 06 м² и 255 њива у селу од 51 а 91 м²; у ЗК ул. бр. 2901 К.о. Крчедин у 1/1 дела парцеле број: 290 кућа и двориште у селу од 07 а 30 м²; 291 гувно код куће од 06 а 76 м² и 292 врт код куће од 16 а и 44 м², по предлогу *Banca Intesa ad Beograd*, као правног следбеника Панонске банке ад Нови Сад, па је овлашћена *Banca Intesa ad Beograd* кад решење буде правноснажно али не пре истека рока од 30 дана од дана издавања решења да може као хипотекарни поверилац у своје име продати непокретности у складу са одредбама Закона о хипотеци.

Banca Intesa ad Beograd, као продавац, са једне стране и Пољопривредно газдинство Вјеран Стаменковић, као купац, са друге стране, су дана 30.03.2010. године, закључиле Уговор о купопродаји непокретности, у којем је најпре констатовано да Продавац у поступку вансудског намирења потраживања који је прописан одредбама чл. 29-41 Закона о хипотеци, продаје непокретности у власништву Привредног друштва за производњу и промет на велико и мало и увоз – извоз „*Mancoop*” доо Београд, а које су ближе наведене у чл. 1 овог уговора, односно некретнине уписане у ЗК ул. бр. 5413 К.о. Крчедин, ради намирења новчаног потраживања по основу Уговора о краткорочном кредиту бр. 1500041826 од 09.11.2007. године, закљученог са Аутотранспортним предузећем „Војводина“ ад Нови Сад – у стечају, ул. Пут новосадског партизанског одреда 1а; те да је у складу са чл. 31 Закона о хипотеци Општински суд у Инђији дана 16.03.2009. године, донео Решење Дн. бр. 371/09 на основу кога је у улошку бр. 5414 К.о. Крчедин спроведена забележба хипотекарне продаје у корист *Banca Intesa ad Beograd*, као хипотекарног повериоца на непокретностима у власништву Привредног друштва за производњу и промет на велико и мало увиз – извоз „*Mancoop*” доо Београд, а које су ближе наведене у чл. 1 овог Уговора. У чл. 2 уговора је наведено да купац купује предметне непокретности, по купопродајној цени у износу од 350.000 ЕУР, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Уговор је оверен код Основног суда у Сремској Митровици, судска јединица Инђија 30.03.2010. године.

Илија Девих је, као поверилац, Трговинском суду у Новом Саду у предмету Ст. 27/2008 стечајног дужника АУТОТРАНСПОРТНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОЈВОДИНА“ А.Д. Нови Сад, поднео пријаву потраживања од 30.01.2009. године, по Уговору о јемству од 09.11.2007. године и то: 11.917.328,14 динара, у износу од 145.866,93 ЕУР у динарској противвредности; 8.442.780,72 динара, у износу од 103.338,81 ЕУР у динарској противвредности.

Тужилац Девих Илија је поднео тужбу дана 08.07.2009. године Привредном суду у Новом Саду, против туженог АТП ВОЈВОДИНА А.Д. У СТЕЧАЈУ Нови Сад, ради утврђивања основаности потраживања у висини од 20.360.108,86 динара са законском затезном каматом од 15.12.2008. године до исплате. Привредни суд у Новом Саду је дана 19.02.2010. године донео пресуду посл. бр. III П-947/2010 којом је одбијен тужбени захтев да се утврди да је основано потраживање тужиоца према туженом у износу од 20.360.108,86 динара са законском затезном каматом почев од 15.12.2008. године па до исплате и да се обавезе тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 227.890,00 динара (став 1 изреке), те је обавезан тужилац да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 301.700,00 динара у року од 8 дана под претњом извршења (став 2 изреке).

Решавајући по жалби тужиоца на наведену пресуду Привредни апелациони суд је дана 21.09.2011. године донео Пресуду посл. бр. 1 Пж-8358/10 којом је одбијена жалба тужиоца, па је пресуда Привредног суда у Новом Саду П-947/2010 од 19.02.2010. године у ставу 1 изреке и у ставу 2 изреке у односу на износ од 175.700,00 динара потврђена, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу 2 изреке пресуде Привредног суда у Новом Саду П. 947/2010 од 19.02.2010. године за износ од 52.190,00 динара и одлучено је тако што је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног поступка за износ од 126.000,00 динара.

Привредни суд у Новом Саду је дана 13.04.2011. године донео пресуду посл. бр. 6П. 951/2010, а којом је утврдио потраживање тужиоца – противтуженог "MANCOOP AGRAR" ДОО Београд према туженом – противтужиоцу АТП ВОЈВОДИНА А.Д. У СТЕЧАЈУ Нови Сад у износу од 14.551.567,34 динара са законском затезном каматом

почев од 24.03.2008. године до исплате; одбијен је противтужбени захтев којим тужени - противтузилац тражи да се обавезе тужилац – противтужени да му исплати износ од 8.188.215,00 динара са законском затезном каматом почев од 24.03.2008. године до исплате; одбијен је евентуални противтужбени захтев којим тужени – противтузилац тражи да му тужилац – противтужени исплати износ од 12.590.219,00 динара са законском затезном каматом почев од 24.03.2008. године до исплате, па је обавезан тужени – противтузилац да тужиоцу – противтуженом на име трошкова поступка исплати износ од 893.771,39 динара у року од 8 дана под претњом извршења.

Привредни апелациони суд је донео пресуду 1Пж 5091/14 дана 23.03.2016. године у парници тужиоца ЈГСП Нови Сад, против тужених ГРАД НОВИ САД и АТП „Војводина“ АД Нови Сад, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Новом Саду 8 П-287/2013 од 26.03.2014. године, којом је преиначена пресуда Привредног суда у Новом Саду 8П-287/2013 од 26.03.2014. године у ставу првом и другом изреке и одлучено је да се усваја тужбени захтев тужиоца и утврђује да је одредба гач. 1 ст. 2 уговора од 08.05.2006. године, који је закључен између Града Новог Сада и АТП „Војводина“ ад Нови Сад, а који уговор је заведен под бројем П-020-2/2006-770 која гласи: „Обезбеђењем нове међумесне аутобуске станице у складу са ставом 1 ове тачке створиће се услови за измештањем приградског терминала са Рибље пијаце, на локацију садашње међумесне аутобуске станице, као и услови за измештање садашње међумесне аутобуске станице на локацију, у складу са Генералним планом“ ништава и без правног дејства, те су обавезани тужени да тужиоцу солидарно исплате трошкове поступка у износу од 1.844.450,00 динара у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде под претњом извршења.

Врховни касациони суд је, одлучујући о ревизији АТП „Војводина“ АД Нови Сад изјављеној против наведене пресуде Привредног апелационог суда, дана 18.01.2017. године донео Пресуду Прев 187/2016 којом је одбијена као неоснована ревизија друготуженог АТП „Војводина“ АД Нови Сад, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 5091/14 од 23.03.2016. године.

Тужилац Девић Илија је према закљученим уговорима о јемству био јемац за кредите који су узети за потребе АТП "Војводина" Нови Сад и то:

а) по Решењу о извршењу Општинског суда у Инђији извршног повериоца Чачанска бана а.д. Чачак против извршног дужника Девић Илије ради намирења дуга у износу од 22.842,688,56 РСД Ив 180/09 од 23.04.2009. године, те се одређује извршење продајом непокретности извршног дужника катастарских парцела укњижено у књ уложак 1175 КО Нови Сланкамен;

б) према закљученом Уговору о јемству од 09.11.2007. године закључен између АТП Војводина а.д. Нови Сад (дужник) и Илије Девића (јемац), а уговорне стране сагласно констатују да је као обезбеђење обавезе дужника по Уговору о кредиту јемац гарантовао за дужника тако што је у корист повериоца "Панонска банка" ад засновао заложно право - хипотеку првог реда на непокретности власништво јемца и то: кућа и двориште у селу површине 7а и 30 м², гувно код куће површине 6а и 76м² и врт код куће површине 16а и 44 м², на парцели бр. 292 зкњ уложак 2901 к.о. Крчедин; кућа и двориште у селу површине 10а и 61 м², гувно код куће површине 11а и 55 м² и њива у селу површине 51а и 91 м², на парцели бр. 280 ЗКЊ уложак 2901 к.о. Крчедин.

Према закљученом Уговору о хипотеци бр. 180-005 од 29.06.2006. године закључен између *MEBA - CA GROUP* а.д. Нови Сад (хипотекарни поверилац), АТП

"Војводина" Нови Сад (дужник) и "MANCOOP" доо Београд (хипотекарни дужник). Хипотекарни дужник прихвата и обавезује се да у циљу обезбеђења новчаног потраживања хипотекарног повериоца заснује založno право - хипотеку првог реда на непокретности; пословно-комерцијални објекат (салон аутомобила са продавницом делова) површине 1.016,98 м², спратности По - Пр - Га који се налази у Београду, *Franše S Deprea* бр. 66 Београд.

Према закљученом Уговору о хипотеци бр. 180-000 од 29.06.2006. године закључен између *MEBA - SA GROUP* ад. Нови Сад (хипотекарни поверилац), АТП "Војводина" Нови Сад (дужник) и "MANCOOP" доо Београд (хипотекарни дужник). Хипотекарни дужник прихвата и обавезује се да у циљу обезбеђења новчаног потраживања хипотекарног повериоца заснује založno право - хипотеку првог реда на непокретности; непокретности привредно - производни објекат који је конципиран у три целине, пословно-комерцијални објекат површине 112,57 м², пословно-услужни објекат површине 157,86 м² и привредно-производни објекат површине 464,23 м², у ул. Службени пут 5 (Паштровићева бр. 5) Београд.

Према закљученом Уговору о јемству закључен од 09.11.2007. године између АТП "Војводина" Нови Сад и "MANCOOP" доо Београд, а уговорне стране сагласно констатују да је као обезбеђење обавезе дужника по Уговору о кредиту јемац гарантовао за дужника тако што је у корист повериоца "Панонска банка" ад засновао založno право - хипотеку првог реда на непокретности власништво јемца и то: на пољопривредном земљишту уписано у извод из земљишних књига књ. уложак 5414 к.о. Крчедин укупне површине 68 ха 55 а и 05 м².

Тужилац је пружио доказе да је према закљученим уговорима о јемству и хипотеци отуђено земљиште у власништву "MANCOOP" доо Београд укупне површине 68 ха 55 а и 05 м², дана 30.03.2010. године. Наиме, Решењем Општинског суда Инђија Дн 371/09 од 16.03.2009. године предлагача *Banca Intesa AD* Београд дозвољава се забележба хипотекарне продаје некретнине предузећа „MANCOOP“ доо Београд Извод из земљишних књига ЗКЊ ул. бр. 5414 КО Крчедин. Према закљученом Уговору о купопродаји непокретности од 30.03.2010. године закључен између „MANCOOP“ доо Београд као продавца и пољопривредно газдинство Вјеран Стаменковић, Петроварадин, као купца, купац је купио земљиште у власништву „MANCOOP“ доо Београд по Изводу из земљишних књига ЗКЊ уложак 5414 КО Крчедин по цени од 350.000,00 ЕУР.

Према достављеном Извештају о економско финансијском положају привредног друштва „MANCOOP“ доо Београд од 05.10.2010. године наведено је да је због куповине АТП „Војводина“ и градње нове аутобуске станице стечајни дужник био јемац за подизање кредита при овом пословном подухвату. Од тада настају проблеми за стечајног дужника јер су почела да стижу доспела потраживања по основу кредита и неизмирених обавеза, те је НБС 06.05.2010. године обавестила поступајући суд да је стечајни дужник у непрекидној блокади од 1.108 дана. Повериоци *OTP banka Srbija* и *Credit Agricol banka Srbija* су уплатиле трошкове спровођења стечајног поступка, те је 25.08.2010. године покренут стечај. Према наводима Стечајног управника у тренутку израде ЕФИ нема података о финансијском пословању стечајног дужника јер нема документације, а уписани подаци су скинути са сајта АПР. Исто тако нема података о имовини стечајног дужника. Према Извештају Стечајног управника о стечајном поступку и стању стечајне масе за период од 01.04.2014. до 30.06.2014. године наведена

је имовина у износу од 4.364.301,29 РСД у виду: готовина и готовински еквивалент 364.301,29 РСД и орочена средства 4.000.000,00 РСД.

Према закљученом Уговору о приступању дугу закљученом 25.01.2008. године између АТП „Војводина“ АД Нови Сад и „MANCOOP AGRAR“ доо Београд, MANCOOP AGRAR“ доо Београд се обавезује да као солидарни дужник испуни обавезу према АИК Банци по закљученом Уговору о краткорочном кредиту бр. 5518027109 од 30.04.2007. године закључен АИК Банке. Вештак није имао податке о пословању и делатности „MANCOOP AGRAR“ доо Београд. Према достављеној пресуди Привредног суда Нови Сад посл. бр. П 951/2010 од 13.04.2011. године утврђено је потраживање тужиоца – противтуженог „MANCOOP AGRAR“ доо Београд према туженом – противтужиоца АТП „ВОЈВОДИНА“ Нови Сад у износу од 14.551.567,34 РСД. Основ оваквог потраживања је преузимање дуга туженог – противтужиоца по 74 закључена уговора током 2008. године, по којима је тужилац – противтужени преузео и исплатио дугове туженог – противтужиоца. Према образложењу пресуде, тужилац – противтужени је по основу овог Уговора о приступању дугу закљученом 25.01.2008. године платио АИК банци 6.930.212,55 динара. По основу наведених уговора тужилац – противтужени је уплатио укупно 37.914.989,54 динара. Разлика ова два износа чини износ од 14.554.567,34 динара. Из приложених финансијских извештаја се види да је по Билансу успеха за 2009. годину „MANCOOP AGRAR“ доо Београд исказао губитак од 1.010 хиљада динара, док је у 2008. години имао исказану добит у износу од 72 хиљада динара, а што се може сматрати последицом недостатка обртних средстава. Из биланса успеха је утврђено да су пословни приходи износили: 2006. године 12.243 хиљаде динара; 2007. године 6.370 хиљада динара; 2008. године 2.765 хиљаде динара и 2009. године 0 хиљада динара, па је нејасно из којих средстава је „MANCOOP AGRAR“ доо Београд могао вршити исплате на име преузимања дуга АТП „Војводина“ Нови Сад у износу од 37.914.989,54 динара ако се није радило о оствареним приходима.

У пословању АТП "Војводина" Нови Сад у 2006. и 2007. години у делу остварених пословних прихода од: прихода у домаћем и ино превозу; од туристичких услуга; од пружања станичних услуга (без нове станице); од заступства, продаје резервних делова, сервиса и техничког прегледа, није исказана добит.

"MANCOOP" доо Београд је био у поседу предметног земљишта до 30.03.2010. године, а према решењу Општинског суда Инђија бр. Дн. 371/09 од 16.03.2009. године предлагача Banca Intesa ад Београд дозвољава се забележба хипотекарне продаје некретнине предузећа "MANCOOP" доо Београд.

Како је "MANCOOP" доо Београд већ у 2008. години имао пад прихода, а у 2009. године уопште није имао пословних прихода, ова отуђења земљишта није могло имати директног утицаја на пословање које је довело до стечеја.

У вези пословања друштва "MANCOOP AGRAR" доо Београд из приложене документације не може се утврдити које кредитне обавезе је преузело привредно друштво "MANCOOP AGRAR" доо Београд и на који начин (којим некретницима) у име АТП "Војводина" Нови Сад.

Према другој допуну налаза вештака Драгаш Јована од 04.05.2015. године Пословање АТП „Војводина“ Нови Сад - увидом у завршне рачуне АТП „Војводина“ Нови Сад утврђено је да је у односу на пословне приходе исказан пословни губитак

почев од 2006. године и то: 2006. године 7.767 хиљада динара; 2007. године 140.405 хиљада динара и 2008. године 248.543 хиљаде динара. Пословни приходи АТП „Војводина“ Нови Сад су приходи који су се остваривали од линија у домаћем и међународном саобраћају, од туризма, од заступства „Сетре“ и сервисног заступства ЕвроБус (Сетра, Мерцедес), од услуга сервисирања и оправке аутобуса.

Изгубљена добит од пословања аутобуске станице од 01.03.2007. године до 31.12.2014. године, са обрачунатом затезном каматом за сваку годину почев од 01.03. па до 01.04.2015. године износи и то укупно: на име добити без пореза 1,712,255,206.71 динар и на име затезне камате на дан 01.04.2015. године 981,091,311.78 динара.

У обрачунату изгубљену добит је укључено: изгубљена добит пословања станице; разлика у цени према категоризацији станице од стране ПК и утврђивању препоручених максималних висина цена; приходи од полазака аутобуса ЈГСП „Нови Сад“ Нови Сад; приходи од закупа; приходи од тоалета и приходи од изнајмљивања рекламног простора. Овде није обухваћена евентуална изгубљена добит пословања сервиса, који би био у вези са пословањем аутобуске станице, јер вештак није имао уопредне или друге податке пословања сервиса.

Према допуни налаза и мишљења вештака Драгаш Јована од 12.10.2015. године, а, сагласно процењеном укупном приходу од стране Комисије вештака Машинског факултета из налаза од августа 2015. године очекивана добит од пословања СЕРВИСА АТП "Војводина" Нови Сад за период од 01.03.2007. па до 31.12.2014. године била би просечно 12,50%, што би у односу на исказани укупан приход износило 417.382.000,00 РСД, а што по средњем курсу на дан 01.04.2015. године одговара противвредности у износу од 3.475.275,00 ЕУР.

Према истом налазу Комисије вештака укупан приход предузећа "MANCOOP" доо Београд у периоду од 01.03.2007 па до 31.12.2014. године износи 3.194.878,00 ЕУР, те би с обзиром на делатност добит била просечно 7,50% а у односу на исказани укупан приход износила би 239.600,00 ЕУР, а што по средњем курсу на дан 01.04.2015. године одговара противвредности у износу од 28.776.000,00 РСД.

ЛН бр. 231 ко Крчедин садржи следеће податке: све некретнине унутар овог ЛН се налазе у улици Цара Душана бр. 70 и 70а и власништво су тужиоца у целости. Парцела бр. 252 има површину од 406 м² на којој је изграђен објекат од 50 м² - без дозволе. Парцела бр. 253 има површину од 1061 м² на којој је изграђен објекат површине од 160 м², двориште има површину од 559 м², а њива 1. класе 342 м². Парцела бр. 254 има површину од 1155 м², структура је воћњак 2. класе. Парцела бр. 255 има површину од 5191 м², структура је њива 1. класе. Поред уписаних некретнина постоје и помоћне некретнине (чардак и слично) све се уредно одржавају.

ЛН бр. 850 ко Крчедин садржи следеће податке: све некретнине унутар овог ЛН се налазе у улици Цара Душана бр. 42, власништво су тужиоца у целости. парцела бр. 290 има површину од 730 м² на којој је изграђен објекат од 218 м² (већи део је срушен). Парцела бр. 291 има површину од 676 м², структуре је воћњак 2. класе. Парцела 292 има површину од 1644 м², структура је воћњак 2. класе

Локалитет предметних некретнина, посматрајући Крчедин као место је повољан. Положај у односу на пратеће објекте (обданиште, школу) је прихватљив, истоветно као

и на продавнице, стајалишта јавног превоза. Квалитет градње односи се на адресу са бр. 70 (ради се о класичном систему градње са бетонским стубовима и делом бетонским плочама, са свим потребним садржајима неопходним за одвијање нормалног живота. Инфраструктурни прикључци, а које поседује Крчедин су присутни на овој адреси. Што се тиче некретнина на адреси са бр. 42, утисак је да је својевремено кренуто са рушењем и чишћењем парцеле ради изградње потпуно новог објекта (фронт према улици је знатно шири у поређењу са фронтovima на парцелама са кућним бр. 70 и 70 а). Иначе што се тиче инфраструктуре она је потпуно идентична јер је и ова парцела на главној улици која је асфалтирана. Упоредни параметар је свакако и суседна парцела (са леве стране приближно исте квадратуре) која је у потпуности обновљена врло квалитетним савремено пројектованим објектима. Дакле, постоји интересовање за овакве инвестиције.

Наиме, уобичајени критеријуми меродавни за процену тржишне вредности закупа предметних некретнина су следећи: локација предметне некретнине; врста - намена објекта; квалитет уграђених материјала и опреме; функционалност објекта; степен обраде и начин одржавања; степен постојеће инфраструктуре на предметној парцели - локацији; тренутно стање на тржишту некретнина (понуда и потражња некретнина у закуп). На основу утврђених чињеница, а посебно затеченог стања као и дугогодишњег праћења цена на тржишту некретнина понуђених у закуп, са посебним увидом у јавна гласила и разне огласнике који се искључиво баве како ценама некретнина на тржишту тако и ценама закупа, односно понудом и потражњом истих, тржишна цена закупа некретнина оваквог типа, а на овој локацији износи:

За некретнину која се води у ЛН бр. 231 К.о. Крчедин, а која се налази у улици Цара Душана бр. 70 и 70а: за период од 01.03.07. до 31.12.08. 150 Е/месецу x 21 месец = 3150,00 Е; за период од 01.01.09. до 31.12.10. 120 Е/месецу x 24 месец = 2880,00 Е; за период од 01.01.11. до 31.12.12. 110 Е/месецу x 24 месец = 2640,00 Е; за период од 01.01.13. до 19.10.14. 100 Е/месецу x 21,66 месец = 2166,00 Е, односно све укупно = 10.836,00 Е или 1294 909,58 дин на дан 19.04.2014. године, курс је 119,5007 дин/Евру, а на дан 29.03.2016. године по курсу од 122,8819 дин/евро 1331548,27 динара.

За некретнину која се води у ЛН бр. 850 ко Крчедин а која се налази у улици Цара Душана бр. 42: за период од 01.03.07. до 31.12.08. 80 Е/месецу x 21 месец = 1680,00 Е; за период од 01.01.09. до 31.12.10. 70 Е/месецу x 24 месец = 1680,00 Е; за период од 01.01.11. до 31.12.12. 60 Е/месецу x 24 месец = 1464,00 Е; за период од 01.01.13. до 19.10.14. 50 Е/месецу x 21,66 месец = 1083,00 Е, односно све укупно = 5.907,00 Е или 705 890,63 дин на дан 19.10.2014. године, курс је 119,5007 дин/Евру, а на дан 29.03.2016. године по курсу од 122,8819 дин/евро 725.863,38 динара.

Предметно пољопривредно земљиште под парц. бр. 2718/3 до 2816/5 укупне површине 69 ха, 18 а и 06 м², било је уписано у ЗКЊ ул. бр. 5414 К.о. Крчедин. Сада је уписано у лист непокретности број 5888 К.о. Крчедин и промењени су му бројеви парцела (2768/1, 2, 3, 4, 5, 6). Предметне парцеле су квалитетно пољопривредно земљиште, по типу су Чернозем карбонати (мицерални) на лесној тераси, а по култури и класи су њиве 3. класе. Предметно земљиште чини целину у потесу „Кружно гробље“ и удаљено је од Крчедина, колским (земљаним) путем, пца 1,5 км.

Banca Intesa је предметно пољопривредно земљиште продала, дана 30.03.2010. године, по цени од 350.000,00 ЕУР, у динарској противвредности по средњем курсу

НБС. Средњи курс евра, на дан 30.03.2010. године је 1 ЕУР = 99,7357 динара. По уговору цена 1 ха земљишта је $350.000,00 : 69,1806 = 5.059,2218$ Еур/Ха.

Пореска управа – Филијала Инђија је, дана 23.04.2010. године, предметно земљиште проценила 42.338.700,00 динара. Средњи курс Евра на дан 23.04.2010. године је 1 Еур = 99,0177 динара. По Пореској управи цена предметног земљишта је $42.338.700,00 : 99,0177 = 427.587,00$ ЕУР. Цена 1 Ха је $427.587,00 : 69,1806 = 6.180,7356$ Еур/ Ха.

Разлика вредности: $427.587,00 - 350.000,00 = 77.587,00$ ЕУР.

Наиме, вредност предметног пољопривредног земљишта је 427.587,00 ЕУР, те је исто продато за умањену тржишну цену од 77.587,00 ЕУР.

Цена за давање пољопривредног земљишта – аренда је ствар договора закуподавца (власника) и закупца, или се постиже на јавној лицитацији. Цена закупа зависи од следећих елемената: површине, квалитета, облика парцеле, инфраструктурне опремљености, удаљености од локалних и магистралних путева, прилазног пута, да ли је у близини земљишта закупца.

Период закупнине од 01.03.2007. године па до дана вештачења тј. дана 05.05.2015. године износи девет производних година.

Економски оправдане цене за издавање – аренду овог предметног земљишта износи и то: за 2007. годину укупно 10.377,09 евра; за 2008. годину укупно 10.377,09 евра; за 2009. годину укупно 13.836,12 евра; за 2010. годину укупно 13.836,12 евра; за 2011. годину укупно 13.836,12 евра; за 2012. годину укупно 17.295,15 евра; за 2013. годину укупно 17.295,15 евра; за 2014. годину укупно 20.754,18 евра и 2015. годину укупно 20.754,18 евра, односно све укупно 138.361,20 Евра. Пошто би предметно земљиште могло да се издаје сваке текуће године од 01.03. требала би се обухватити цела 2015. година. Од 01.03. је могуће засејати многе културе, чија оптимална сетва је до краја марта месеца.

Даље, тужилац је власник пољопривредног земљишта, које је било уписано у ЗКЊ ул. бр. 1175 К.о. Нови Сланкамен, 12 катастарских парцела, укупне површине 12,4 хектара. Те парцеле су сада уписане у лист непокретности број 832 К.о. Нови Сланкамен и то парцеле: 3112/21; 3123/2, 3123/3; 3123/21; 3123/24; 3250/2; 3251/2; 3252/2; 3395/1; 3395/6; 3396/1 и 3414, све укупне пов. 12 ха, 42 а и 59 м².

Предметне парцеле су квалитетно пољопривредно земљиште, по типу Чернозем карбонати (мицелални) на лесној тераси, а по култури и класи су њиве 3. и 4. класе, сем две парцеле које су мале површине и које су ливаде 4. класе. Налазе се у потесу Веч, Боронлук и Грабовица. Удаљене су од Новог Сланкамена, колским (земљаним путем), ица 2 до 3 км.

Период закупнине од 23.04.2009. године до дана вештачења 05.05.2015. године износи шест производних година.

Економски оправдане цене за издавање – аренду овог предметног земљишта износи за производну годину: 2009/2010 укупно 2.485,18 евра, 2010/2011 укупно

2.485,18 евра; 2011/2012 укупно 3.106,47 евра; 2012/2013 укупно 3.107,47 евра; 2013/2014 укупно 3.727,77 евра и 2014/2015 укупно 3.727,77 евра, односно све укупно 18.639,84 евра. Пошто би предметно земљиште могло да се издаје сваке текуће године од 23.04. пошто су прошли оптимални рокови за пролећну сетву, овде се морају гледати производне године, па би требало обухватити целу 2014/2015 годину.

Тако, штета од продатог земљишта износи 77.587,00 Евра тј. 9.376.869,98 динара; штета због неиздавања у К.о. Крчедин износи 138.361,20 евра тј. 16.721.808,85 динара и штета због неиздавања у К.о. Н. Сланкамен износи 18.639,84 Евра тј. 2.252.740,23 динара, односно све укупно 234.588,04 евра тј. 28.351.419,06 динара, а све на дан 08.05.2015. године.

Наиме, штета од продатог земљишта износи 77.587,00 Евра тј. 9.511.778,26 динара; штета због неиздавања у К.о. Крчедин износи 138.361,20 евра тј. 16.962.391,31 динара и штета због неиздавања у К.о. Н. Сланкамен износи 18.639,84 Евра тј. 2.285.151,18 динара, односно све укупно 234.588,04 евра тј. 28.759.320,75 динара, а све на дан 29.03.2016. године.

Уставни суд је под бр. Уж-4892/2013 дана 20.10.2015. године по уставној жалби АТП „Војводина“ АД Нови Сад и Илије Девића, на седници одржаној 23.09.2015. године донео Одлуку којом је одбијена као неоснована уставна жалба АТП „Војводина“ АД Нови Сад и Илије Девића изјављена против пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/13, Пзз 1/13 од 09.05.2013. године, због повреде права на правично суђење зајемченог чл. 32 ст. 1 Устава Републике Србије, док је у преосталом делу уставна жалба одбачена.

Наведене чињенице суд је утврдио оценом свих доказа у смислу чл. 7 и 8 ЗПП-а па је писмену документацију у целости усвојио као веродостојну, немајући разлога да сумња у њу, тим пре јер ни парничне странке нису имале примедбе на исту. Суд је ценио исказ тужиоца, па је исти прихватио у делу који је сагласан са приложеном писаном документацијом. Суд је прочитао исказ сведока Маје Гојковић, који је дат у поступку пред Привредним судом у Новом Саду, а на заједнички предлог парничних странака са рочишта одржаног дана 03.09.2012. године, на којем су исти предложили да се овај сведок не саслуша, па је суд такође исти прихватио у делу који је релевантан за пресуђење у овој правној ствари, а у складу са писаном документацијом.

Налаз и мишљење вештака Горки Мусулин суд је ценио и прихватио као јасан, потпун и у свему у складу са правилима струке и науке, имајући у виду да тужилац није имао ни питања ни примедбе на овај налаз, а тужени својом примедбом у делу налаза који се односи на штету од продатог земљишта, истичући да је земљиште продавала банка и да је у датом моменту остварила најповољнију могућу тржишну цену земљишта, тужени није довео у сумњу овај налаз. Такође, суд је налаз вештака Бањац Душка прихватио као јасан, потпун и у свему у складу са правилима струке и науке, тим пре јер ни парничне странке на исти нису имале примедбе.

Налаз и мишљење вештака Машинског факултета Универзитета у Београду од 18.08.2015. године суд цени и прихвата у делу исказивања јединичних вредности делатности сервиса АТП „Војводина“, односно у делу у којем је исти био потрбан вештаку Драгаш Јовану за израду налаза и мишљења ради исказивања прихода и расхода Сервиса АТП „Војводина“ и ради исказивања изгубљене добити пословања

„Mancoop“ doo Beograd, a на основу ког је вештак Драгаш Јован сачинио допуну налаза од 12.10.2015. године.

Суд налаз и мишљење вештака Драгаш Јована цени као јасан, образложен, у свему у складу са правилима струке и науке, сачињен у складу са релевантном документациом, налазећи да је вештак одбранио свој налаз. Наиме, на налаз и мишљење вештака Драгаш Јована низ примедби су истакле обе парничне странке, те је исти вештак бранећи свој налаз и мишљење истакао да је у току вештачења од стране ГСП „Нови Сад“ добио књиговодствену документацију и евиденцију пословања Аутобуске станице, где су посебно књиговодствено евидентирани сви приходи и расходи Аутобуске станице, па како Аутобуска станица није посебно правно лице за исту се не сачињавају посебни финансијски извештаји него се финансијски извештај даје само за јединствено предузеће ГСП „Нови Сад“, па се из овог разлога исказано пословање Аутобуске станице разликује од пословања целог предузећа. Даље, је истакао да с обзиром на то да је основна делатност ГСП „Нови Сад“ превоз путника у градском и међуградском саобраћају, да цене превоза нису економске долази до тога да се на нивоу целог предузећа остварује другачији пословни резултат у односу на резултат пословања саме аутобуске станице, да према задатку вештачења, пословање аутобуске станице у исказану добит није узимао финансијске приходе и расходе, па самим тим ни трошкове камата за преузете кредите. Наиме, исти су теретили послови резултата АТП „Војводина“ и као такви су морали бити покривени из пословног резултата АТП „Војводина“ или касније из имовине или стечајне масе АТП „Војводина“. С обзиром да су приход од закупа садашње аутобуске станице минимални, приходи од закупа су искључени из обрачуна, а укључени процењени приходи од закупа локала у новој аутобуској станици. Приходи од коришћења тоалета нису исказани у приходима аутобуске станице ГСП „Нови Сад“. У расходе пословања нису узети гориво, амотризација, редовно одржавање возила и др. јер исти не представљају расходе пословања аутобуске станице, него ГСП „Нови Сад“ и у вези су са делатности обављања превоза. Изјашњавајући се на примедбе тужиоца вештак се изјаснио да приносна метода подразумева да се процена базира искључиво на добити из пословне активности, као разлика између пословних прихода и пословних расхода, без укључивања финансијских прихода, прихода који нису делатност, а још мање остале (ванредне) приходе. Пројекција се врши за будуће приходе, а не за период у ком су исти исказани. Дата процена у највећем делу се базира на реалним и оствареним резултатима пословања аутобуске станице у Новом Саду. Наиме, она као једина аутобуска станица остварује приходе које би остваривала и аутобуска станица АТП „Војводина“, с обзиром да потребе људи за путовањем не зависе од тога да ли је станица прве или друге категорије и увећане за трошкове закупа пословног простора, с обзиром да аутобуска станица ГРАС „Нови Сад“ није имала овај пословни простор. Свака процена се мора компарирати са другим подацима, у циљу утврђивања реалности исте. Коришћење само рачунске операције ради утврђивања што веће вредности не даје основа и реалност процени, па у том смислу се треба истаћи следеће: уговором о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције купопродајна цена друштвеног капитала АТП „Војводина“ била је 3.975.603,50 ЕУР; Процењена вредност аутобуске станице износи: тржишна вредност 20.049.777,68 ЕУР и грађевинска вредност 5.742.450,01 ЕУР. Без обзира на нелогичну разлику између тржишне и грађевинске вредности произилази да би се уз прихватање свих корекција исказане добити према примедбама тужиоца, инвестиција отплатила за 2- 3 године рада, што не постоји ни у једном реланом бизнису, па дакле инсистирање на исказивању још веће добити прелази се у невероватне перформансе овог пословања. Уједно вештак је истакао да је у налазу

исказана добит као оперативна добит ЕБИТДА - добит без пореза на добит и амортизације, а ово значи да се ова оперативна добит треба умањити за 15% пореза на добит предузећа. Такође, у свом исказу вештак бранећи свој налаз и мишљење, износи да у делу допуне вештачења која је била на бази налаза и мишљења комисије вештака машинског факултета који се односи на утврђивање укупног прихода, а који је утврдио на бази техничких података из налаза машинског факултета, се не оспоравају од стране тужиоца, док се оспорава исказана добит, те да сматра да је питање добити финансијска категорија и да се односи на његов део вештачења и да из тог разлога сматра да је сарадња између њега и машинског факултета била адекватна јер у том смислу свако је дао налаз из своје струке. Даље, је навео да су тачни наводи туженог да је тужени доставио примедбе са детаљном анализом финансијског пословања, али међутим та анализа се базирала на комплетним финансијским извештајима ГСП Нови Сад, а о чему се вештак изјаснио да су приходи аутобуске станице садржани у годишњем финансијском извештају, али су утопљени у резултате пословања осталих делатности, а да је он у току свог вештачења од стране стручне службе ГСП Нови Сад добио издвојену књиговодствену евиденцију укупних прихода и трошкова саме аутобуске станице, што је био основ за израду налаза. У годишњем финансијском извештају ГСП Нови Сад су садржани и приходи и расходи пословања које се односи на превоз путника у градском и приградском саобраћају, а за које се зна да пословање није економско, да се цена карата не утврђују тржишно и да тај део пословања послуже са губитком, што утиче на разлику у стањима пословања аутобуске станице и ГСП Нови Сад и целог предузећа и да из тог разлога вештак није дао одговоре на питања и примедбе које су се односиле на финансијску анализу годишњег финансијског извештаја, па није било потребе да се детаљно изјашњава по свакој појединачној примедби која се односи на такву анализу, а да сматра да је одговорио на све задатке који су дати у одлуци суда. И поред детаљног изјашњења вештака Драгаш Јована, на примедбе и питања, обе парничне странке су остале које својих примедби на налаз овог вештака.

У погледу сарадње са вештачима Машинског факултета у Београду, вештак Јован Драгаш се изјаснио да су вештачи Машинског факултета покушавали да остваре контакт са њим у августу месецу, у време када је он био на годишњем одмору, да је након доласка са годишњег одмора он покушао да успостави контакт са тимом вештака, али да није успео да оствари контакт са шефом тима вештака, на којег је био упућен, па је доставио суду допуну налаза од 24.09.2015. године из разлога јер је сматрао да су вештачи машинске струке урадили део за који нису били овлашћени решењем суда, а који се односи на утврђивање евентуалне добити што представља задатак вештака финансијске струке. Накнадно је вештак Јован Драгаш урадио допуну вештачења од 12.10.2015. године, сагласно решењу суда од 29.06.2015. године, као и 25.09.2015. године и достављеном налазу Комисије вештака Машинског факултета Београд од августа 2015. године у делу пословања СЕРВИСА АТП „ВОЈВОДИНА“ Нови Сад, као и изгубљене добити пословања „MANCOOP“ доо Београд.

Тужилац је остао код свих истакнутих примедби истичући као основни недостатак доказног поступка, то што је вештак Јован Драгаш одбио да користи резултате које је машински факултет утврдио, односно што је вештак Драгаш Јован користио другачију методологију за утврђивање штете од оне методологије коју је користио машински факултет у Београду, па је тако вештак Драгаш Јован као главни компаративни критеријум користио приходе и расходе пре свега градског комуналног предузећа из Новог Сада, као и неких других аутобуских станица, а машински факултет

у Београду је преко свог представника Проф. др Јована Ивановића, на његовом саслушању у овом предмету, изнео став да је такав методолошки приступ неприхватљив за машински факултет јер је АТП Војводина у делу сервисне станице јединствен сервис на релацији од Беча до Атине како у погледу капацитета, опремљености, обучености радне снаге, технологије рада, гаранција за безбедност путника и све друго како је то наведено у исказу представника машинског факултета, додајући да су налази вештака Драгаш Јована и Машинског факултета у апсолутној супротности у погледу коришћене методологије.

На рочишту дана 29.03.2016. године, суд је одбио предлог тужноца да се Машинском факултету да у задатак да изврши обрачун висине штете, у складу са датим налазом, односно да се позове лице са Машинског факултета које би новчано изразило вредности исказане у налазу тог факултета, обзиром на то да је исти део финансијска категорија и поверен је вештаку Јовану Драгашу, који је и сачинио налаз на бази техничких података из налаза машинског факултета, у ком делу је суд прихватио налаз вештака Драгаш Јована.

Суд је имао у виду сва изјашњења вештака Драгаш Јована на примедбе парничних странака, као и чињеницу да је исти јасно образложио и одбранио свој налаз, те да је суд имао у виду и налаз и исказ представника Машинског факултета Универзитета у Београду, као и све примедбе парничних странака на налаз и мишљење вештака Драгаш Јована, али суд свако даље извођење доказа на околност висине штете сматра непотребним и ирелевантним, обзиром на то да овај суд налази да је тужбени захтев неоснован.

Суд није користио у доказном поступку писани налаз и мишљење вештака Питулић Радише од 12.12.2011. године који је тужилац приложио уз тужбу, допуну налаза и мишљења вештака Драгаш Јована од 13.06.2011. године и другу допуну налаза вештака Драгаш Јована од 20.12.2011. године из предмета Привредног суда у Новом Саду ЗП-4597/2010, саобраћајно вештачење *Forensic doo* ЦВП Центра за саобраћајна вештачења од 28.03.2011. године из предмета Привредног суда у Новом Саду ЗП-4597/2010, налаз и мишљење вештака Питулић Радише од 17.11.2015. године који је тужилац доставио уз поднесак од 20.11.2015. године, допуну налаза и мишљења Машинског факултета Универзитета у Београду од 20.11.2015. године који је сачињен по захтеву и задатку тужиоца, допуну налаза и мишљења вештака Питулић Радише од 07.04.2017. године који је тужилац предао на рочишту 27.09.2017. године, изјашњење вештака Драгаш Јована од 13.06.2017. године у предмету Привредног суда у Новом Саду П-191/16, Елаборат о економској оправданости обављања јавног превоза путника у друмском саобраћају за привредно друштво АТП Војводина А.Д. ЦВП Центра за саобраћајна вештачења (на стр. 1839 до 1871 судског списка) који је тужилац доставио на рочишту дана 27.09.2017. године, имајући у виду да тужени није био сагласан да се ови налази користе у поступку, а пре свега јер је достављање ових налаза од стране тужиоца који је незадовољан налазом вештака одређеног решењем овог суда, противно односно није прописано одредбама Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/04 и бр. 111/09), који се има применити у овој парници, па је неосновано позивање тужиоца на одредбе чл. 261, у вези чл. 271 Закона о парничном поступку (који је објављен у Службени гласник РС", бр. 72/2011), обзиром на то да је тужба у овој правној ствари поднета 15.12.2011. године, а сада важећи ЗПП је ступио на снагу 01.02.2012. године и у прелазним и завршним одредбама у чл. 506 ЗПП-а је прописано

да ће се поступци који су започети пре ступања на снагу ЗПП завршити према одредбама ЗПП који су објављени у Сл. гласник бр. 125 из 2004 и 111 из 2009. године.

Тужбени захтев није основан.

Ко другоге проузрокује штету дужан је надокнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице (чл. 154 ст. 1 ЗОО). Штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другоге физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета), прописано чл. 155 ЗОО. Кривица постоји када је штетник проузроковао намерно или непажњом (чл. 158 ЗОО).

Члан 245 Закона о привредним друштвима прописује да је акционарско друштво, друштво чији је основни капитал подељен на акције које има један или више акционара који не одговарају за обавезе друштва, осим у случају из члана 18. овог закона, те акционарско друштво одговара за своје обавезе целокупном имовином.

Члан 270 истог Закона прописује да се по усвајању финансијских извештаја за пословну годину добит те године распоређује се следећим редом: 1) за покриће губитака пренесених из ранијих година; 2) за резерве, ако су оне предвиђене посебним законом (законске резерве). Ако након распоређивања добити за сврхе из става 1. овог члана преостане део добити, скупштина га може расподелити за следеће намене: 1) за резерве, ако их је друштво утврдило статутом (статутарне резерве); 2) за дивиденду, у складу са овим законом.

Члан 271. Закона о привредним друштвима је прописано да се плаћање дивиденде акционарима може се одобрити одлуком о расподели добити усвојеној на редовној седници скупштине, којом се одређује и износ дивиденде (одлука о исплати дивиденде). После доношења одлуке о исплати дивиденде акционар коме треба да буде исплаћена дивиденда постаје поверилац друштва за износ те дивиденде. Друштво је у обавези да о одлуци о исплати дивиденде обавести акционаре којима се исплаћује дивиденда у року од 15 дана од дана доношења те одлуке, сходном применом одредаба овог закона о обавештавању акционара о седници скупштине. Дивиденда на акцији исплаћује се акционарима у складу са правима која произилазе из врсте и класе акција које поседују на дан дивиденде, а сразмерно броју акција које поседују у укупном броју акција те класе. Споразум или акт друштва којим се појединим акционарима у оквиру исте класе акција дају посебне погодности у погледу исплате дивиденде, ништав је.

Члан 275 истог Закона предвиђа да друштво не може вршити плаћања акционарима ако је према последњим годишњим финансијским извештајима нето имовина друштва мања, или би услед такве исплате постала мања, од уплаћеног основног капитала увећаног за резерве које је друштво у обавези да одржава у складу са законом или статутом, ако такве резерве постоје, осим у случају смањења основног капитала. Укупан износ исплата акционарима за пословну годину не може бити већи од добити на крају те пословне године, увећане за нераспоређену добит из претходних периода и износе резерви предвиђених за расподелу акционарима, а умањене за непокривене губитке из претходних периода и износе резерви које је друштво у обавези да одржава у складу са законом или статутом, ако такве резерве постоје. Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, друштво увек може вршити плаћања свом акционару који је физичко лице по основу уговора о раду.

Одредбама чл. 139 Закона о привредним друштвима прописано је да друштво с ограниченом одговорношћу јесте друштво у коме један или више чланова друштва имају уделе у основном капиталу друштва, с тим да чланови друштва не одговарају за обавезе друштва осим у случајевима предвиђеним чланом 18. овог закона.

Одредбама чл. 143 истог Закона прописано је да се својство члана друштва стиче даном регистрације власништва над уделом у складу са законом о регистрацији и престаје даном регистрације престанка својства члана друштва у складу са законом о регистрацији.

Одредбама чл. 151 став 1 Закона о привредним друштвима прописано је да члан друштва стиче удео у друштву сразмерно вредности његовог улога у укупном основном капиталу друштва, осим ако је оснивачким актом при оснивању друштва или једногласном одлуком скупштине одређено другачије, док чл. 152 став 1 истог закона предвиђа која права члан друштва стиче по основу удела.

Свака странка је дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника. Доказивање обухвата све чињенице које су важне за доношење одлуке. Ако суд на основу изведених доказа не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, постојање чињенице закључиће применом правила о терету доказивања. Странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије одређено. То јасно произилази из чл. 220, 221 ст. 1 223 важећег ЗПП, који се примењује на материјалноправни однос странака.

У току поступка није било спорно да је тужилац као купац друштвеног капитала са Агенцијом за приватизацију дана 30.07.2004. године закључио уговор о куповини друштвеног капитала АТП Војводина; да је тужилац по основу уговора о продаји друштвеног капитала платио прву рату код потписивања уговора о приватизацији, као и 2. 3. и 4. рату, као и да је по основу обавезне инвестиције инвестирао 75.383.190 динара; да је закључен уговор између АТП „Војводина“ и туженог дана 08.05.2006. године. Тужилац је ради реализације уговора од 08.05.2006. године у својству директора и већинског власника АТП Војводина ад Нови Сад закључио уговоре о кредиту из којих је обезбедио изградњу нове аутобуске станице и новог сервиса АТП Војводина, те је за враћање кредитних обавеза гарантовао и личном имовином, као и имовином са њим повезаних лица *Mancoop* и *Mancoop agrar*.

Надаље, у току поступка је утврђено да је тужиочева аутобуска станица започела са обављањем делатности пружања станичних услуга, док тужени није извршио обавезу из наведеног уговора – да измести међумесни и међународни аутобуски саобраћај са старе локације Јаше Томића на нову локацију Пут новосадског партизанског одреда бр. 1а (локација нове аутобуске станице АТП Војводина), те започета делатност није испунила очекиване резултате из закљученог уговора и оптимистичне наде и амбиције самог тужиоца, јер се међумесни превоз као и међуградски и даље обављао са поласцима и доласцима и преко старе аутобуске станице. Услед неизвршавања уговорне обавезе АТП Војводина није остварила корист коју би остварила по редовном току ствари да је тужени уговорну обавезу извршио, нити је АТП остваривала добит из које би се исплаћивала дивиденда тужиоцу, а како је тужилац то очекивао. Тужилац није исплатио преостале рате купопродајне цене за

купљене акције АТП Војводина ад, што је за последицу имало да Агенција за приватизацију дана 23.12.2008. године раскине уговор од 30.07.2004. године, а потом је дана 12.01.2009. године Агенција за приватизацију донела одлуку о преносу капитала АТП Војводина Акцијском фонду и то 70% акција.

У току поступка је даље, утврђено да је као последица неизвршења уговора од стране туженог настала штета у виду измакле користи за тужиоцеву аутобуску станицу АТП „Војводина“ А.Д. Нови Сад и да је Врховни касациони суд својом пресудом Прев 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013. године делимично усвоји ревизију туженог Град Нови Сад, преиначио пресуду Привредног суда у Новом Саду П-4597/2010 од 06.04.2012. године, исправљену решењем истог суда П бр. 4597/2010 од 10.05.2012. године и пресуду Привредног апелационог суда Пж. бр. 6028/12 од 31.01.2013. године, све како је напред детаљно утврђено у чињеничном стању.

Сада тужилац Илија Девид, овом тужбом тражи да се тужени Град Нови Сад обавезе да му исплати накнаду по основу материјалне штете од 15.940.056.654,10 динара са законском затезном каматом на износ од 13.454.098.934,08 динара почев од 01.01.2017. године до исплате, а која штета се односи и то: по основу штете настале у поступку приватизације износ од 284.693.006 динара; по основу штете на име изгубљене добити у АТП Војводина укупно 13.088.911.445,04 динара (који износ се састоји од штете за станицу од 152.869.000,00 динара, од штете по основу добити од пословања само аутобуске станице (приходи од перонизације, од закупа, од тоалета, изнајмљивање рекламног простора и сл) 2.299.005.161,04 динара, штете по основу изгубљене добити од сервисног центра „Evobus“, „Setra“, „Mercedes“ 9.710.827.379 динара, штете по основу изгубљене добити од продаје аутобуса 531.731.341,00 динара, штете по основу изгубљене добити од продаје машина *Itochi* од 394.478.564 динара), све за период 2006-2016. година; по основу штете због изгубљене добити и онемогућавања рада предузећа *Mancoop doo Beograd* и *Mancoop Agrar doo Beograd*, као и због одузимања личне имовине тужиоца, као и по основу штете због продаје пољопривредног земљишта укупно 80.484.483,04 динара и то износ од 34.907.495,00 динара (противвредност 350.000 евра) по основу отуђења земљишта у својини *Mancoop doo Beograd* и 14.554.567,34 динара по основу *Mancoop Agrar doo Beograd* и због онемогућавања коришћења пољопривредног земљишта објеката (према налазу вештака Душка Бањца и Мусулина Горког) 31.032.420,70 динара.

Наиме, тужилац током поступка истиче да није спорна чињеница да тужилац није био у уговорном односу са туженим непосредно и да се не ради о уговорном односу између тужиоца и туженог, те да тужилац не тражи испуњење уговорне обавезе од стране туженог и не тражи уговорну штету, него се основ тужбеног захтева заснива на вануговорној одговорности туженог, односно на противправност његовог понашања, јер је тужени довео у заблуду тужиоца да ће када инвестира свој капитал у АТП, а након закљученог уговора АТП са туженим, привредно друштво у које је он инвестирао свој капитал, моћи нормално да послује када тужени испуни своју уговорну обавезу, због чега се овде ради о деликтној одговорности туженог.

Стварна легитимација (*legitimitio ad causa*) пружа одговор на питање да ли конкретни субјекат наспрам другог одређеног субјекта у тој парничној ствари има право да води спор, односно у правном односу лице које је поверилац има овлашћење (активна легитимација као облик стварне легитимације) да према садржају тог односа захтева неко чињење или нечињење од другог лица - дужника (пасивна легитимација

као облик стварне легитимације), што значи да активно легитимисано лице у једном правном односу нема шта захтевати од било ког трећег лица него само од свог, условно речено, дужника, тј. пасивно легитимисаног субјекта, па је захтев према било ком трећем лицу материјално - правно неоснован. Разлоге због којих суд по претходном испитивању одбацује тужбу нормирају императивне одредбе Закона о парничном поступку, а у случају непостојања активне или пасивне легитимације суд мериторно одлучује и одбија тужбени захтев, односно уколико постоји активна и пасивна легитимација одлука о тужбеном захтеву зависи од резултата доказног поступка.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, те цитираних законских одредби, овај суд налази су приговори пасивне и активне легитимације истакнути од стране туженог основани, због чега је тужбени захтев одбијен. Тужилац је био директор и већински власник АТП „Војводина“ А.Д. Нови Сад и потписник предметног уговора који је закључен са туженим дана 08.05.2006. године, из кога узрочно – последичном везом захтева штету у овој парници, а коју узрочно последичну везу не доказује.

Наиме, тужилац од туженог потражује штету насталу у поступку приватизације због једностраног раскида Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције који је тужилац закључио са Агенцијом за приватизацију дана 30.07.2004. године, а који уговор је раскинут, обзиром на то да купац, овде тужилац, није извршио уговорне обавезе, у складу са Уговором, као и да није поступио у складу са остављеним накнадним роковима, због чега је Агенција за приватизацију Одлуком од 23.12.2008. године, констатовала да се Уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације АТП „Војводина“ ад Нови Сад, сматра раскинутим због неиспуњења, истеком накнадно остављеног рока, у складу са чл. 41 а став 1 тачка 1), 4) и б) Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“ број 38/01, 18/03, 45/05 и 123/07), па је основан приговор пасивне легитимације, те тужени није одговоран да тужиоцу надокнади штету коју је исти претрпео раскидом уговора закљученим са Агенцијом за приватизацију, нити на основу приложених доказа у списима предмета, тужилац доказује узрочно последичну везу између поступања туженог, раскида предметног уговора и штете коју је тужилац претрпео у поступку приватизације, а коју овом тужбом потражује. Такође, тужилац не доказује ни висину ове штете, имајући у виду да тужилац висину опредељује и потражује по основу налаза вештака Радише Питулића, који не може бити доказ у овом поступку.

Даље, тужилац потражује штету на име изгубљене добити у АТП „Војводина“, А.Д. и то на име штете за станицу; штете по основу добити од нословања само аутобуске станице (приходи од перонизације, од закупа, од тоалета, изнајмљивање рекламног простора и сл), штете по основу изгубљене добити од сервисног центра „Evobus“, „Setra“, „Mercedes“; штете по основу изгубљене добити од продаје аутобуса; штете по основу изгубљене добити од продаје машина *Hochti*, а све то за период 2006-2016. година.

Како тужилац Девић Илија са туженим, није био у било каквом уговорном, нити у вануговорном правном односу, то не постоји ни активна легитимација тужиоца, нити пасивна легитимација туженог. Наиме, за штету на име изгубљене добити у АТП „Војводина“, А.Д. чију висину тужилац вештачењима која сам прилаже, покушава да докаже, тужени у конкретном случају, није пасивно легитимисан.

Суд је имао у виду да тужилац као директор и већински власник АТП „Војводина“ А.Д. Нови Сад потражује штету за период 2006-2016. година, а да је тужени Град Нови Сад дужан да надокнади штету АТП „Војводина“ А.Д. Нови Сад и то штету у виду измакле користи за период од 57 месеци, тј. од 01. марта 2007. до 01. децембра 2011. године и да се ово право исцрпљује за период после тога, обзиром на то да се штета не може остваривати у будућности из ништаве уговорне одредбе, јер за то не постоји правни основ, обзиром на то да нико не може остваривати будућа права заснована на несавесности и недозвољеном уговарању (ништавој уговорној обавези), те да постоји само основ за досуду измакле користи због немогућности пословања аутобуске станице, док истом предузећу не припада штета по основу очекиване добити од закупа и издавања рекламног простора и разлике добити по ценама Привредне коморе Србије. Наиме, тужилац изгубљену добит у АТП „Војводина“ А.Д. Нови Сад може потраживати искључиво од АТП „Војводина“, према Закону о привредним друштвима, а никако од Града Новог Сада.

Суд је имао у виду и да је тужилац Девић Илија, као поверилац, Трговинском суду у Новом Саду у предмету Ст. 27/2008 стечајног дужника АТП „ВОЈВОДИНА“ А.Д. Нови Сад, поднео пријаву потраживања од 30.01.2009. године, по Уговору о јемству од 09.11.2007. године и то: 11.917.328,14 динара, у износу од 145.866,93 ЕУР у динарској противвредности; 8.442.780,72 динара, у износу од 103.338,81 ЕУР у динарској противвредности.

Такође, тужилац Девић Илија је поднео тужбу дана 08.07.2009. године Привредном суду у Новом Саду, против туженог АТП ВОЈВОДИНА А.Д. У СТЕЧАЈУ Нови Сад, ради утврђивања основаности потраживања у висини од 20.360.108,86 динара са законском затезном каматом од 15.12.2008. године до исплате. Привредни суд у Новом Саду је дана 19.02.2010. године донео пресуду посл. бр. III П-947/2010 којом је одбијен тужбени захтев да се утврди да је основано потраживање тужиоца према туженом у износу од 20.360.108,86 динара са законском затезном каматом почев од 15.12.2008. године па до исплате и да се обавезе тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 227.890,00 динара (став 1 изреке), те је обавезан тужилац да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 301.700,00 динара у року од 8 дана под претњом извршења (став 2 изреке). Решавајући по жалби тужиоца на наведену пресуду Привредни апелациони суд је дана 21.09.2011. године донео Пресуду посл. бр. I Пж-8358/10 којом је одбијена жалба тужиоца, па је пресуда Привредног суда у Новом Саду П-947/2010 од 19.02.2010. године у ставу 1 изреке и у ставу 2 изреке у односу на износ од 175.700,00 динара потврђена, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу 2 изреке пресуде Привредног суда у Новом Саду П. 947/2010 од 19.02.2010. године за износ од 52.190,00 динара и одлучено је тако што је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног поступка за износ од 126.000,00 динара.

Тужилац неосновано потражује штету због изгубљене добити и онемогућавања рада предузећа *Mancoop doo Beograd* и *Mancoop Agrar doo Beograd*, као и због одузимања личне имовине тужиоца, као и по основу штете због продаје пољопривредног земљишта, по основу отуђења земљишта у својини *Mancoop doo Beograd* и *Mancoop Agrar doo Beograd* и због онемогућавања коришћења пољопривредног земљишта објеката, обзиром на то да тужилац ни на који начин није доказао постојање узрочно последичне везе између поступања туженог и настале штете, због чега не постоји одговорност туженог за исту. Такође, предузећа *Mancoop*

doo Beograd и *Mancoop Agrar doo Beograd*, који су самостална привредна друштва, друштва са ограниченом одговорношћу, у којима је суштинско својство директора, његово својство законског заступника, па као заступник, директор дела у име и за рачун друштва са ограниченом одговорношћу, те све послове и правне радње које лице предузима у својству заступника сматра се да је предузело само друштво са ограниченом одговорношћу, па у погледу штете коју су претрпела ова предузећа, а коју штету тужилац овом тужбом потражује, и то штету због изгубљене добити и онемогућавања рада предузећа *Mancoop doo Beograd* и *Mancoop Agrar doo Beograd*, због продаје пољопривредног земљишта и онемогућавања коришћења земљишта у својини ових предузећа, тужилац у конкретном случају нема ни активну легитимацију да захтева ову штету од туженог у овој парници. За штету због одузимања личне имовине тужиоца, те онемогућавања коришћења пољопривредног земљишта све у својини тужиоца, а којим некретнинама је тужилац јемчио за обавезе по основу закључених Уговора о кредиту, које су закључивала трећа лица, односно предузећа, тужилац не доказује основ свог потраживања, нити узрочно последичну везу између поступања туженог и настале штете, већ је доказе усмерио једино на околност висинине потраживања, па је и овај део тужбеног захтева одбијен као неоснован из разлога недоказаности основаности истог.

Наиме, тужилац истиче да основ тужбеног захтева заснива на вануговорној одговорности туженог, односно на противправност његовог понашања, због чега се овде ради о деликтној одговорности туженог, међутим суд налази да тужилац не доказује основ тужбеног захтева, нити узрочно последичну везу да би тужени био одговоран за штету коју тужилац овом тужбом потражује, већ тужилац све доказе усмерава на висину потраживања и то по основу вештачења које сам доставља, противно одредбама Закона о парничном поступку, те је суд имајућу у виду све напред наведено одбио тужбени захтев.

Такође, тужилац тужбом потражује и нематеријалну штету, наводећи да је због свих околности и догађања око АТП Војводине, те неизвршавања уговорних обавеза туженог око премештања саобраћаја, трпео и нематеријалну штету у виду психичких патњи и страха, као последица блокаде рачуна и стечаја АТП Војводине покренут је и кривични поступак против тужиоца, који је и даље у току, а где је за кривично дело запрећена затворска казна, те су покренути и други поступци што је све утицало на емоционалну равнотежу тужиоца, па је на те околности у погледу обима и висине нематеријалне штете предложио вештачење путем вештака путем вештака др Александра Јовановића из Београда, Институт за психијатрију Клиничког центра Србије.

Захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете је неоснован из више разлога разлога. Најпре, из разлога недостатка пасивне легитимације на страни туженог, који није био са тужиоцем, Девић Илијом, како је то напред детаљно образложено, у уговорном односу поводом уговора на који се тужилац позива када захтева накнаду нематеријалне штете, односно поводом уговора чије неизвршење тужилац сматра штетном радњом због које наводи да је претрпео нематеријалну штету, већ је то била АТП "Војводина". Даље, из разлога што је овако постављен захтев супротан одредбама Закона о облигационим односима, будући да сваки оштећени има право захтевати накнаду штете од онога ко је њему лично проузроковао штету (дакле лично за себе и за своју штету коју сматра да је претрпео у виду физичког или психичког бола или страха за себе, а не страх и душевне болове за другог, што суштински представља део

тужбичевог захтева за нематеријалну штету (страх за другог - за породицу, ћерке) имајући у виду да је на рочишту дана 14.05.2012. године пуномоћник тужиоца појаснио да се износ од 20.000.000,00 динара на име душевног бола, а који се тужбом потражује, односи на душевни бол због претрпљеног страха и физички бол због претрпљеног страха и то на страх који се односи на чињеницу да ли ће *породица* тужиоца моћи да преживи, да ли ће *ћерке тужиоца* моћи да се запосле и да ли ће тужилац у будуће моћи да ради, те да се односи и на кривични поступак који се води против тужиоца пред Основним судом у Новом Саду (који број предмета до краја поступка тужилац није доставио), где се тужилац терети за кривично дело неплаћања пореза по одбитку, наводећи да је он једини против кога се води овакав кривични поступак, за ово кривично дело и једини је у Војводини, а узрок не плаћања овог пореза је лоша финансијска ситуација АТП Војводине у коју је запала због неизвршавања уговорне обавезе туженог. Такође, тужилац не доказује да је претрпео нематеријалну штету коју тужбом потражује, јер су докази на те околности изостали, нити да је тужени предузео радње које су код тужиоца произвеле страх, као и повреду части и угледа. Поред наведеног, суд сматра да је и овако достављен тужбени захтев, којим тужилац потражује накнаду по основу нематеријалне штете од 20.000.000 динара, неуредан, имајући у виду да у петиту тужилац не опредељује вид претрпљене нематеријалне штете, а исти је постављен, путем пуномоћника из редова адвоката. Како је суд нашао да је захтев за накнаду нематеријалне штете неоснован, то је мимоишао и извођење доказа вештачењем путем вештака неуропсихијатра.

Суд налази да је неоснован приговор литиспенденције који је на рочишту одржаном дана 03.09.2012. године, истакао тужени из разлога што тужилац има пријављено потраживање у стечајном поступку. Одредбом члана 197. став 1. ЗПП-а прописано је да парница почиње да тече достављањем тужбе туженом. Одредбом става 2. истог члана је прописано да у погледу захтева који је странка поставила у току поступка парница почиње да тече од часа када је о том захтеву обавештена противна странка. Одредбом става 3. је прописано да док парница тече, не може у погледу истог захтева бити покренута нова парница међу истим странкама, а ако таква парница буде покренута суд ће тужбу одбацити. Како се у конкретном случају не ради о поднетој тужби, већ о пријави потраживања, то је неоснован приговор литиспенденције.

На рочишту одржаном дана 30.05.2016. године суд је донео решење којим је одбијен предлог туженог за прекид поступка до правноснажног окончања кривичног поступка против Девид Илије, који се води пред Вишим судом у Београду под посл. бр. К-428/2015, налазећи да исто није претходно правно питање у овој правној ствари и без утицаја је на одлуку у овој правној ствари.

На рочишту дана 19.01.2017. године суд је донео решење којим је одбијен захтев тужиоца за изузеће вештака Драгаш Јована. Наиме, испитујући разлоге за изузеће, те имајући у виду стање у списима предмета, суд је нашао да у конкретном случају није утврђен ни један разлог који доводи у сумњу непристрасност вештака Драгаш Јована, у смислу одредби чл. 253 у вези чл. 66 ст. 2 ЗПП. Суд налази да тужилац, није навео ни један законски разлог који би довео до изузећа овог вештака у овом предмету. Разлози које тужилац у поднеску од 19.01.2017. године износи као разлоге за изузеће, те чињеница да тужилац има примедби на налаз и мишљење овог вештака и његово незадовољство изјашњењем вештака на примедбе које је ставила тужилачка страна на налаз и мишљење, не представља законски разлог за изузеће вештака у овом предмету,

због чега је суд донео решење којим је одбијен захтев за изузеће вештака Драгаш Јована.

На рочишту дана 27.09.2017. године суд је одбио предлог тужиоца да се одреди ново допунско економско финансијско вештачење са задатком да вештак Драгаш Јован уради налаз према већ одређеном задатку решењем овог суда, као и да вештачи и период од последњег његовог налаза до дана новог вештачења, с тим да вештак користи параметре коришћене у предмету Привредног суда у Новом Саду и на основу налаза Машинског факултета, такође из поступка у Привредном суду, пре свега јер је сматрао да је тужбени захтев неоснован и да је свако даље извођење доказа на околност висине непотребно и ирелевантно за другачију одлуку суда, поред тога сматрајући да вештак не може користити доказе ради израде налаза, а који нису изведени у овом поступку.

Из већ горе изложених разлога, суд је одбио и доказне предлоге тужиоца предложене у поднесцима од 06.10.2017. и 05.12.2017. године, као и предлоге са рочишта дана 27.12.2017. године. Наиме, суд је одбио предлог да се саслуша вештак Питулић Радиша, обзиром на то да његов налаз суд није користио, јер је достављен противно одредбама важећег ЗПП у овој парници; да се поново позове Драгаш Јован да се на основу нових чињеница и околности које је нашао у другим предметима, изјасни накнадно о усаглашавању са вештацима Машинског факултета, да се поново саслушају представници вештачи Машинског факултета, те да се поново покуша усаглашавање вештака Драгаш Јована и вештака Машинског факултета, имајући у виду да исти не могу давати налаз и мишљење и изјашњавати се имајући у виду нове и друге чињенице из других поступака, који нису изведени у овој парници, као и да се одреди ново економско финансијско вештачење, којим ће вештак урадити нови налаз уместо вештака Драгаш Јована користећи налаз вештака машинске струке, а са истим задатком који је био дат и Драгаш Јовану, обзиром на то да суд налази да је тужбени захтев неоснован, као и предлог да се наложи туженом да достави изјашњење да ли је прибавио правно мишљење од надлежног правобранилаштва по питању законитости обавезе коју предузима пре закључења спорног уговора, такође налазећи да је исто непотребно и ирелевантно за другачију одлуку овог суда.

Такође, суд је одбио предлог тужиоца постављен у току поступка, да се саслушају сведоци Маја Гојковић, Игор Мирковић и Александар Јефтић, као и да се поново саслуша тужилац, а на околност да ли је неко од представника градских власти тужиоцу предочавао или указивао да је спорни уговор ништав или да има било каквих могућности за поништај овог уговора од стране трећих лица, као и да се саслуша сведок Лидија Тадић, која је сачинила спорни уговор, а на околност да ли је она имала у виду да постоје неке клаузуле у овом уговору које би могле бити ништаве, имајући у виду пре свега да су се парничне странке заједнички предложиле на рочишту одржаном дана 03.09.2012. године да се сведок Маја Гојковић не саслушава, већ да се прочита исказ истог сведока дат у предмету Привредног суда у Новом Саду, те такође имајући у виду да је тужилац дао детаљан исказ на рочишту дана 14.05.2012. године, па је суд сматрао на основу целокупне доказне грађе и утврђеног чињеничног стања, пре свега писане документације, да је извођење ових доказа на предложене околности непотребно и ирелевантно за другачију одлуку суда.

Тужилац у поднеску од 29.09.2017. године истиче да је на рочишту дана 27.09.2017. године услед промене у саставу већа, суд донео решење да главна расправа почиње да тече изнова, те је поступајућа судија без сагласности тужиоца одлучила да се

не изводе докази поново, већ је на записнику констатовано да су списи прочитани, а сходно правилу да суд одлучује о тужбеном захтеву на основу усменог, непосредног и јавног расправљања (чл. 4 ст. 1 ЗПП), поступајућа судија је била дужна да или изведе доказе поново, пре свега саслушање тужиоца и поступајућег вештака, а само уколико се странке са тим сагласе, могла је да изостави извођење ових доказа, а поступајућа судија нити је то тражила, а тужилац се ни прећутно ни изричито није сагласио са таквим током доказног поступка. Овај суд налази да су ови наводи тужиоца неосновани, те да је суд поступио у складу са новелираним одредбама чл. 317 ЗПП-а, који прописује да ако се рочиште држи пред измењеним већем, односно судијом појединцем, главна расправа мора почети изнова, али ће суд донети одлуку да се поново не саслушавају странке, сведоци и вештаци и да се не врши нов увиђај, већ да се прочитају записници о извођењу ових доказа, па Закон не предвиђа обавезу изјашњење странака, нити обавезу да се странке сагласе, односно не сагласе са одлуком судије, у смислу цитиране законске одредбе, а свакако тужилац на истом рочишту није ставио ове примедбе, нити је имао примедбе на записник. Ово посебно што су странке учествовале у извођењу истих доказа, те нису ускраћене за процесно право расправљања о истим доказима.

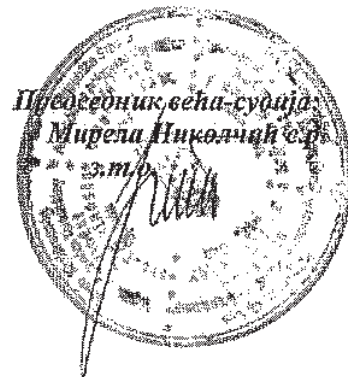
Наиме, како је веће сматрало да је предмет расправљен тако да се може донети одлука, то је на рочишту дана 27.12.2017. године, суд мимошао свако даље извођење доказа и саопштио да је главна расправа закључена, применом чл. 305 ЗПП-а.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео применом чл. 149, 150 и 158 ЗПП-а, па је обавезао тужиоца да туженом надокнади трошкове поступка у укупном износу од 3.036.300,00 динара. Ови трошкови се односе за састав одговора на тужбу од 19.01.2012. године и за застав 10 поднесака (од 12.04.2013, 28.06.2013, 03.07.2014, 05.06.2016, 18.11.2015, 11.02.2016, 25.04.2016, 10.05.2017, 19.10.2017 и 26.10.2017. године) износ од по 88.200,00 динара, за приступ заступника туженог на 21 рочиште (дана 14.03.2012, 14.05.2012, 03.09.2012, 05.11.2012, 29.01.2013, 27.03.2013, 22.05.2013, 04.09.2013, 02.12.2013, 03.07.2014, 29.01.2015, 08.05.2015, 19.06.2015, 25.09.2015, 20.11.2015, 15.01.2016, 29.03.2016, 30.05.2016, 09.09.2016, 19.01.2017 и 27.12.2017. године) износ од по 89.700,00 динара и за приступ на 4 рочишта (дана 04.03.2014, 14.05.2014, 02.10.2014. и 17.11.2014. године) износ од по 45.600,00 динара, а који су по мишљењу суда учињени нужно и оправдано, те су обрачунати у складу са адвокатском тарифом АКС.

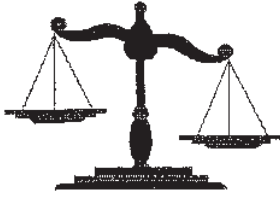
Имајући у виду све наведено, суд је одлучио као у изреци.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба у року од 15 дана од дана достављања исте, Апелационом суду у Новом Саду, а путем овог суда.

Заједничка адвокатска канцеларија *Добрић*

Адвокати:

Владимир Љ. Добрић
Марина М. Лучић
Душан М. Васиљевић
Бранислав В. Маринковић

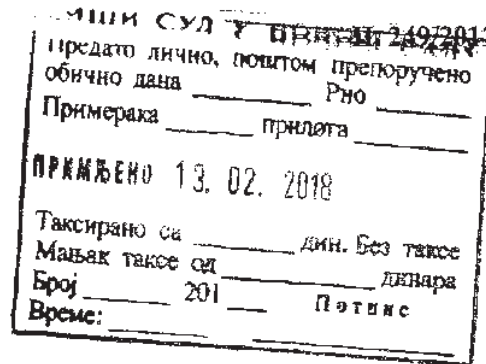
Адв. приправник:

Ана Н. Деспотовић
Пословни секретар:
Сандра Ђорђевић

ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
21000 Нови Сад
Сутјеска бр. 3

за

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ

Тужилац: Девић Илија из Београда, Виле Равијојле бр. 9, кога по пуномоћју у прилогу заступају Владимир Љ. Добрић, адвокат из Београда, Бирчанинова 15 и Небојша Ђокић, адвокат из Београда

Тужени: Град Нови Сад, кога заступа Градски јавни правобранилац

ЖАЛБА ТУЖИОЦА

на пресуду Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017. у ст. 2. и 3. изреке

Пуномоћник тужиоца је дана 01.02.2018. г. примио пресуду Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017, те у законском року изјављује жалбу на део пресуде и то ст. 2. и 3. којим се одбија тужбени захтев тужиоца у целости и тужилац обавезује да плати туженом трошкове поступка у износу од 3.036.300,00 динара у року од 15 дана. Жалба се изјављује из свих законских разлога, а нарочито:

- погрешне примене материјалног права,
- погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања,
- битне повреде правила поступка,
- одлуке о трошковима.

Тужилац предлаже да другостепени суд укине првостепену пресуду у побијаном делу и врати је првостепеном суду на поновно одлучивање.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Тужилац је поднео тужбу 2011. против туженог са захтевом за накнаду вануговорне имовинске и неимовинске штете која је настала тужиоцу због радњи и пропуста туженог које се односе на обавезе из уговора којег је тужени закључио са привредним друштвом АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад дана 08.05.2006.

Тужени је још у одговору на тужбу оспорио да је тужилац активно легитимисан, одн. да је тужени пасивно легитимисан за тако постављени тужбени захтев. Првостепени суд је „занемарио“ овај приговор туженог, јер је одредио да се доказни поступак спроводи у погледу висине тужбеног захтева. У том смислу је одредио да се спроведе доказ преко вештака економске струке, вештака пољопривредне струке, а потом и преко вештака машинске струке (Машински факултет у Београду).

Овакво управљање поступком имало је смисла само када првостепени суд оцени да је неоснован приговор туженог о недостатку активне и пасивне легитимације. Доказни поступак у погледу висине штете се одређује само ако суд оцени да није основан приговор који се односи на основ тужбеног захтева.

Тек када су вештаци сачинили налазе и мишљења у погледу висине штете коју трпи тужилац, када су тужилац и вештаци саслушани, након скоро 7 година трајања првостепеног парничног поступка, првостепени суд је закључио главну расправу и одбио тужбени захтев са образложењем да тужилац није активно легитимисан, одн. да тужени није пасивно легитимисан за постављени тужбени захтев.

Имајући у виду да је на тужиоца пао терет трошкова доказног поступка, те да је морао да предујми све трошкове за вештачење, као и да је првостепени суд обавезао тужиоца да плати и оне трошкове туженог након одговора на тужбу, јасно је да је оваквим поступањем првостепеног суда тужиоцу наметнута обавеза плаћања трошкова, који, под условом да је првостепени суд правилно пресудио у првом степену, нису били нужни и неопходни.

Одлука суда о трошковима поступка је незаконита и неправилна, с тим што представља само појавни облик незаконитог поступања првостепеног суда приликом одлучивања о меритуму спора.

Првостепена пресуда има мањкавост пре свега у делу примене материјалног права, јер је првостепени суд одбио тужбени захтев одлучујући о основу утуженог потраживања. Тако је првостепени суд навео (стр. 40-41. првостепене пресуде): „Стварна легитимација (*legitimitas ad causam*) пружа одговор на питање да ли конкретни субјект наспрам другог одређеног субјекта у тој правној ствари има право да води спор, одн. у правном односу лице које је поверилац има овлашћење (активна легитимација као облик стварне легитимације) да према садржају тог односа захтева неко чињење или нечињење од другог лица – дужника (пасивна легитимација као облик стварне легитимације), што значи да активно легитимисано лице у једном правном

односу нема шта захтевати од било ког трећег лица него само од оног, условно речено дужника, тј. пасивно легитимисаног субјекта, па је захтев према било ком трећем лицу материјално – правно неоснован. Разлог због којих суд по претходном испитивању одбацује тужбу нормирају одредбе Закона о парничном поступку, а у случају непостојања активне и пасивне легитимације суд материјално одлучује и одбија тужбени захтев, односно уколико постоји активна и пасивна легитимација одлука о тужбеном захтеву зависи од резултата доказног поступка. Полазећи од утврђеног чињеничног стања, те цитираних законских одредби, овај суд налази (да) су приговори пасивне и активне легитимације истакнути од стране туженог основани, због чега је тужбени захтев одбијен. Тужилац је директор и већински власник АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад и потписник предметног уговора који је закључен са туженим дана 08.05.2006, из кога узрочно – последичном везом захтева штету у овој парници, а коју узрочно последичну везу не доказује.“

Пре овог дела образложења (на стр. 40) првостепени суд је навео: „... тужилац током поступка истиче да није спорна чињеница да тужилац није у уговорном односу са туженим непосредно и да се не ради о уговорном односу између тужиоца и туженог, те да тужилац не тражи испуњење уговорне обавезе од стране туженог и не тражи уговорну штету, него се основ тужбеног захтева заснива на вануговорној одговорности туженог, односно на противправности његовог понашања, јер је тужени довео у заблуду тужиоца да ће када инвестира свој капитал у АТП, а након закљученог уговора АТП са туженим, привредно друштво у које је он инвестирао свој капитал, моћи нормално да послује када тужени испуни своју уговорну обавезу, због чега се овде ради о деликтној одговорности туженог.“

Већ из ова два цитата из побијане првостепене пресуде види се да је првостепени суд извео закључак о недостатку активне и пасивне легитимације, образлажући своје правно мишљење чињеницом да тужилац и тужени нису били у уговорном односу, те да тужилац као треће лице у односу на уговор закључен 08.05.2006. између „Војводина“ а.д. Нови Сад и туженог нема шта да потражује од туженог, при чему ни за суд није спорно да тужилац не заснива тужбени захтев на уговорној одговорности туженог према тужиоцу. Из овог дела образложења побијане првостепене пресуде види се да је првостепени суд ценио активну и пасивну легитимацију тужиоца и туженог у односу на уговорну одговорност туженог, а да је тужилац тужбени захтев засновао на вануговорној, деликтној одговорности туженог. Код уговорне одговорности је једноставно утврдити активну и пасивну легитимацију, јер је активно легитимисано лице које има потраживање из наведеног уговора, а пасивно је легитимисано лице које на основу истог уговора има обавезу према повериоцу. Потраживање и обавеза из уговора су корелативно повезани, јер оно што поверилац потражује, то дужник дугује. Према том материјално-правном односу се одређују и процесне улоге странака, јер поверилац може бити тужилац а дужник тужени. Сасвим је другачија ситуација у случају деликтне одговорности за накнаду штете. За утврђивање активне и пасивне легитимације код деликтне одговорности није неопходно да тужилац и тужени буду у уговорном односу, јер је активно легитимисан свако онај ко претрпи штету услед понашања туженог, а пасивно је легитимисано свако оно лице које штету узрокује. То проистиче из одредбе чл. 154. ст. 1. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 57/89 „Сл. лист СРЈ“ 31/93 и „Сл. лист СЦГ“ бр. 1/2003 – Уставна повеља) (у даљем

тексту: ЗОО): „Ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.“ Из наведеног следи да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање па је ценио да ли постоји уговорна, али не и деликтна одговорност туженог, због чега је првостепени суд погрешно применио пре свега одредбу чл. 154. ст. 1. ЗОО. Како је суд образложио пресуду недостатком активне и пасивне легитимације у вези уговорне одговорности туженог, али не и у вези деликтне одговорности, то постији и битна повреда одредби парничног поступка из чл. 374. ст. 2. т. 12. ЗПП.

Правни закључак о (не)постојању активне и пасивне легитимације суд је могао да изведе тек након оцене доказа да ли је за тужиоца настала штета (у чему се састоји и у ком је износу), да ли је тужени својим радњама или пропуштањима на које је био обавезан, причинио штету тужиоцу, те на крају да ли постоји одговорност туженог за тако насталу штету. Уместо оваквог закључивања, првостепени суд је прво донео закључак да нема активне и пасивне легитимације, само зато јер тужилац није уговорна страна са туженим.

Првостепени суд је навео да за штету поводом раскида уговора о приватизацији не одговара тужени јер није уговорна страна у приватизационом уговору. У овом делу је првостепени суд дао образложење да тужилац није доказао ни висину штете по овом основу јер је висину штете определио према налазу вештака Радипе Питулића, „који не може бити доказ у овом поступку“. Овакво образложење је недопуштено, имајући у виду да је тужилац предложио да се о свему изјасни и вештак Јово Драгаш, а да је он то одбио, као и да је суд одбио да се саслушају наведени вештаци ради њиховог усаглашавања. Суд је одбио и предлог тужиоца за контролно вештачење. У процесној ситуацији када је суд одбио доказне предлоге тужиоца, недопустиво је да се суд позива на то да тужилац није доказао висину утуженог потраживања. У погледу штете због изгубљене добити у АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад првостепени суд је навео да тужени није пасивно легитимисан, не позивајући се ни на један доказ из списка предмета.

У погледу ова два облика штете, тужилац је у току поступка навео да је тачно да је са Агенцијом за приватизацију закључио уговор о продаји друштвеног капитала АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, те да је до раскида овог уговора од стране Агенције за приватизацију дошло након што је отворен стечај и након што су наступиле стечајне последице код АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. Из списка предмета је неспорно је да је тужилац од 6 рата купопродајне цене платио 4, те да није платио 5. и 6. рату. Суд није ценио навод тужиоца да је узрок неплаћања 5. и 6. рате по уговору о приватизацији управо поступање туженог у извршавању уговорних обавеза из уговора од 08.05.2006. Тужилац је објаснио да је капитал који је инвестирао у АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, као и даље пословне планове АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, усмерио у правцу извршења уговорних обавеза, те да је основано очекивао да ће и тужени своје обавезе извршити. Услед долозног понашања туженог у извршавању обавеза према АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, настала је штета не само за АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ и за тужиоца, који је био већински власник АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. Да је тужени извршио своје уговорне обавезе, по редовном току ствари АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад би имала могућност да остварује редовну делатност, па би самим тим остварила приходе и добит, коју су вештаци

утврдили у току поступка. Остварена добит би у складу са законским прописима припала тужиоцу као већинском власнику АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. То даље значи да би тужилац, да је тужени испунио своје обавезе, по редовном току ствари остварио довољно добити, да би могао из те добити измирити не само 5. и 6. рату купопродајне цене, већ и да би остварио значајно већи износ добити од наведених обавеза.

Неспорно је да се тужени долозно понашао у испуњењу обавеза из уговора од 08.05.2006. Неспорно је и да је то узроковало штету за АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, што ствара уговорну одговорност туженог према АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. Међутим, суд није образложио да ли та одговорност искључује деликтну одговорност за штету коју услед истих радњи и пропуштања туженог има тужилац, а имајући у виду да је тужени имао сазнање да је тужилац већински власник АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, да је он у том својству уложио капитал у ово привредно друштво, да је након закључења уговора између АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад са туженим од 08.05.2006. преузео јемство да ће АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад испунити кредитне обавезе према банкама ради испуњења обавеза из уговора од 08.05.2006. са туженим, те да је наведеним уговором предвиђено да АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад након што изгради нову аутобуску станицу и нови сервис не може обављати ниједну другу делатност. Из наведених чињеница тужени је знао или морао знати да ће уколико не испуни обавезе из уговора од 08.05.2006. онемогућити пословање АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, те да ће због таквог понашања туженог настати штета и за АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад и за тужиоца. Тужени је био свестан да према наведеном уговору само тужилац и његово привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад имају материјална улагања, а да је обавеза туженог ограничена на неновчане обавезе, које долазе у домен редовних надлежности туженог (регулација међумесног и међународног саобраћаја). Противправно понашање туженог утврђено је у пресуди Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013, али је првостепени суд, иако се у образложењу пресуде позвао на делове образложења наведене ревизијске пресе, пропустио је да оцени оне делове пресуде које говоре о одговорности туженог. Навод из образложења првостепене пресуде да тужени не одговара за штету коју по том основу има тужилац, само зато што није у уговорном односу са тужиоцем значил би да првостепени суд *a priori* искључује могућност вануговорне, деликтне одговорности туженог према тужиоцу. На тај начин се враћамо на појмове активне и пасивне легитимације за штету. Због наведеног, тужилац ће, да би на објективан начин приказао шта је активна и пасивна легитимација, цитирати практично све што је у домаћој правној теорији написана о активној и пасивној легитимацији.

Питање **активне и пасивне легитимације** је у тесној вези са појмом тужбе у материјалном и процесном смислу, као и правом на судску заштиту. Још су у римском праву сматрали да тужба није ништа друго него право да се пред судом тражи оно што се дугује (*Actio nihil aliud est quam ius persequendi in iudicio quod sibi debetur.*¹

---

¹ J. Institutes, Liber. IV, titulus VI.

„У материјалноправном смислу под тужбом (*actio*) разуме се: овлашћење да судску власт у помоћ позовемо противу одређеног противника, који нам извесно праватно право (*resp.* прив-правни однос) вређа или га не признаје, оспорава, те да га судска власт нагна да нам дотично право или правни однос призна и престане даље вређати или одрицати, и, ако има места да нам још и штету накнади, коју смо претрпели због његове неоправдане радње.“²

Посебно ћемо указати на став проф. Борислава Благојевића,³ када говори о праву на правну заштиту: „Правна заштита се јавља као нужни, суштствени, битан елемент правног поретка и права исто онако као што се санкција јавља, појавно, као нужни, суштствени, битни елемент норми. Управо, правна заштита је, у сфери факцититета, оно што је, у сфери нормативитета, санкција. Ако је овлашћење, па било да је у питању право, дужност или функција, на произвођење извеснога дејства израз апстрактног правног овлашћења норме, императива, ако је фактички правни поредак, као што ми мислимо, фактицирани нормативитет, онда је и правна заштита, појамно, фактицирана санкција. Отуда се и правна заштита као појам не може одвојити од правнога овлашћења. Свако правно овлашћење, па без обзира какве је оно врсте или у ком се облику оно јавља, имплицира, исто онако као што правна норма имплицира санкцију, и правну заштиту, те се зато не може говорити о појамном постојању (на страну начин и организација) посебног права на правну заштиту, права које би постојало као самостално према садржинском правном овлашћењу или чак које би га као корелативно пратило. Правно овлашћење претпоставља, носи, да се тако изразимо, у себи и овлашћење на правну заштиту.“ Посебан вид права на правну заштиту је право на судску заштиту,⁴ с тим што проф. Борислав Благојевић додаје:⁵ „Најзад, за успешно предузимање процесних радњи, поставља се као општи услов и тзв. легитимациона способност, која се састоји у легитимацији, способности једног лица да буде странка, одн. учесник уопште у једном одређеном поступку, у једном одређеном процесу. Претпостављајући сплет интереса, право представља у исти мах и њихов разграничење и то разграничење, нужно ради успостављања једног извесног правног поретка, и у погледу поступка. Исто онако као што у погледу материјално правних овлашћења поред правне и пословне способности постоји и способност конкретног делања која долази као последица постојања конкретног правног овлашћења, у процесном праву за предузимање процесних радњи, тј. за делање у смислу поступка судске заштите, потребно је поред способности бити парничном странком и парничне способности и способност за конкретно делање, тј. способност за предузимања једне радње у односу на један одређени поступак, а та се способност јавља, слично оним двома које морају, као апстрактне могућности, претходно бити испуњене, као израз конкретног права на правну заштиту, одн. једног његовог рефлекса. Легитимација за извесно конкретно делање у поступку судске заштите трећи је и најнепосреднији и најконкретнији облик, ступањ класификације личних својстава на страни парничних странака, одн. учесника,

² Андра Ђорђевић, Теорија грађанског судског поступка с погледом на законик о поступку судском у грађанским парницама за Краљевину Србију, приредио Аранђеловић Д, књига прва, Геца Кон, Београд, 1924, 125.

³ Благојевић Б, Начела приватнога процеснога права, са предговором др Драгољуба Аранђеловића и поговором др Живојина Перића, Геца Кон, Београд, 1936, 194-195.

⁴ Благојевић Б, *Ibidem*, 219 и даље

⁵ Благојевић Б, *Ibidem*, 224.

који морају бити задовољени, испуњени па да процесна радња предузета од стране лица у питању, буде могла да има жељено правно, разуме се и процесуално, дејство. Она може бити на страни захтеваоца и онда је у питању тзв. активна легитимација (при томе обим лица која могу бити активно легитимирани у погледу појединог захтева на судску заштиту може да буде врло разнолик. Он зависи од природе правног односа који је предмет заштите, и може да иде нумерично од броја један – нпр. код чисто личних права – па до неодређености – нпр. код популарних тужби) или на страни противника и онда је тзв. пасивна легитимација.“

„У вези са страначком и парничном способношћу често се спомиње и тзв. активна и пасивна легитимација за вођење дотичне парнице. Под тиме се разуме она веза између станака и парничног предмета, по којој утужени захтев припада баш тужиоцу, одн. утужена обавеза терети баш туженика. Недостатком легитимације браниће се нпр. туженик, кад именује претходника. Питање легитимације *ad causam* није процесно питање. Оно је у вези са питањем материјалног права. Оно не спада у тзв. процесне претпоставке за допустивост мериторног решења, него се односи на опстојност самога главног захтева.“⁶

„Са становишта процесног права, права на тражење заштите пред судом, на тужбу је овлаштена свака она особа, која има страначку способност – тужилац, а на непосредно подношење тужбе суду свака особа способна да буде странка, која осим тога има парничну способност ... Особа којој се по закону признаје право да буде тужилац може тужити сваког оног, који има страначку способност – тужени. Питање, да ли онај који је поднео тужбу има право на правну заштиту, према ономе против кога је тужбу поднео, представља питање материјалног права, о коме су одлучује у правилу само пресудом.“⁷

„Постојање активне, одн. пасивне грађанскоправне легитимације (*legitimitio ad causam*) није процесна претпоставка, већ претпоставка грађанско-правне нарави, од чијег постојања зависи основаност тужбеног захтева а не допустивост суђења ... Процесна легитимација намењена је у првом реду особама које су субјекти спорног грађанскоправног односа или овлаштеници, одн. обвезници права истакнутог у тужбеном захтеву. Тужилац је по правилу активни субјект грађанскоправног односа на којем заснива тужбени захтев, тужени се појављује као пасивна страна спорног грађанскоправног односа.“⁸

„Од способности бити станка и парничне способности треба разликовати стварну легитимацију (*legitimitio ad causam*). Овим изразом означава се у науци и пракси субјективни однос странака према праву за чију заштиту је парница покренута. Станка је стварно легитимисана ако је учесник материјалноправног односа из кога је настала парница. Тужилац је (активно) легитимисан ако он у том односу има положај овлашћене стране, а туженом припада (пасивна) легитимација ако се одговарајућа дужност везује за њега.“⁹

⁶ Срећко Чуља, Грађанско процесно право Краљевине Југославије, Грађански парнични поступак с науком о уређењу и надлежности судских власти, Геца Кон, Београд, 1936, 339-340.

⁷ Srećko Zuglia, Siniša Triva, Komentar Zakona o parničnom postupku, I svezak, čl. 1-265, Narodne novine, Zagreb, 1957, 400.

⁸ Siniša Triva, Građansko procesno pravo, I, Parnično procesno pravo, Narodne novine, Zagreb, 1964, 27, 246.

⁹ Borivoje Poznić, Građansko procesno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1976, 137.

Јединствен став правне теорије је да стварна легитимација може бити активна и пасивна, те да је то материјално-правни, а не процесно-правни институт. Активно легитимисан је тужилац, ако је титулар спорног права или овлашћења из одређеног грађанскоправног односа са туженим. Пасивно је легитимисан тужени, ако је он уједно и субјект обавезе у материјалноправном односу из кога је настао спор. Сходно наведеном, за решавање питања активне и пасивне легитимације неопходно је да суд утврди и разјасни претходно питање из ког грађанскоправног односа спор проистиче, одн. за које субјективно право тужилац тражи судску заштиту, те да ли закон даје право тужиоцу да тражи заштиту тог права у односу на лице које се означава као тужени. Расправљање питања активне и пасивне легитимације је ствар материјалног права а не чињеничног стања. Наиме, ако тужилац тврди да има потраживање према туженом по одређеном правном основу, а тај основ заснива на законском разлогу, тада тужилац има активну легитимацију а тужени има пасивну легитимацију. Суд у том случају утврђује да ли наведени законски разлог постоји, па ако утврди да се потраживање тужиоца нпр. заснива на потраживању по основу деликтне штете коју је тужени причинио, тада суд не може одбити тужбени захтев са образложењем недостатка активне легитимације на страни тужиоца и пасивне легитимације на страни туженог, јер по закону за штету одговара свако онај ко је штету проузроковао својим поступањем.

Питање активне и пасивне легитимације је АПСТРАКТНО МАТЕРИЈАЛНО-ПРАВНО ПИТАЊЕ, које се решава одлуком суда да ли је предвиђена правна, судска заштита за утужено потраживање. Због тога, одбијање тужбеног захтева од стране првостепеног суда може бити основано само ако законом није предвиђена судска заштита за деликтно потраживање тужиоца према туженом. Како то није случај у овом предмету, ускраћивање права тужиоцу на судску заштиту рестриктивнија је примена римско правило *ubi remedium, ibi ius* (тамо где има правног средства – тужбе, има и права) него што је то био случај у римском праву. Римско право било је право које се састојало од тужби, тј. право (у савременом смислу речи – субјективно право) постојало је само ако је постојала одговарајућа тужба за заштиту тог права. Ако није постојало одговарајућа тужба, није постојало ни само право.

Првостепени суд је применио наведено правило из римског права, али на „специфичак“ начин, јер је и римско право познавало право на тужбу по основу накнаде штете, али се може закључити да према ставу првостепеног суда ово право важи за неке друге парничне странке, али не и за тужиоца и туженог, тако да тужилац нема право да тужи овде туженог за накнаду штете, чак и када је тужени одговоран за штету причињену тужиоцу.

У савременим, демократским правним системима важи другачије правило – *ubi ius, ibi remedium* – где има права има и правног средства. Ово правило је саставни део основног људског права на фер суђење.¹⁰ Право нужно захтева постојање правног средства за његово остваривање, што

10 Thomas G.A, Ubi jus, ibi remedium: The Fundamental right to a remedy under due process, San Diego Law Review, Vol. 41, 2004, 1636-1637. Право на правично суђење садржано је у чл. 32. ст. 1. Устава РС које гласи: „Свако има право да независан, непристрасан и законом установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега“, с тим да је у чл. 36. ст. 2. Устава РС наведено: „Свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу“. Право на правично суђење регулисано је и у чл. 6. ст. 1. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода: „Свако, током

логички проистиче из корелативног односа права и обавезе, јер би обавеза била без смисла уколико субјект права не би имао правно средство да заштити своје право у случају повреде.¹¹

Када се суд упусти у доказни поступак, тада одлучује да ли су испуњени услови за КОНКРЕТНУ ДЕЛИКТНУ ОДГОВОРНОСТ туженог према тужиоцу, па зависно од доказног поступка и утврђеног чињеничног стања може одлучити да је тужбени захтев основан ако постоји нпр. деликтна одговорност туженог за причињену штету тужиоцу или може тужбени захтев одбити ако утврди да ове одговорности нема. У овом случају суд не утврђује активну и пасивну легитимацију странака, већ да ли је тужилац доказао да су испуњени законом предвиђени услови за конкретну деликтну одговорност туженог за причињену штету. До овог стадијума поступка суд није дошао. Да је првостепени суд дозволио да се изведу сви докази које је тужилац предложио, те да је изведене доказе правилно оценио, извесно је да би дошао до закључка да постоји конкретна деликтна одговорност туженог за штету коју је претрпео тужилац.

Када спор проистиче из уговорног односа, тада тужилац и тужени морају бити уговорне стране, те је тада релативно лако решити питање да ли је тужилац активно легитимисан, одн. да је тужени одређеним поступањем повредио одређено право из уговора. У том случају није активно легитимисан за судску заштиту пуномоћник или лице које није уговорна страна, нити је пасивно легитимисано лице које није било у уговорном односу са тужиоцем.

одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правилну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона. Европски суд за људска права је у случају Добрић против Србије (Представке бр. 2611/07 и 15276/07) (пресуда објављена у „Сл. гласнику РС“ бр. 49/2011 од 06.07.2011) приликом оцене да ли је повређена одредба чл. 6. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода навео: "Право на суд", чија је право на приступ суду један аспект, није апсолутно; оно је подвргнуто ограничењима допуштеним мешањем, посебно што се услова допуштености жалбе тиче, пошто услед своје природе оно захтева регулисање од стране државе, која ужива извесни степен слободне процене у том погледу. Међутим, ова ограничења не смеју ограничити или умањити једном лицу приступ на тај начин и у том обиму тако да је сама суштина права угрожена; посебно, таква ограничења нису сагласна са чланом 6 § 1 ако не теже легитимном циљу или ако не постоји разуман однос сразмерности између употребљених средстава и циља коме се тежи (види, међу другим ауторитетима, Гарција Манибардо против Шпаније, цитиран у горњем тексту, став 36.). Правило *ubi ius, ibi remedium* је у једном смислу уже и обухваћено правом на правично суђење, јер гарантује право да се користи жалба или друго правно средство за испитивање одлуке државног органа којом се одлучује о праву и обавези грађана. Међутим, у другом смислу је ово правило шире од права на правично суђење јер обухвата право на правно средство у ширем смислу, одн. право да субјект права иницира и оствари судску заштиту пред надлежним судом у случају повреде субјективног права. Ово правило је посебно заступљено у англосаксонском праву још од Блекстона, који је навео (у слободном преводу В.Д.): „У свим другим случајевима постоји опште и неспорно правило да тамо где је субјективно право постоји и правно средство путем тужбе или другог правног средства, кад год је то право повређено“, о чему види Blackstone W, Commentaries on the Laws of England, Vol. III, Oxford, 1768, 23. На овој Блекстоновој максими заснива се и пресуда Врховног суда САД из 1803 *Marbury v. Madison* 5 U.S. 137 (1803), која се може наћи на сајту <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/5/137/case.html>. Више види код Jeffries J.C, Jr. *The Right-remedy gap in constitutional law*, The Yale Law Journal, Vol. 109, 1999, 87.

¹¹ Zeigler D.H, Rights require remedies: A New approach to the enforcement of rights in the federal courts, *Hastings Law Journal*, Vol. 38, 1987, 665. Gewirtz P, Remedies and resistance, *The Yale Law Journal*, Vol. 92, 1983, 587, наводи да је функција правног средства да омогући реализацију правне норме, да је учини „живућом истином.“

Сасвим је другачија ситуација када се расправља спорни однос поводом вануговорне штете – одн. када се захтев за судску заштиту тужиоца заснива на вануговорној – деликтној, одговорности туженог за штету коју је причинио тужиоцу. У случају деликтне одговорности, као што је то случај у овом парничном предмету, активно је легитимисано за судску заштиту оно лице које је претрпело штету, а пасивно је легитимисано оно лице које је одговорно за ту штету. За разлику од уговорног односа, где постоји однос *in personam* између одређеног повериоца и одређеног дужника, када има правног смисла постављати питање активне и пасивне легитимације, у случају деликтног односа, лице чија је имовина оштећена или чије је лично добро повређено, има право према сваком ко врши повреду. Право на накнаду деликтне штете има свако коме је штета нанета, према сваком оном ко је штету проузроковао.

За деликтну одговорност штетника није релевантно да ли он има и уговорну одговорност према другом лицу. Битно је да је штетник имао обавезу да одређену радњу чини или да се уздржи од чињења.

У конкретном случају обавеза туженог да регулише саобраћај (међународни и међумесни) у односу на АТП „Војводину“ а.д. Нови Сад није била само уговорна (чл. 5. уговора од 08.05.2006.), већ је проистицала и из измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. које су утврдиле обавезу туженог да измести приградски терминал са Рибље пијаце на кат. парцелу 3351 КО Нови Сад 1 (локација нове аутобуске станице АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад), уз решавање еколошког проблема у центру града, урбанистичког проблема, саобраћајног проблема обављања аутобуске делатности у нелегалном објекту и сл.

Ради се значи, не само о уговорној обавези, већ и о обавези из општег акта самог туженог, који производи обавезу туженог према свима који користе међуградски и међумесни аутобуски саобраћај у Новом Саду, што значи да је у том смислу постојала обавеза туженог према тужиоцу. Тек када је АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад извршила у целости своју обавезу, тужени је одустао од извршења своје обавезе, не раскидајући уговор и остављајући другу уговорну страну у немогућности да редовно послује и остварује приходе, а последично томе и тужилац је онемогућен да оствари добит коју би по редовном току догађаја остварио, да је тужени испунио своје обавезе.

У вези активне легитимације тужиоца и пасивне легитимације туженог треба указати и на став Европског суда за људска права изнетог у пресуди у предмету Предузеће Кин-Стиб и Мајкић против Србије (представка бр. 12312/05) (пресуда је објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 33/2010 од 18.05.2010.). У наведеном предмету расправљало се да ли постоји повреда права на имовину из чл. 1. Протокола бр. 1. уз Конвенцију о људским правима и основним слободама (која је постала саставни део домаћег правног поретка) коју су претрпели предузеће Кон-Стиб и њен власник Мајкић. У овом предмету Европски суд је утврдио да је због неизвршења арбитражне пресуде која се односила на Предузеће Кин-Стиб учињена повреда права на имовину како у односу на ово привредно друштво, тако и у односу на њеног власника (Мајкић), с тим да је у представци наведено да власник наведеног привредног друштва активну легитимацију заснива на одредби чл. 34. Конвенције („Суд може да прима представке од сваког

лица, невладине организације или групе лица који тврде да су жртве повреде права установљених Конвенцијом или протоколима уз њу, учињене од стране неке Високе стране уговорнице. Високе стране уговорнице обавезују се да ни на који начин не ометају делотворно вршење овог права.“). Европски суд за људска права је обавезао Републику Србију да из сопствених средстава исплати подносиоцима представке – заједно, и у року од три месеца – износе који су досуђени, али је утврдио и постоји обавеза Републике Србије да подносиоцима представки заједно исплати износ који је одређен на име претрпљене неимовинске штете.

Цитирана пресуда Европског суда за људска права је обавезујућа за домаће судове, јер је утврдила правило о активној легитимацији за захтев по основу повреде права на имовину, при чему је стао на становиште: „Суд примећује да „захтев за накнаду штете“ може представљати „посед“, у оквиру значења члана 1. Протокола бр. 1., ако се довољно утврди да је извршан (види *Burdov* против Русије, број 59498/00, став 40, ЕСЉП 2002-III), те да власник привредног друштва које има такав захтев за накнаду штете има статус жртве у смислу чл. 34. наведене Конвенције, што последично доводи до његове активне легитимације у погледу наведеног захтева за накнаду штете, укључујући и захтева за накнаду неимовинске штете. У конкретном парничном предмету, поводом побијане првостепене пресуде, тужбени захтев по својој природи се односи на заштиту имовине тужиоца. Тужбеним захтевом се захтева да се надокнади умањење имовине тужиоца као и изостала корист за коју би имовина тужиоца по редовном току ствари била увећана. У том смислу захтев тужиоца такође представља „захтев за накнаду штете“, који представља имовину у оквиру значења члана 1. Протокола бр. 1. Конвенције за људска права и основне слободе.

Тужилац је не само био већински власник АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ су тужилац и друга са њим повезана лица јемчили за обавезе које је АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад преузео према банкама ради извршења уговорне обавезе из уговора закљученог са туженим. Активна легитимација тужиоца проистиче дакле не само из чињенице да је власник правног лица које је било у пословном односу са туженим, већ и из чињенице да је у том пословном односу била ангажована и имовина тужиоца, а да је услед чињења и нечињења туженог имовина тужиоца умањена. Понашање туженог је узрок настанка штете за тужиоца, о чему ће се тужилац накнадно изјаснити у жалби, те је тужени одговоран за насталу штету.

Тако је тужилац инвестирао свој новац у АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад (имао је правни положај инвеститора у заједничком пројекту АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад и туженог) како би створио услове за извршење уговорне обавезе тог правног лица према туженом (изградња нове аутобуске станице и нове сервисне станице, као и друге обавезе из уговора), тужилац је јемчио својом имовином и имовином повезаних лица за извршење кредитних обавеза које је привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад преузело, како би имало средстава за изградњу нове аутобуске и сервисне станице, тужилац је вишедеценијски углед који је стекао као успешан пословни човек уложио у заједнички пословни пројекат АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад и туженог. Због неизвршења обавезе туженог, тужилац је стекао не само статус жртве поступања туженог у смислу чл. 34. Конвенције, већ је на његовој имовини наступила штета у

оба облика (стварна штета и измакла корист), као и нематеријална штета, јер је нарушен његов пословни углед.

Првостепени суд је погрешно оценио да тужени није пасивно легитимисан, јер он није уговорна страна у приватизационом уговору, одн. тужилац није уговорна страна у уговору од 08.05.2006. Грешка првостепеног суда састоји се у томе што је погрешно утврдио шта је стварни узрок раскида уговора о куповини друштвеног капитала, одн. што је пропустио да утврди да је наступање штете за АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад у делу измакле користи која би била остварена по редовном току ствари да је тужени измирио своје обавезе последично нужно довело и до стварне штете и измакле користи на имовини тужиоца.

Став првостепеног суда да је у првом случају пасивно легитимисана Агенција за приватизацију, узима у обзир само да је наведена Агенција имала законску улогу да контролише испуњење уговорних обавеза од стране тужиоца, али не и чињеницу да је управо тужени спречио тужиоца да оствари дивиденду из које би могао да исплати све обавезе (5. и 6. рату продајне цене) из приватизационог уговора. Услед радње (пропуштања) туженог, настала је немогућност тужиоца да измирује своје обавезе. Да је тужени испунио своје обавезе, АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад могло би редовно да послује и оствари профит који су у једном делу вештаци исказали, а из којег би у складу са законом о привредним друштвима тужилац остварио право на дивиденду.

У том смислу, тужени је једини одговоран за то што тужилац није по том основу остварио дивиденду, довољну за исплату обавеза из приватизационог уговора. Последица немогућности плаћања 5. и 6. рате по Закону о приватизацији је раскид уговора, уз губитак до тада уплаћене продајне цене, што представља стварну штету за тужиоца, јер су дотадашње уплате продајне цене омогућавале тужиоцу стицање већинског пакета акција у АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад.

Међутим, ту се не завршава стварна штета за тужиоца, јер је и онај део акција који је остао у својини тужиоца изгубио вредност, имајући у виду да је услед онемогућавања редовног пословања АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад од стране туженог, наведено привредно друштво дошло у ситуацију да не може да остварује приходе из делатности из којих би могло да измирује обавезе (према добављачима, према пословним банкама, према радницима), што је створило стечајни разлог и што је на крају довело и до стечаја АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад.

Поједностављено речено, све што је тужилац уложио у приватизацију АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад тужени је својим пропустима обезвредио. Поред тога, тужилац је кроз доказни поступак доказао да је због допозног поступања туженог дошло до умањења имовине тужиоца, јер је како непосредно, тако и преко повезаних лица био принуђен да измирује кредитне обавезе АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад за које су тужилац и његова повезана лица јемчили. Услед таквих обавеза, наведена повезана лица су отишла у стечај, па је на тај начин обезвређена и инвестиција тужиоца у наведена повезана лица.

Такође није основан правни став да тужени није пасивно легитимисан ни за штету по основу измакле користи. Тужилац је већ објаснио своју активну легитимацију, као и пасивну легитимацију туженог.

Да је тужени регулисао међумесни и међународни саобраћај у складу са својим обавезама из измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. и из чл. 5. уговора који је закључио са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, ово привредно друштво би могло да остварује међумесни и међународни аутобуски саобраћај, а најсавременији сервисни центар би могао да остварује и наплаћује услуге одржавања возног парка, по основу чега би АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад остварило добит, а тужилац дивиденду.

Постојање наведене обавезе туженог, која извор има у Генералном плану града Новог Сада до 2021. г. је обавеза која делује *erga omnes*, па искључује могућност да се тужени ослободи ове обавезе са аргументацијом за тужилац нема активну легитимацију.

Штета коју је непосредно претрпело привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад нужно је довела и до штете за тужиоца по основу изостале дивиденде. Посматрано у узрочно-последичном односу између долозног понашања туженог и штете коју је по овом основу имао тужилац, АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад се јавља као појавни облик кроз који се испољава штета за тужиоца. Околност да је и привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад по основу истог понашања туженог трпело штету не искључује постојање штете и за тужиоца. У правној теорији и пракси је познато да услед штетне радње лица које је одговорно за штету може настати штетна последица на имовини више лица.

У сваком случају, првостепени суд ове чињенице није утврђивао, нити је хтео да их утврђује, па је општа формулација да тужилац нема активну, а тужени пасивну легитимацију, практично одбијање првостепеног суда да тужиоцу пружи судску заштиту за његов одштетни захтев.

Поред тога, није основано ни позивање првостепеног суда на ништавост уговора, као ни на селективно цитиране делове пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. Првостепени суд се позвао на ништавост уговора од 08.05.2006, али није образложио да ли је ништав цео уговор или само чл. 1. ст. 2. наведеног уговора. Тужилац појашњава да ништавост уговора не искључује одговорност туженог на насталу штету, што проистиче из правила прописаног у чл. 108. ЗОО, који се мора тумачити у оквиру правила из чл. 103. ст. 2. ЗОО. Наиме, првостепени суд је користио пресуду Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. као решено претходно правно питање (чл. 12. ЗПП), по питању ништавости уговора од 08.05.2006. у делу обавезе туженог, а да тужилац није био странка у наведеном поступку, нити је за такво коришћење навода из делова образложења ревизијске пресуде постојала сагласност тужиоца.

Првостепени суд није извео ниједан доказ на околност било ништавости целог уговора, било његових појединих одредаба. Тужилац посебно истиче да првостепени суд није извео ниједан доказ на околност ништавости чл. 5. уговора од 08.05.2006, а да је тужени извршио обавезу из чл. 5. наведеног уговора, били би створени услови за редовно пословање привредног друштва, а самим тим и за дивиденду која би по закону припала тужиоцу.

Одлука суда о претходном правном питању има правно дејство само у парници у којој је то питање решено. Општа констатација првостепеног суда да је уговор ништав у делу обавезе

туженог је нејасна тврдња, јер суд није објаснио да ли се односи на део одредбе тачке 1 став 2. уговора од 08.05.2006. за који постоји пресуда Привредног апелационог суда Пж. 591/2014 од 26.03.2014. о ништавости само те уговорне одредбе или се односи на чл. 5. уговора од 08.05.2006. за коју ниједан суд није утврдио ништавост. Уколико се закључак суда о ништавости односи на чл. 5. наведеног уговора, јасно је да овај првостепени суд није извео ниједан доказ на околност ништавости те уговорне одредбе, као да се у том делу не могу применити правила о претходном правном питању, како је то суд погрешно закључио.

Чак и уколико би суд, након спроведеног доказног поступка, утврдио да је одредба чл. 5. предметног уговора ништава, суд није ни расправио, нити утврдио од каквог је правног значаја ништавост само те одредбе на правну ваљаност целог уговора, одн. да ли има места примени чл. 103. ст. 2. ЗОО, јер се забрана односи на обавезу само једне уговорне стране и то туженог, одн. која је уговорна страна приликом закључења уговора била савесна, а која несавесна, што је од утицаја на примену правила о штети у смислу чл. 108. ЗОО.

Првостепени суд није ценио ни навод тужиоца да је пре закључења наведеног уговора тужени морао да води рачуна о примени чл. 107. тада важећег Статута града Новог Сада (из 2002, с тим што је пречишћен текст Статута објављен у „Службеном листу града Новог Сада“ бр. 43 из 2008.) који одређује да: „Одлуке и општи акти Скупштине морају бити сагласни са законом и овим статутом. Акти Градоначелника и Градског већа морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и општим актима Скупштине. Акти градских управа морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и другим актима органа Града“. Према чл. 63. ст. 1. наведеног Статута: *„Послове правне заштите имовинско-правних интереса Града врши Градско јавно правобранилаштво“*. Сходно наведеном, а имајући у виду да је текст уговора сачинио тужени, без могућности друге уговорне стране да утиче на формулацију појединих чланова уговора, јасно је да је суд био дужан да примени правило из чл. 108. ЗОО, које одређује да „уговарач који је крив за закључење ништавог уговора одговоран је свом сауговарачу за штету коју трпи због ништавости уговора, ако овај није знао или према околностима није морао знати за постојање узрока ништавости“.

Ово правило има извориште у ставу проф. Михаила Константиновића („Ко је при закључењу уговора знао за неки узрок због кога уговор може бити лишен дејства, дужан је накнадити штету другој страни, ако је ова основано веровала да је уговор пуноважан.“ (Михаило Константиновић, Облигације и уговори, Скица за законик о облигацијама и уговорима, Београд, 1969). Тужени је једноставно био дужан да пре закључења уговора обезбеди мишљење надлежног правобранилаштва о томе да ли је уговор законит у делу преузетих обавеза туженог да регулише међуградски и међународни аутобуски саобраћај.

Тужилац је након закључења главне расправе у другом парничном поступку (П. 187/2917 код Привредног суда у Новом Саду) добио поднесак туженог од 29.1.2018. да тужени није поступио по обавези из чл. 107. тада важећег Статута града Новог Сада и да није прибавио правно мишљење о законитости уговора који је тужени закључио 08.05.2006. са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. Таквим поступањем тужени је пропустио да покаже дужну пажњу за случај да суд правноснажно оцени да су све обавезе туженог из наведеног уговора ништаве.

Доказ: Поднесак туженог од 29.1.2018. г. у парничном предмету П. 187/2917 код Привредног суда у Новом Саду.

У сваком случају, ниједан суд није утврдио да је било која обавеза АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад из наведеног уговора противна принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима, те у том делу нема ништавости. Следствено томе, чак и да је наведени уговор ништав (цео или у поједином делу), то не искључује одговорност туженог за штету која је настала за тужиоца.

Став из првостепене пресуде да тужилац није активно легитимисан, одн. да тужени није пасивно легитимисан не проистиче из доказног поступка, одн. не заснива се ни на једном изведеном доказу, већ је унапред формиран правни закључак првостепеног суда независно од било ког изведеног доказа. Полазећи од предубеђења да тужилац нема право да потражује штету од туженог, првостепени суд је само „про форма“ извео део доказа које је тужилац предложио, али је одбио да изведене доказе цени. Из спроведеног доказног поступка види се да је услед поступања туженог настала штета за тужиоца.

С друге стране, првостепени суд у пресуди цитира део образложења пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013, селективно пропуштајући да оцени да је наведеном пресудом утврђена и одговорност туженог за штету због повреде уговора од 08.05.2006. Остало је да суд реши само правно питање да ли услед долозног понашања туженог постоји његова одговорност за штету коју је претрпео тужилац. Пресуда Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013., нити једна друга пресуда која је донета поводом уговора којег су закључили АТП Војводина и тужени, не расправља ово правно питање, те је првостепени суд био дужан да сам реши ово претходно питање.

Првостепени суд је прихватио правни став туженог, изражен у приговору да тужени са тужиоцем није био ни у уговорном нити у вануговорном односу, те да не може по основу уговора који је тужени закључио са АТП Војводина бити одговоран за штету и према тужиоцу и према АТП Војводина. Тужилац је учинио неспорним да није с туженим био у уговорном односу, али остаје нејасно шта значи навод туженог да није постојао вануговорни однос између тужиоца и туженог. Тужени је потом оспорио основ утуженог потраживања по основу утужене накнаде штете за сваки вид изгубљене користи.

Тужилац се у поднеску од 04.12.2017. детаљно изјаснио зашто сматра да је овај приговор туженог неоснован. Суд уопште није ценио ове наводе тужиоца. Како првостепени суд није ценио ове правне ставове тужиоца, а првостепена пресуда нема ваљано образложење зашто не постоји одговорност туженог за штету коју је тужилац претрпео, то тужилац детаљно објашњава правни основ одговорности за сваки вид штете:

Према чл. 154. ст. 1. ЗОО: „*Ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.*“ Из спроведеног доказног поступка види се да је тужени знао да је тужилац појединачно највећи акционар АТП Војводина и као такав има правни интерес као сваки инвеститор да се његова инвестиција по основу уговора од 08.05.2006.

не само сачува, већ и да из те инвестиције оствари новчану корист. Услед тога што тужени није извршио обавезу према АТП Војводина из уговора од 08.05.2006, тужиочева инвестиција је угрожена, на начин да је за тужиоца настала штета и то у оба појавна облика: настала је стварна штета и измакла корист коју би, да је тужени показао дужну пажњу приликом закључивања и извршавања обавеза из наведеног уговора, тужилац остварио по редовном току ствари. Тужилац је у формалном смислу у име АТП Војводина (у својству директора), а суштински у своје име (у својству инвеститора, јер се у писму о намерама говори о инвестицији већинског власника) дана 1.2.2005. упутио туженом писмо о намерама, ради изградње нове аутобуске станице за међумесни, међурепублички и међународни саобраћај, бензиске пумпе која би се користила не само за потребе аутобуса, већ би била отвореног типа, адекватног паркинг простора, управне зграде, сервисно-техничког центра са периионицом и хотела. Тужени је дана 20.06.2005. прихватио писмо о намерама, са идејним пројектом ради изградње аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај, па је тужени тада навео:

- да одлука о измештању терминала међуградске аутобуске станице у Новом Саду на парцеле бр. 3351 и 3352/1 КО Нови Сад 1 представља дугорочну оријентацију и трајног је карактера,
- да ће се пресељење терминала међуградске аутобуске станице спровести након изградње објеката аутобазе и аутогранице на означеним парцелама од стране инвеститора АД АТП Нови Сад, на којима ће се наставити обављање делатности услуга међуградске аутобуске станице,
- да је измештање терминала међуградске аутобуске станице на нову локацију на парцелама инвеститора АД АТП Војводина Нови Сад инвестиција трајног карактера, од великог значаја за Град Нови Сад, па је у том смислу ова одлука дугорочног карактера.

Тужилац је капитал који је уложио у АТП „Војводина“ инвестирао у нову аутобуску и сервисну станицу тек када је тужени јавно обзнанио да је таква инвестиција тужиоца дугорочна оријентација туженог и да је трајног карактера. Тужилац је тада све своје имовинске и пословне капацитете ставио у функцију релазације наведеног уговора. Тужилац није имао разлога да сумња у добре намере туженог, јер је његово привредно друштво АТП „Војводина“ ступало у пословни однос са представником јавне власти – градом Новим Садам.

На основу наведеног потписа је уговор од 08.05.2006. у којем је предвиђена обавеза АТП Војводина да ће у складу са писмом о намерама и идејним пројектом, изградити нову аутобуску станицу на кат. парцели 3351 КО Нови Сад 1, као и да ће обезбедити услове за пријем и отпрему аутобуса у међумесном саобраћају по међународним стандардима за међумесну аутобуску станицу, чиме ће се допринети побољшању укупне градске саобраћајне инфраструктуре. АТП Војводина је преузела обавезу да неће мењати делатност и намену објекта међумесне аутобуске станице и да ће континуирано пружати услуге свим превозницима под истим условима. Тужени се обавезао да ће, након што АТП добије употребну дозволу за новоизграђени објект, регулисати аутобуски саобраћај, као и да ће трасе линија у градском и приградском саобраћају и аутобуска стајалишта уредити у складу са новом локацијом, а на основу налаза и препорука

Анализе за одбијање јавног превоза путника, коју припреми ЈП „Урбанизам“ Завод за урбанизам Нови Сад.

АТП је изградио нову аутобуску станицу према највишим међународним стандардима, са свим пратећим садржајима (пре свега најсавременијим сервисним центром), те је након прибављања уговорне дозволе позвао туженог да изврши свој део обавеза.

Тужени је почео да извршава уговорну обавезу, али је од тога одустао. Да је тужени одустао од извршења уговорне обавезе, за коју се пре тога изјаснио да је дугорочна оријентација и да је трајног карактера, општепозната је чињеница у Новом Саду. Када је Агенција за борбу против корупције упутила допис туженом да се изјасни да ли је одлука о измени Генералног плана града Новог Сада, као и уговор од 08.05.2006. и даље на снази, тужени се дописом од 22.03.2010. изјаснио да јесте, али да је у току поступак легализације нелегалног објекта ЈГСП Нови Сад (тужени је преузео обавезу да са тог објекта измести међумесни и међународни аутобуски саобраћај). Након овог дописа тужени је и донео решење о легализацији наведеног објекта, чиме је практично трајно одустао од раније означене трајне инвестиције изградње нове аутобуске станице.

Да сумирамо поступање туженог: тужени је најпре јавно исказао вољу да прихвати предлог тужиоца да инвестира свој капитал у изградњу нове аутобуске станице, преузимајући обавезу да регулише међуградски и међународни саобраћај на начин да се исти измести са старе локације у Јаше Томића (нелегални објекат ЈГСП Нови Сад) и усмери на новоизграђену аутобуску станицу Пут Новосадских партизанских одреда бр. 1а. (новоизграђена аутобуска станица АТП Војводина), а потом је једнострано одустао од те намере, не раскидајући закључени уговор.

Наведено поступање туженог је узрок који је нужно довео до штете на имовини тужиоца.

У првостепеној пресуди је без ваљаног образложења наведено да између поступања туженог и умањења имовине тужиоца нема узрочно-последичне везе. Овакав закључак није изведен као последица доказног поступка, нити је последица правног силогизма, те је у том делу суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање, са таквим образложењем пресуда се не може испитати, па постоји битна повреда одредби парничног поступка, уз погрешну примену чл. 154. и чл. 158. 300.

Претпоставка првостепеног суда је да штета може постојати само на имовини АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад као сауговорача туженог. Уосталом, одговорност туженог за штету насталу на имовини АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад утврђена је у парничном поступку који је окончан ревизијском пресудом Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. У том парничном поступку утврђено је да је тужени био несавесна уговорна страна, те да је одговоран за штету која је настала за сауговорача.

У теоријском смислу, конкретна ситуација се може објаснити да је понашање туженог један узрок који је довео до штетних последица код два оштећена, при чему постоји тесна и

нераскидива веза између штетних последица код оба оштећена.¹² Не може се сматрати да је штета на имовини АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад непосредна последица, а штета на имовини тужиоца, даља, посредна, последица, за коју тужени не би одговарао, јер између штетних последица које настају за тужиоца и АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад постоји нужно логичко, временско и законом предвиђено јединство.

Увек када је противправним радњама другог лица – туженог, АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад спречено у обављању редовне делатности, па тиме и у остваривању добити коју би по редовном току ствари остварио, наступа истовремено и у смислу (не)могућности примене чл. 270. и чл. 271. Закона о привредним друштвима, штетна последица и за тужиоца у погледу немогућности приходовања дивиденде из добити АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад је у имовини тужиоца, јер је он већински власник овог правног лица, па све промене (умањење) на имовини овог привредног друштва имају нужно последицу и промене на имовини тужиоца. Уколико би се прихватио правни став првостепеног суда, који није изричито наведен, али се до њега посредно може доћи, да тужени одговара само за штету коју има АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, али не и за штету коју трпи тужилац, то би значило да би постојала правна могућност да се штета призна у делу измакле користи због неостваривања добити АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, али да се тада тужиоцу ускрађује законско право (цитиране одредбе Закона о привредним друштвима) да из наведене добити исплати дивиденде које му припадају???

¹² Grossman S.J, Hart O.D, The Cost and benefit of ownership: a theory of vertical and lateral integration, Journal of political economy, vol. 94, 1986, 691,694, 716. наводе да је својина куповина резидуалних права контроле, а да су својинска права једноставни и некомплетни уговори који успостављају *status quo*, уз остављање слободе уговарачима да попуне празнине које нису регулисане. Слично Hart O, Moore J, Property rights and the nature of the firm, The Journal of political economy, Vol. 98, 1990, 1120-1121, који наводе да се својином сматра резидуално право контроле фирмине имовине (схваћено као право да се трећа лица искључе од употребе те имовине, као што је то навео Holmes O.W, The Common law, London, 1881, 246), право да се одлучи како ће се имовина користити осим на начин када одређени начин употребе није био регулисан иницијалним уговором. Исти аутор говори и о томе да су резидуално контролно право, као битна карактеристика својине и резидуално право на приход најчешће у истом лицу, одн. да би требало да буду обједињени. Види више Hart O, Firms, contracts and financial structure, Calderon Press, Oxford, 1995, 63-66,206. Оливер Харт је 2016. г. добио Нобелову награду за економију. Alchian A.A, Demsetz H, Production, information costs, and economic organization, The American economic review, Vol. 62, 1972, 782-783, објашњавају својину као резидуално право код тимске производње, одн. фарме, које обухватају више овлашћења 1) да има резидуални захтев, 2) да надгледа трошкове унутар фирме, 3) да буде централна фигура за закључење свих уговора који се односе на трошкове, 4) да мења чланове тима и 5) да прода своја права која чине својину над фирмом. Alchian A.A, Demsetz H, The Property right paradigm, The Journal of economic history, Vol. 33, 1973, 17, дефинишу право својине као право употребе ресурса ... наглашавајући да су ова права увек ограничена. Demsetz H, Some aspects of property rights, Journal of Law and Economics, Vol. 9, 1966, 62, наглашава да власник има контролу на ограниченим (ретким) средствима, укључујући и идеје и да је то право контроле отуђиво, одн. преносиво. Demsetz H, Toward a theory of property rights, The American economic review, Vol. 57, 1966, 347-348 наводи да својина даје право власнику да оствари корист или нанесе штету себи или другима, са посебним нагласком да забрана (или ограничење) слободе преговарања бесконачно повећава трошкове. Резидуалност као битна карактеристика права својине била је примећена још крајем XIX. века код Фредерика Полока (Pollock F, A First book of jurisprudence for students of common law, London, MacMillan and Co. 1896, 167-168), који је својину одредио као право да се ствар користи и њоме располаже, с тим што је навео да власник ствари не мора нужно бити лице које у дато време има комплетну контролу коришћења и располагања стварима, јер веома често нема таквог лица. Због тога се мора тражити лице које има резидуалну – крајњу контролу када постоји неко ограничено право (коришћења и располагања, опаска В.Д.) и такво лице ће бити власник, чак уколико је моћ непосредне контроле и коришћења код неког другог.

Привредни друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад закључило је 08.05.2006. уговор са туженим, који је претходно прихватио писмо о намерама за изградњу нове аутобуске станице и новог сервисног центра, са свим пратећим делатностима, а тужени је исказао своју намеру да подржи ову инвестицију, преузимајући обавезу регулисања међуградског и међународног саобраћаја, изразима да је инвестиција дугорочна оријентација за туженог, трајног карактера. Поред тога, том приликом је тужени навео „да измештање терминала међуградске аутобуске станице на нову локацију на парцелама ИНВЕСТИРОРА АД АТП Војводина Нови Сад је инвестиција трајног карактера, од великог значаја за Град Нови Сад, па је у том смислу ова одлука дугорочног карактера“. Јасно је да тужилац као већински власник АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад не би донео одлуку о наведеној инвестицији, не би ангажовао своју имовину ради реализације наведене инвестиције, нити би привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад закључило поводом тога уговор са туженим, да тужени није преко градоначелника, гарантовао да ће наведена инвестиција, као инвестиција од изузетне важности бити добродошла и подржана од туженог. ТУЖЕНИ ЈЕ СТВОРИО УВЕРЕЊЕ ДА ЈЕ ИНВЕСТИЦИЈА ТУЖИОЦА НЕ САМО ДОБРОДОШЛА, ВЕЋ И СИГУРНА У ПРАВНОМ И ЕКОНОМСКОМ СМИСЛУ РЕЧИ.

Тужилац посебно наглашава да је веровао туженом да ће његова инвестиција бити добродошла и сигурна, јер је тужени најпре ову обавезу претворио у обавезу која проистиче из измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021, а потом је то претворио и у уговорну обавезу, када је закључио уговор са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. У том смислу, инвестиција тужиоца није била последица исхитрене одлуке потписника наведеног уговора, јер је уследила након анализе стручних служби туженог о томе да се ради о дугорочној инвестицији трајног карактера за туженог. Тако је тужени код тужиоца створио основано уверење¹³ да ће његова инвестиција бити сигурна, одн. да неће бити оспоравана од самог туженог, тим пре што тужени није само уговорна страна у уговору са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ и представник јавне власти. Уговор који је 08.05.2006. тужени закључио са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад је „закон за уговорне стране“, али се обавеза туженог на регулисање међуградског и међународног саобраћаја ради омогућавања пословања нове аутобуске станице АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад не заснива само на наведеном уговору, већ и на измењеном Генералном плану града Новог Сада до 2021, који је тужени донео као орган јавне власти.

На основу таквог уверења, да ће тужени поштовати не само уговорну обавезу, већ и обавезу утврђену у општем акту – Генералном плану града Новог Сада до 2021, тужилац је одлучио не

¹³ Thatcher O.J, The Library of original sources, The Ideas that have influenced civilization, in the original documents, translated, vol. 3. The Roman world, University Research Extension Co. Milwaukee, 1907, 192-193, наводи случај када је Ханибал, у другом Пунском рату, после битке код Кане, заробио 8.000 римских војника, а потом одабрао 10 које је под условом да се закуну свом генералу да ће се вратити, послао натраг у Рим, како би тражили откупнину од 3 мине за сваког заробљеника. Свих 10 легионара се заклено да ће се вратити, с тим што је један од њих нашао изговор да се врати јер је наводно нешто заборавио, па је сматрао да је на тај начин одржао заклетву и испунио обавезу. Римљани су одбили понуду с тим што се 9 легионара вратило Ханибалу добровољно, а десетог су Римљани оковали и у ланцима послали натраг Ханибалу.

само да сву своју имовину у АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад стави у функцију изградње нове аутобуске станице и новог сервисног центра, већ је прихватио, иако за то није имао законску обавезу, да личном имовином јемчи за кредитне обавезе АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад које су преузете ради реализације наведене инвестиције. Пословна одлука тужиоца о наведеном била је непосредно узрокована јавно изреченим ставом туженог, како оним у допису о прихватању писма о намерама за изградњу нове аутобуске станице, тако и оног израженог у Генералном плану града Новог Сада до 2021. Тужилац је имао оправдано очекивање да ће тужени извршити не само уговорну, већ и јавно преузету обавезу. Такво оправдано очекивање би имао сваки рационалан пословни човек.¹⁴

Тужени није обична уговорна страна, коју веже уговор према другој уговорној страни, нити је правни положај туженог као органа јавне власти сведен на обичног извршиоца Генералног плана града Новог Сада до 2021. У оба случаја тужени је као орган власти, преузео обавезу да регулише међуградски и међународни саобраћај тако да нова аутобуска станица АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад може да обавља своју делатност, с тим што је у једном случају та обавеза уговорне природе, а у другом случају је то јавно преузета обавеза путем Генералног плана града Новог Сада.

Обавеза туженог није по својој природи класична уговорна престација, јер тужени није преузео обавезу да изврши плаћање или да другој уговорној страни преда ствар или изврши услугу. Његова обавеза била је да нормативно регулише, а потом и спроведе у пракси одвијање међуградског и међународног аутобуског саобраћаја тако да новоизграђена аутобуска станица може да остварује своју редовну делатност. Само је тужени могао, као орган власти, да изврши такву обавезу, јер је то био део његове надлежности. Тужени је прекршио и уговорну и јавно преузету обавезу, што представља његово противправно понашање, које је узрок за насталу штету и основ његове одговорности. Повреда уговорне обавезе је основ за уговорну одговорност према АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад (одговорност из правне везе *inter partes*), с тим да одговорност према тужиоцу проистиче и из јавно преузете обавезе, која делује према сваком оном ко се поузда у јавно преузету обавезу таквог лица и због тога претрпи штету.

Одлука Скупштине града Новог Сада о усвајању Генералног плана града Новог Сада до 2021. у делу у којем је наведеним Генералним планом предвиђено измештање терминала међуградске аутобуске станице на нову локацију на парцелама инвеститора АД АТП Војводина Нови Сад створило је правну обавезу туженог да регулише аутобуски саобраћај на начин да новоизграђена аутобуска станица, са пратећим садржајем, може трајно да послује и остварује приходе, добит и дивиденду.

Да је тужени испунио своју обавезу, инвестиција тужиоца би била не само сачувана (сигурна), већ би се по редовном току ствари имовина тужиоца и увећала, јер се ради о ванредно профитабилној инвестицији. Услед повреде јавно преузете обавезе, инвестиција тужиоца је у

¹⁴ Тужилац примера ради наводи да су потраживања лица према држави и локалним организационим облицима државе увек сматрана као сигурне инвестиције, ослобођене правног и политичког ризика да субјект обавезе неће испунити своју обавезу. Тако нпр. кредити који се одобравају локалним самоуправама сматрају се кредитима без ризика, јер је незамисливо да такви кредитни дужници не испуне обавезу.

целости постала „промашена“ инвестиција, што је довело до немогућности АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад да послује, остварује приходе из којих би ово привредно друштво исказивало добит и дивиденду за тужиоца. Ово привредно друштво било је ускраћено у остваривању прихода које би по редовном току ствари имало по основу обављања редовне делатности и на тај начин је остало без средстава за измирење доспелих обавеза према банкама и другим повериоцима, што је био услов за активирање јемства тужиоца за испуњење таквих обавеза.

Штета се није зауставила само на изосталој користи од редовног пословања, већ је услед таквог понашања туженог инвестиција уништена „до темеља“. Због поремећаја у пословању АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад за које је одговоран тужени, остварен је стечајни разлог, па је над овим правним лицем, у већинском власништву тужиоца, отворен стечајни поступак, што је довело до суспендовања власничких и управљачких права тужиоца у овом привредном друштву.¹⁵ Имовина овог привредног субјекта је у већинском власништву тужиоца, тако да је услед стечаја над овим правним лицем, не само изостало остваривање добити и дивиденде, већ је и основни капитал тужиоца у наведеном привредном друштву обезвређен. Наведеним поступањем туженог произвело је истоветне правне и економске последице за имовину тужиоца као да је његова имовина експроприсана, али без икакве накнаде. Вредност имовине (инвестиције) у привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад сада не постоји, а о добити која би била остварена, па самим тим и о дивиденди да и не говоримо.

Ни тужилац ни АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад нису могли да спрече настанак штете. Обавеза туженог да регулише аутобуски саобраћаја на наведени начин постала је актуелна тек када је саграђена нова аутобуска станица и нови сервисни центар. У том смислу, није постојала могућност да тужилац одустане од наведене инвестиције. Тужени је чак путем уговора обавезао АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад да не може мењати делатност, чиме је онемогућио и тужиоца да као власник и лице које је овлашћено да управља АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад донесе одлуку да у новоизграђеним објектима обавља неку другу делатност и из друге делатности остварује приходе, добит и дивиденду.

Да ли постоји *RATIO LEGIS* одговорност туженог за штету коју има тужилац? Тужилац није био само обична уговорна страна у односу са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, да би се његова одговорност ограничила на штету коју има друга уговорна страна. Тужени је наведени

¹⁵ Одредбом члана 15. став 1. Закона о стечају прописано је да стечајни поступак спроводи суд одређен законом којим се уређује надлежност судова, а чланом 17. су одређени органи стечајног поступка... Из наведених одредби произлази да је Закон о стечају „*lex specialis*“, односно закон који по својој природи има карактеристике и материјално-правног и процесно-правног прописа, те се стечај, од тренутка подношења предлога за покретање стечајног поступка, спроводи према одредбама Закона о стечају и уз сходну примену Закона о парничном поступку на који закон упућује члан 7. Закона о стечају. Одредбом члана 74. став 1. Закона о стечају, прописано је да *даном отварања стечајног поступка престају заступничка и управљачка права директора, заступника и пуномоћника, као и органи управљања и надзорних органа стечајног дужника и та права прелизе на стечајног управника, из чега произлази да тога дана не престају права оснивача (чланова привредног друштва), али се иста суспендују и они у току стечаја могу остваривати само права прописана Законом о стечају ...*“ (Одговор Привредног апелационог суда дат на саветовању дат на XXV саветовању привредних судова на Златибору 2017. – доступно на сајту Привредног апелационог суда).

уговор закључио као орган јавне власти, као уговорна страна која је иступала са јачом вољом него што је имала друга уговорна страна. Тужени није био једнака и равноправна уговорна страна у уговору са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад у смислу начела равноправности страна у облигационом односу (чл. 11. ЗОО), јер је тужени наступао као орган јавне власти, који је пре закључења уговора изменио Генерални план града Новог Сада до 2021. и јавно је преузео обавезу регулисања међуградског и међународног аутобуског саобраћаја тако да новоизграђена аутобуска станица може да обавља редовну делатност. Тужени је отишао и корак даље, па је навео да је ово и његова инвестиција, изјашњавајући се да је ова инвестиција у суштини његова дугорочна оријентација трајног карактера. Такво обећање будућег понашања туженог ствара за њега обавезу, чија повреда нужно узрокује одговорност да се накнади штета ономе ко се поуздао у испуњење такве обавезе. Као што је тужилац и навео, ова обавеза туженог није била само уговорна, већ и јавно преузета обавеза. Она је постала део правног поретка града Новог Сада. У том смислу, постоји законски разлог за посебну одговорност туженог, јер поверење да ће такав субјект обавезе испунити своју обавезу улази у сам основ правног система. Неиспуњење обавезе уговарача ствара његову одговорност за штету коју има друга уговорна страна. Права нема ако нема санкције за неиспуњење обавеза. Повреда уговорне обавезе је неприхватљива за уређене правне системе јер ствара правну несигурност, која руши сваки правни поредак. Шта онда рећи за непоштовање јавно преузете обавезе? Како би изгледао уређен правни систем у којем би се одговорност за испуњење правних обавеза (чл. 154. ЗОО: „Ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.“) односила само на лица приватног права, али не и на лица која представљају јавну власт? Шта би остало од правне сигурности, ако би се допустило да тужени као орган јавне власти сам одустане од јавно преузетих обавеза и да не одговара за штету која услед тога настане?

Првостепени суд чини неспорним да је услед поступања туженог настала штета за АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад у делу измакле користи, али потом, занемарујући узрок наведене штете, погрешно закључује (стр. 42. првостепене пресуде) да тужилац своју изгубљену корист (коју погрешно означава као добит) у АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад може потраживати искључиво од АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад према Закону о привредним друштвима, а никако од града Новог Сада. Овакав правни закључак наводи на став да је штету тужиоцу узроковало АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, с тим што првостепени суд не наводи којим је то радњама, у смислу чл. 154. ЗОО наведено привредно друштво причинило штету тужиоцу. У правном односу тужиоца и туженог, наведено привредно друштво се не јавља као активни субјект, који је својим радњама прекршио обавезу према тужиоцу, нити се у његовом поступању могу наћи елементи противправности. Правни став првостепеног суда би се могао применити да је тужени испунио своје уговорне и јавно преузете обавезе и на наведени начин омогућио редовно пословање привредног друштва у већинском власништву тужиоца, те да је наведено привредно друштво остварило добит, али да одбија да исплати дивиденду тужиоцу. Тада би постојало противправно понашање овог привредног друштва, а тужени не би имао никакву одговорност за штету коју има тужилац.

Међутим, из доказа у спису предмета види се да је ситуација сасвим другачија. Привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад није преузело ниједну обавезу према тужиоцу, чија би повреда била основа његове одговорности за накнаду штете. Ово привредно друштво је у правном односу туженог и тужиоца било пасиван субјект, одн. објект – средство, преко кога је тужени нанео штету тужиоцу. У суштини, наведено привредно друштво је било средство које је тужени користио да би тужиоцу нанео штету, па у том смислу постоји директан узрочно-последични однос између штетне радње туженог и штете коју има тужилац.

То је објашњење основа деликтне одговорности туженог за штету коју трпи тужилац. Првостепени суд погрешно цени да ова одговорност не постоји само зато што тужилац није уговорна страна у уговору од 08.05.2006. Грешка првостепеног суда почива у занемаривању да постоји вануговорни однос између тужиоца и туженог, у којем је АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад средство, начин на који је тужени нанео штету тужиоцу. У том односу АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад је објект, а не активни субјект.

Тужени је знао да када се реализује инвестиција изградње нове аутобуске станице и новог сервисног центра са пратећим садржајима, тужилац не може одустати од инвестиције, као и да наведена улагања не може искористити за обављање друге делатности. Наведена улагања су била строго наменска. Тужени је сачекао да се инвестиција реализује, а након тога је одустао од испуњења своје обавезе, свестан да таквим одустанком узрокује стечај над АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, да обезвређује имовину и улагања тужиоца, да ствара основ за активирање његових обавеза по основу јемства, те да ће у том случају његова инвестиција бити изложена продаји под неповољним условима у стечају (ради се о тзв. принудној продаји ради намирња потраживања стечајних и разлучних поверилаца). Одустанац туженог од извршења његове обавезе не може бити само повреда уговорне обавезе из уговора који је закључио са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ и повреда јавно преузете обавезе у Генералном плану града Новог Сада до 2021.

Правни закључак да тужилац никако не може потраживати штету од туженог показује да првостепени суд даје у сваком случају имунитет туженом за одговорност по основу штете, што у конкретном предмету даље значи да првостепени суд сматра да обавезе туженог нису правне природе, већ да зависе само од његове добре воље. По ставу првостепеног суда, било шта тужени да учини, он не одговара за штету. То проистиче и из начина како је првостепени суд управљао парничним поступком, када је ограничио могућност тужиоцу да се у доказном поступку у целости расправи основ и висина одговорности туженог за накнаду штете. То проистиче и из правног става да је могуће временски и на други начин ограничити одговорност туженог за штету. На крају, такав закључак проистиче и из одбијања да се у овом поступку расправи питање да ли је основ уговорне одговорности туженог ништав, да ли се ради о повреди законске обавезе која се односи само на туженог, да ли због тога његова обавеза може бити ништава (чл. 103. ст. 2. ЗОО), па ако је ништава, ко је одговоран за штету (чл. 108. ЗОО). Овакав правни став представља избегавање првостепеног суда да се изјасни да ли је тужилац имао штету, као предуслов за примену правила из чл. 154. ЗОО.

Посредно би се могло закључити да првостепени суд прихвата да тужилац трпи штету, јер у супротном случају не би имао смисла став да ту штету може потраживати од АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, „а никако од туженог“. Тужилац сматра да је неспорно да је штета настала. За туженог и првостепени суд је спорно питање не да ли је штета настала, већ да ли постоји одговорност туженог за насталу штету. Због наведеног, у жалби ће се пре свега разматрати питање одговорности туженог на насталу штету. Такво погрешно правно закључивање првостепеног суда последица је погрешног, унапред формирано правног става о неоснованости тужбеног захтева, без обзира на чињенично стање и доказе, да тужилац нема право да захтева накнаду штете од туженог (нема активну легитимацију), одн. да тужени није пасивно легитимисан за такву штету. Такав правни закључак не само да је погрешан и неоснован и истовремено логички неодржив као пример типичне грешке приликом извођења правног силогизма (пример логичког закључивања *petitio principia*), већ има за циљ да се не расправи питање како је могуће да тужилац има штету у вишемилионском износу у еврима услед неиспуњења јавно преузете обавезе туженог, а да за то нико не одговара.

Правни став првостепеног суда да тужени никако не може одговорати за штету коју има тужилац, омогућио је првостепеном суду да не утврди кривицу туженог за насталу штету, као и да ограничи доказни поступак у погледу висине настале штете.

Када штетник одговара по основу кривице, она постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом (чл. 158. ЗОО). За постојање кривице туженог његова радња или пропуштање дужне чинидбе мора бити недопуштена. Нужан услов за постојање кривице туженог – способност за расуђивање, се у овом предмету не поставља, јер се ради о туженом као органу јавне власти.

Правило о недопуштености проузроковања штете унето је у закон као уводно начело (чл. 16. ЗОО): „Свако је дужан да се уздржи од поступка којим се може другом проузроковати штета“ (*Neminem laedere*). Такав поступак је недопуштен. Правна теорија говори о недопуштеној чињеници, јер недопуштеност није утврђена само у односу на поступке, већ и у односу на догађаје. О недопуштеној чињеници је реч, ако учинилац повреди право којим се штити неки заштићени интерес оштећеника. А право се може повредити повредом позитивне правне норме или повредом важних моралних начела.

За оцењивање кривице карактеристична су два елемента разумски, познавање чињенице, и елемент воље да чињеница настане. Разни степени кривице управљају се према интензитету та два елемента.

Најтежи степен кривице је умишљај, када се, према томе, радња предузима намерно. Теорија учи, да је дело учињено намерно, ако је учинилац био свестан последице која ће настати из његовог дела, па је ипак пристао на њено наступање. Намера се оцењује према конкретним мерилима. Да ли је учинилац био свестан штетне последице треба установити код њега, а не, да ли је људима уопште познато да може из одређеног дела настати нека последица. Намера може бити директна или евентуална. Код евентуалне намере пристанак на последицу није тако

интензиван као код директне намере. Док је учинилац код директне намере заинтересован за наступање последице, он је код евентуалне намере незаинтересован. Учиниоца је, наравно, свестан да може из његовог чињења или нечињања настати штетна последица, па ипак пристаје на њено наступање. Поред описаних врста намера постоји и потенцирана намера, кад странка проузрокује штету из пакости или обести. Учиниоца жели штету, јер ужива над штетом и уништењем имовине оштећеног. У тим случајевима се побуда оцењује у оквиру квалификације намере, док у другим случајевима побуда за квалификацију намере не долази у обзир.

Непажња значи мањи степен кривице. Другачије него код намере, теорија сматра да је мерило непажње апстрактно. Поступак учиниоца упоређује се са поступком трећег лица према неком узору, који у датом случају не постоји, већ се само замишља. Тај узор је просечан човек, стручњак, добар домаћин, добар привредник. Наша пракса је прихватила апстрактно мерило. Кад је као апстрактно мерило утврђен стандард понашања човека или правног лица, треба бити свестан, да мерило шта промет тражи од човека, одн. правног лица, није само мерило за оцењивање кривице, већ и мерило за оцењивање недопуштености. Стандарди понашања зависе од датих околности.

Непажња постоји кад је учинилац свестан да из његовог поступка може наступити штетна последица, али олако држи да ће моћи да је спречи. Несвесна је кривица онда кад учинилац није био свестан могућности наступања штетне последице његовог дела, али је био дужан бити свестан те последице, јер би тога био свестан сваки просечан човек. Грађанско право обе врсте непажње третира на исти начин. Обична непажња (*culpa levis*) значи по мишљењу неких теоретичара занемаривање пажње која се тражи од нарочито брижљивог и пажљивог човека. Грешку може начинити свако, макар по правилу не чинио грешке, па стога важи за пажљивог човека. У неким случајевима закон говори о конкретној кривици. Кривица због тога, јер пажња при радњи не достigne пажњу странке онда када врши своје послове: *diligentia quam in suis rebus* (дужна пажња у сопственим пословима). Та пажња може, према томе, бити мањег степена од оне која се тражи у промету, а примењује се нарочито у случајевима кад постоји неки ужи однос између одговорног лица и оштећеника (нпр. фидуцијарни однос). У нашем праву се та пажња узима у обзир у односима који изискују поверење (нпр. мандат, чл. 751. ЗОО). Иако наш ЗОО у чл. 158. не говори о обичној и крајњој непажњи, он ипак у неким случајевима посебно регулише санкције за крајњу непажњу (чл. 171, 172, 191, 222, 265, 266, 574, 671, 672, 674, 733, 870). У теорији се поред обичне и крајње непажње помиње још и најлакша непажња, *culpa levissima*. Наш закон о овој непажњи посебно не говори. Ако се заузме став да треба сваког оцењивати према знању и способности круга лица којем припада, онда треба код стручњака нарочито имати у виду то знање и способност, јер је оно у струци веће од знања просечног човека. Стручњак мора, према томе, одговарати строже, ако је учинио дело које тражи његово посебно знање.

У конкретном случају, тужилац сматра да је постојала намера на страни туженог, јер је тужени био свестан последица која ће настати из његовог дела, па је ипак пристао на њено наступање. Тужени је прво изразио висок степен жеље да тужилац и његово зависно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, реализују предложену инвестицију, јавно изражавајући став да је

таква инвестиција за туженог његова дугорочна оријентација и трајног карактера. Потом је тужени организовао и спровео измену Генералног плана града Новог Сада, којом је створио општи нормативни оквир за реализацију наведене инвестиције. У уговору од 08.05.2006. уговорио је да се у новоизграђеним непокретностима (новој аутобуској станици и пратећим садржајима) не може обављати ниједна друга делатност. Тужени је био дужан у смислу обавезе из чл. 63. у вези чл. 107. Статута града Новог Сада (из 2002, с тим што је пречишћен текст Статута објављен у „Службеном листу града Новог Сада“ бр. 43 из 2008.) прибави мишљење надлежног правобранилаштва о законитости наведеног уговора, и то пре закључења наведеног уговора, а након закључења главне расправе, тужилац је дошао до сазнања да је тужени пропустио да поступи по наведеној статутарној обавези. Тек када је инвестиција завршена, тужени је најпре одустао од испуњења своје уговорне и јавно преузете обавезе, тако што није нормативно уредио обављање међуградског и међународног аутобуског саобраћаја на начин који омогућава функционисање и обављање редовне делатности новоизграђене аутобуске станице, одн. одбио је да у пракси примени своје одлуке о регулисању наведеног саобраћаја, да би потом, кроз „пречишћен“ текст измена Генералног плана града Новог Сада изоставио наведену обавезу и на крају се преко јавног предузећа (ГСП Нови Сад) позвао на ништавост чл. 1. ст. 2. наведеног уговора од 08.05.2006.

Да би оценили степен кривиче туженог, треба имати у виду како је тужени преузео наведену обавезу, временску неподударност доспећа наведених обавеза, као и саму природу обавезе туженог.

Према чињеничном стању и доказима у спису предмета, тужени је сам преузео обавезу да регулише међуградски и међународни аутобуски саобраћај, за коју није морао да другој страни да било какву противвредност. Ову обавезу тужени је не само унео у уговор са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ је јавно обзнанио да је то дугорочна инвестиција – трајног карактера, унесећи такву обавезу и у Генерални план града Новог Сада. Тужени је прихватио да закључи уговор са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад само под условом да се искључи могућност обављање друге делатности, осим делатности аутобуског превоза у међумесном и међународном саобраћају.

Временски је извршење ове обавезе следило након што се реализује инвестиција, па је тужени био у прилици да види да је реализована инвестиција коју је он означио као трајну, да би као последица његовог одустајања од преузетих обавеза наведена инвестиција престала да буде не само сигурна, већ и трајна. Обавеза туженог није била никаква обавеза која је била ван његове уобичајене надлежности, јер је регулисање међумесног и међународног аутобуског саобраћаја у оквиру редовне надлежности туженог. Тужени је одустао од регулисања међумесног и међународног аутобуског саобраћаја тако да такав аутобуски саобраћај уопште не може да се обавља на новоизграђеној аутобуској станици. Н

ије потребно посебно правно знање да би се само на основу ове чињенице закључило да је такво поступање туженог водило нужно у спречавање и обесмишљавање инвестиције и онемогућавање било каквог пословања на новоизграђеној аутобуској станици. Наступање штетних последица за тужиоца је било у свести туженог и тужени је хтео је да такве штетне

последнице наступе за тужиоца. Зашто, је питање које се извесно не може расправљати у парничном поступку, јер се ради о инвестицији у којој тужени као град ништа није дао тужиоцу, нити је тужени преузео обавезу регулисања међумесног и међународног аутобуског саобраћаја само у корист тужиоца. Цео град Нови Сад је имао користи од наведене инвестиције, а да није ангажован ниједан динар из градског буџета. Извршење обавезе туженог је био само нужан услов реализације наведене инвестиције. Без регулисаног аутобуског саобраћаја, таква инвестиција губи разлог због којег је предузета.

Уговор увек ствара права и обавезе које су временски ограничене, па чак и када се ради о уговорима са престацијама у дужем временском периоду. Уговор може створити дугорочне обавезе, али не и трајне, јер је временска ограниченост битна карактеристика облигационог права, а трајност се везује за стварно, одн. својинско право. Када је тужени изјавио да је наведена инвестиција дугорочног, али и трајног карактера, таква изјава је била усмерена не само на саговорача - АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ пре свега на тужиоца као већинског власника наведеног привредног друштва.

Тужени је не само био свестан наступања штетних последица за тужиоца, већ је и желео да штетне последице за тужиоца наступе. Као што би последица испуњења јавно преузете обавезе туженог била не само омогућавање пословања АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, па тиме и остваривања добити и дивиденде из таквог пословања, већ би да је тужени извршио своје јавно преузете обавезе били решени саобраћајни, урбанистички и еколошки проблеми који су постојали пре него што је тужени изменио Генерални план града Новог Сада, тако се логички може закључити да је тужени хтео наступање штетних последица које следе услед неизвршења тако преузете обавезе. Из понашања туженог у овој парници се такође види да постоји овај степен кривице туженог, јер се тужени, као лице које је скривило евентуалну ништавост своје обавезе, управо позива на ништавост како би се ослободило одговорности за штету (*Nemo auditur turpitudinem suam allegans*). Чак и када би другостепени суд стао на становиште да тужени није поступао са намером проузроковања штете, постоји груба, прекомерна непажња на страни туженог јер тужени није водио рачуна у погледу своје обавезе на начин на који би сваки савесни субјект обавезе водио рачуна (*Lata culpa est nimia negligentia, id est non intelligere, quod omnes intelligunt*). У оба случаја, било да се ради о намерном проузроковању штете тужиоцу, било да се ради о грубој непажњи, постоји кривица туженог за штету.

Тужилац указује и на значај насталих штетних последица не само за тужиоца. Неизвршење обавезе туженог се може посматрати у ужем и ширем смислу. У ужем смислу узимају се у обзир само правне последице неизвршења обавезе туженог, као носиоца јавне власти. Такво поступање туженог не проузрокује само штетне последице за тужиоца и његово зависно привредно друштво, већ је и негативан пример за све друге субјекте обавеза да је могуће избећи одговорност ако се правне обавезе не извршавају. У ширем смислу, такво понашање туженог производи још веће штетне последице и то за ширу друштвену заједницу, јер показује да ниједна инвестиција није сигурна, нити пожељна, да није пожељно запошљавање нових радника, да је могуће да инвеститор не само не оствари планирани профит, већ и да услед

спроведене инвестиције дође у значајно гори положај него што је био пре предметне инвестиције. Одсуство одговорности туженог за такво понашање је правно неприхватљиво и не може се објаснити ни чињеницом да у првом и другом степену суде судови који имају седиште на територији туженог као органа власти.

У првостепеној пресуди суд је изнео правни став да ништавост уговора ослобађа туженог одговорности за накнаду штете. При томе, такав правни став првостепени суд је засновао на ревизијској пресуди Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. и пресуди Привредног апелационог суда I Пж. 5091/14 од 23.03.2016, а имајући у виду пре свега правни однос туженог и АТП „Војводица“ а.д. Нови Сад. Тужилац у тим парничним поступцима није био странка у спору, па се правно дејство наведених пресуда не може односити на њега. У том смислу, нема решеног претходног правног питања по чл. 12. ЗПП.

Такође, у наведеним пресудама није расправљана обавеза туженог из Генералног плана града Новог Сада, нити је у наведеним парничним поступцима тужилац био странка у спору. Питање ништавости обавезе туженог из чл. 5. наведеног уговора, као и евентуалне ништавости јавно преузете обавезе туженог из Генералног плана града Новог Сада ни једном пресудом није утврђено. Првостепени суд није спровео ниједан доказ на околност ништавости обавезе туженог из чл. 5. наведеног уговора, као и евентуалне ништавости јавно преузете обавезе туженог из Генералног плана града Новог Сада, па следствено томе, првостепена пресуда се не може на правно ваљан начин заснивати на ставу да је ништава обавеза туженог из чл. 5. наведеног уговора, као и да је ништава јавно преузета обавеза туженог из Генералног плана града Новог Сада. У том делу су испуњени сви жалбени разлози, јер је правни закључак првостепеног суда донет без утврђеног чињеничног стања, па се такав став не може испитати (апсолутно битна повреда правила поступка), уз погрешно екскулпирање туженог од одговорности за накнаду штете.

У пресуди Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. изнет је правни став поводом претходног питања ништавости дела уговора од 08.05.2006. и то не да одговорност туженог за штету не постоји, већ да је његова одговорност подељена са одговорношћу саговорара. Пресудом Привредног апелационог суда I Пж. 5091/14 од 23.03.2016. утврђена је ништавост само одредбе т. 1. ст. 2. уговора од 08.05.2006. Одговорност туженог за накнаду штете и даље постоји и то у делу уговорне одговорности (чл. 5. наведеног уговора) и у делу јавно преузете обавезе у Генералном плану града Новог Сада.

Врховни касациони суд је у пресуди Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. изнео правни став да се тужбени захтев тужиоца за накнаду штете испрпљује са даном 01.12.2011. а у контексту да ли тужилац након 01.12.2011. може тражити извршење уговорне обавезе туженог из чл. 5. наведеног уговора. Овај правни став прихватио је и првостепени суд, али без ваљаног образложења.

С тим у вези, тужилац указује да судска пресуда није извор права за убудуће, јер се односи само на оно чињенично стање, одн. онај временски период који је био предмет расправљања у том

парничном поступку. Суд „не суди по примерима, него по правилима“ (чл. 992 ОИЗ), одн. у конкретном случају не суди се по прецедентима, већ по закону. Пресуда највише правне инстанце обавезује само странке у поступку, с тим да ауторитетом правне аргументације, може утицати и на правне ставове нижих судских инстанци. Правни став Врховног касационог суда не ослобађа нижи суд обавезе да савесно и непристрасно изведе све релевантне доказе, те да на основу изведених доказа правилно и потпуно утврди чињенично стање релевантно за примену материјалног права. У конкретној парници првостепени суд је поступио управо супротно.

Ни закон, нити правна наука, а посебно судска пракса не познаје пример да се судском одлуком може на општи начин регулисати одређено чињенично стање које ће се десити тек након правноснажне судске одлуке, нити би се судском одлуком могло решавати спорно правно питање – нпр. да ли тужилац може тражити извршење уговорне обавезе, ако то није било предмет тужбеног захтева. Судска одлука не може на општи начин регулисати понашање странака у будућности, јер се такве ситуације регулишу општим актом, по правилу законом, а судске одлуке се увек односе на оно спорно чињенично стање које је претходило судској одлуци. На основу чл. 145. ст. 2. Устава РС „судске одлуке се заснивају на Уставу, закону, потврђеном међународном уговору и пропису донетом на основу закона.“

Сходно наведеном, када се тужени позвао на ништавост своје обавезе, а тужилац такав навод оспорио, суд је био дужан да оцени да ли је тужени пружио ваљано образложење и предложио релевантне доказе за такав навод. Тужени није ништа од тога урадио, а првостепени суд је чак одбио да по предлогу тужиоца изведе доказе које је тужилац предложио (нпр. да прибави изјашњење да ли је тужени у складу са статутарном обавезом прибавио претходну сагласност надлежног правобранилаштва о законитости уговора). Првостепени суд је потпуну веру покљонио наводима туженог, а ни једном речју није образложио зашто није прихватио став тужиоца да нема ништавости, одн. да евентуална ништавост обавезе туженог не искључује његову одговорност.

У првостепеној пресуди нема образложења шта је од уговорних обавеза туженог ништаво и који је разлог ништавости. Првостепени суд не образлаже који је принудни пропис повређен, који део јавног поретка, као и који добри пословни обичаји су повређени преузимањем обавезе туженог да регулише међуградски и међународни аутобуски саобраћај тако да новоизграђена аутобуска станица може редовно пословати. Ништавост уговорне или друге обавезе је најтежи облик ограничења слободе уговарања, као основног принципа облигационог права (чл. 10. ЗОО), али и као граница у којој се могу уопште на правно ваљан начин преузимати обавезе, било да се ради о уговорним или јавно преузетим обавезама. Ништавост преузете обавезе је крајња одбрана државе од незаконитих правних послова, па у праву важи правило да преузету обавезу увек треба тумачити у циљу одржања обавезе на снази (*in favorem negotii*). У том смислу је и одредба чл. 103. ст. 2. ЗОО да ће, ако је закључење уговора забрањено само једној уговорној страни, уговор опстати на снази ако у закону није шта друго предвиђено за одређени случај, а страна која је повредила законску забрану сносиће одговарајуће последице.

Тужилац сматра да би суд, чак и уколико би, након спроведеног доказног поступка, утврдио да је одредба чл. 5. предметног уговора (као и обавеза туженог из Генералног плана града Новог Сада) противна неком принудном пропису, јавном поретку или добрим пословним обичајима, а у смислу чл. 103. ст. 1. ЗОО, био дужан да утврди да ли има места примени чл. 103. ст. 2. ЗОО, јер се забрана односи на обавезу само једне уговорне стране. Тужилац сматра да би тада суд морао да води рачуна о примени чл. 107. тада важећег Статута града Новог Сада (из 2002, с тим што је пречишћен текст Статута објављен у „Службеном листу града Новог Сада“ бр. 43 из 2008.) који одређује да: „Одлуке и општи акти Скупштине морају бити сагласни са законом и овим статутом. Акти Градоначелника и Градског већа морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и општим актима Скупштине. Акти градских управа морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и другим актима органа Града“. Према чл. 63. ст. 1. наведеног Статута: „*Послове правне заштите имовинско-правних интереса Града врши Градско јавно правобранилаштво*“. Тужени је одбио да се изјасни да ли је пре закључења предметног уговора прибавио правно мишљење од надлежног правобранилаштва поводом законитости уговорне одредбе чл. 5. наведеног уговора, а о законитости обавезе из Генералног плана града Новог Сада не може ни да се расправља јер је то у надлежности Уставног суда, који такву незаконитост није утврдио. Тужени је одбио да се изјасни, а првостепени суд је одбио доказни предлог тужиоца, имајући у виду да се исправа о оцени законитости предметног уговора налази само код туженог. У првостепеној пресуди нема ни образложења у погледу навода тужиоца да је тужени сам саставио предлог уговора преко својих стручних служби, а да друга уговорна страна није имао могућност да утиче на формулације и садржину уговорних одредби, што је битно за примену правила тумачења из чл. 100. ЗОО, али и ради примене чл. 103. ст. 2. ЗОО. Не треба посебно образлагати да је правна ситуација у погледу стварања јавне обавезе туженог у Генералном плану града Новог Сада зависила искључиво од воље туженог, те да тужени на такву обавезу није утицао. Ни о томе нема образложења у првостепеној одлуци.

Према чл. 108. ЗОО „уговарач који је крив за закључење ништавог уговора одговоран је свом сауговарачу за штету коју трпи због ништавости уговора, ако овај није знао или према околностима није морао знати за постојање узрока ништавости“. То је основ за уговорну одговорност, али имајући у виду правило забране проузроковања штете из чл. 16. ЗОО, који се односи и на деликтну одговорност, јасно је да је то основ и за деликтну одговорност туженог према тужиоцу.

Тужилац сматра да није основан приговор ништавости обавезе туженог. Обавеза туженог да регулише међуградски и међународни саобраћај била је у функцији омогућавања функционисања новоизграђене аутобуске станице и сервиса, одн. стварања могућности да остварују приход од редовне делатности. Обавеза туженог била је да регулише аутобуски саобраћај тако да трасе у градском и приградском саобраћају и аутобуска стајалишта уреди у складу са новом локацијом Нове међумесне аутобуске станице АТП Војводина а.д. Нови Сад, а на основу налаза и препорука Анализе одвијања јавног превоза путника ЈП Урбанизам Завод за урбанизам Нови Сад. Ово је садржина обавезе туженог из чл. 5. наведеног уговора и из Генералног плана града Новог Сада. У делу уговорне обавезе, ово није уговорна обавеза

туженог, коју је он уговорио САМО у корист другог сауговорача, да би се ценило да ли је тај сауговорач недозвољеним радњама довео туженог у позицију да само ради њега створи за себе обавезу да на наведени начин регулише аутобуски саобраћај. То је и обавеза туженог која проистиче из Одлуке о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2012. (усвојеног на XVII седници Скупштине града Новог Сада одржаној 03.03.2006.), а која је као општи обавезујући акт туженог објављен у („Сл. лист града Новог Сада“ бр. 10 од 14.04.2006.). Сходно наведеном, није могуће утврдити ништавост обавезе туженог из чл. 5. наведеног уговора, а да се истовремено не утврди и незаконитост Одлуке о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2012. што суд ни у једном поступку није утврдио. Нема ништавости уговора без ништавости општег акта из којег проистиче овлашћење туженог да преузме такву уговорну обавезу. Првостепени суд, осим цитираних делова ревизијске пресуде, није утврдио нити образложио по ком основу је уговор у једном делу (и којем) или у целости ништав правни посао, иако као што је тужилац већ образложио, то није једини извор правне обавезе туженог.

Обавеза туженог да саобраћајне трасе у градском и приградском саобраћају и аутобуска стајалишта уреди у складу са новом локацијом Нове међумесне аутобуске станице АТП Војводина а.д. Нови Сад, није противна ниједном принудном пропису, јавном поретку или добрим пословним обичајима, нити претпоставља обавезу туженог да створи монополски положај за тужиоца, јер таква обавеза туженог не проистиче из чл. 5. наведеног уговора. Одредба чл. 14. ЗОО стипулисана је у време када није постојао *lex specialis* из области регулисања права конкуренције, па се правила о противправном понашању у погледу права конкуренције морају тумачити према важећој законској одредби која је ово питање регулисала у време закључење уговора, тј. према чл. 15. Закона о заштити конкуренције (злоупотреба доминантног положаја на тржишту), а што није у надлежности привредног суда већ Комисије за заштиту конкуренције. У том смислу се предметни уговор не може огласити ни делимично ни у целости ништавим, позивајући се на злоупотребу права конкуренције. Поред тога, ништавост чл. 1. ст. 2. наведеног уговора, не искључује обавезу поступања туженог по чл. 5. наведеног уговора, одн. у складу са Генералним планом града Новог Сада. Да је тужени регулисао наведени аутобуски саобраћај, отклањајући сваку примисао на монополски или доминантни положај сауговорача, омогућио би редовно пословање сауговорача, па тиме и остваривање добити и дивиденде из његовог пословања. Првостепени суд је одбио да спроведе доказни поступак да ли је на основу преузетих обавеза туженог створена монополска или доминантна позиција за сауговорача, а ипак је пресуду засновао на наведеној претпоставци.

Првостепени суд је изводио доказе на околност висине штете, али наведене доказе није ценио. О таквом поступању првостепеног суда тужилац ће се изјаснити накнадно, нарочито у погледу чињенице да у првих 40-так страница образложења првостепени суд излаже које је све доказе одредио и спровео, а које није ценио. На овом месту тужилац ће се задржати на правном ставу првостепеног суда да се висина деликтне штете може ограничити, одн. да се може после одређеног временског периода искључити.

У погледу правила о одређивању висине накнаде штете важе правила, чији су темељи постављени још у римско доба (*lex Aquilia*), као и кроз преторске едикте.¹⁶ Основно правило код накнаде штете је да се штета досуђује у оној висини како би оштећени поново имао ону имовину као да се штета није десила, одн. досуђује се она висина накнаде која омогућава оштећеном да дође у позицију пре него што се штета десила (*restitutio in integrum*). У правној теорији се то означава као позитивни интерес оштећеног код одмеравања висине штете. Тужилац сматра да је целисходно да се цитира Коментар Закона о облигационим односима, књига прва, главни редактор проф. др Слободан Перовић, Савремена администрација, 1985, 441-443, где се у коментару чл. 190. наводи: „Наша судска пракса и правна наука (в. на пример О. Станковић, Накнада имовинске штете, Београд, 1968) су се још пре доношења ЗОО углавном определиле за износ проузроковања штете као основни критеријум према коме се одређује износ накнаде штете. ЗОО је тај критеријум управо и санкционисао. То произилази не само из овог члана (чл. 190.) него и из чл. 189. ... Наведени критеријум се примењује када се накнада штете одмерава у новцу, а и када се одмерава у природи. Према томе, када се накнада штете одређује у новцу, онда она треба да обухвати целокупну штету, тј. и обичну штету и измаклу корист (в. чл. 189. и коментар уз њега) и да по висини буде једнака висини проузроковане штете (процењеној) у новцу. Овај начин накнаде штете почива на идеји еквивалентности, као једном од видова испољавања начела једнаке вредности давања (в. чл. 15. и коментар уз њега) (нагласио В.Д.). С друге стране, када се накнада штете одређује у природи, онда она треба такође да обухвати целокупну штету, тј. и обичну штету и измаклу корист и да по износу буде једнака износу проузроковане штете утврђеном у природи (о овом виду накнаде штете види чл. 189. и коментар уз њега). Овај начин накнаде штете почива на идеји давања ствари исте врсте, количине и квалитета са оштећеним стварима, као виду испољавања начела једнаке вредности давања (в. чл. 15. и коментар уз њега). Оба начина накнаде штете доводе до потпуне накнаде штете. Мада један од њих почива на идеји еквивалентности, а други на идеји давања ствари исте врсте, количине и квалитета са оштећеним стварима, обе се могу подвести под појам комутативне правде (в. чл. 15. и коментар уз њега). Досуђивање потпуне накнаде или, другим речима „у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње или пропуштања“ представља основно правило нашег облигационог права санкционисано овим чланом.“

У погледу одређивања висине накнаде штете, како по основу обичне штете, тако и измакле користи постоје разлике у упоредној теорији, које се у пракси своде на разлике у терету доказивања, те приступу да ли ће се приликом одмеравања висине штете користити приступ позитивног или негативног интереса оштећеног.¹⁷

¹⁶ Schulz F, Classical Roman Law, p. 603; Kaser M, Das Römische Privatrecht I, p. 244, n. 20; Zimmermann R, The Law of Obligations, p. 656), а регулисани су у свим савременим грађанским законцима (за упоредно правни преглед савремених законских решења види Francesco Giglio, The Foundations of Restitution for Wrongs, Hart Publishing, 2007).

¹⁷ Одређивање висине накнаде штете није просто мерење количине, већ испитивање колика би штета могла да буде. Накнадом штете услед повреде уговора штете се три интереса оне уговорне стране која трпи штету. Први интерес

је да спречи да се штетник обогати од чињенице да је повредио своју обавезу, тако да суд може обавезати штетника да врати корист коју је стекао од повреде уговора. Овај интерес се може означити као превенција неоснованог богаћења или као интерес за враћање оног што је штетник стекао (*restitution interest*). У овом случају се висина штете остварује реституцијом оног што је штетник стекао, па се тада може десити да је висина накнаде штете једнака накнади која се стиче у случају неоснованог богаћења. Други интерес се састоји у томе да се оштећени доведе у позицију у којој је он био пре него што се штетник обавезао да испуни обавезу, тако да се накнаде и они трошкови које је оштећени имао пре уговора, а настали су у вези уговарања. Захтева се накнада од штетника да плати штету коју је оштећени имао због промене позиције оштећеног у очекивању да ће друга страна извршити своју обавезу. Овај интерес се може означити као поверење оштећеног да ће друга страна поштовати обавезу из уговора (*reliance interest*), с тим да се овим интересом надокнађују раније настали трошкови, који се у англосаксонској правној теорији називају *sunk cost*, као један облик стварне штете, али може да обухвати и изосталу корист која би за оштећену страну настала да је закључила уговор са другом уговорном страном (опортунитетни трошкови), као један облик изгубљене користи, све без обзира да ли је штетник стекао било какву корист од повреде уговора. Ови трошкови настају у фази припреме уговора и њима се преговарачи излажу како би дошли до закључка да ли је за њих профитабилно да закључе уговор или да од њега одустану. Често је тешко доказати конкретну штету коју има оштећени ако би се штета мерила према позицији у којој би се оштећени налази да је друга уговорна страна извршила своју уговорну обавезу, па се штета обрачунава према позицији у којој би оштећени био да уговор није закључен, што олакшава позицију оштећеног. Овај интерес обухвата цену која се мери са било којом користи коју је оштећени могао имати од уговора, а обухвата нпр. и трошкове настале услед закључења и извршења уговора, као и изгубљену могућност да се закључи други уговор из којег би се остварила корист. Независно од ова два наведена интереса, трећи је накнада која се додељује оштећеном за оправдано очекивање које је имао на основу уговора, тако да се штетник може судским путем обавезати да изврши своју обавезу или да накнади вредност те обавезе. Циљ је да се оштећени стави у позицију у којој би био да је штетник извршио своју обавезу. Оштећени може тражити накнаду коју би остварио због могућности да закључи уговор под сличним условима са неким другим, што је у неким случајевима лакше доказати него интерес по основу богаћења штетника или интерес у којем би оштећени био да уговор није ни закључен, па тиме ни обавеза повређена. Овај интерес се означава као интерес очекивања (*expectation interest*) и често обухвата не само *reliance interest*, већ и сву корист коју би оштећени могао да има да је штетник извршио своју обавезу. Ова штета се састоји како из стварне штете (*damnum emergens*), тако и из изгубљене користи (*lucrum cessans*) коју би оштећена уговорна страна остварила по редовном току ствари да је уговорна обавеза извршена. Ако се издвоји висина штете која се остварује по основу неоснованог богаћења штетника, разлика између преостала два интереса се своди на начин заштите интереса оштећеног, у једном случају се штити позиција оштећеног у којој би био као да уговор није закључен, а у другој као да је уговор у целости извршен. О разликовању ова три интереса први је писао Fuller L.L., Perdue W.R., *The Reliance interest in contract damages*, *Yale Law Journal* Vol. 46, 1936, 52-96. Уобичајено је да је накнада штете најнижа у случају заштите првог, виша у случају заштите другог, а највиша у случају заштите трећег интереса, што јасно указује да нема аутоматизма између израчунавања висине накнаде по основу накнаде штете и накнаде за коришћење туђе ствари.

Три године раније Морис Којен (Cohen M., *The Basis of contract*, *Harvard Law Review*, Vol. 46, 1933, 578-580) је изложио тадашње поставке „*injurious-reliance theory*” да уговорна одговорност настаје или треба да настане само ако су испуњени услови: (1) ако да изричито обећање својим речима или прећутно својим поступањем, (2) ако неко други поверује (заснује своје понашање) у то и (3) због тога претрпи одређену штету (губитак), наводећи да присталице ове теорије нису још увек довољно уобличиле своје ставове, те се враћају на поставке вољне теорије када се расправља о појединим питањима уговорног права. Најпознатији следбеници ове теорије су Atiyah P.S., Fuller and the theory of contract, *Essays on Contract*, Oxford University Press, 1986, 73-92, Atiyah P.S., *The Rise and Fall of Freedom of Contract*, Oxford University Press, 2003, 4, 184-189, 771-779, Gilmore G., *The Death of Contract*, Ohio State University Press 1974, 90, 228, Raz J., *Promises in morality and law*, *Harvard law review*, Vol. 95, 1982, 916, Collins H., *The law of contract*, London, 1986, 181-182, Collins H., *The Law of contract*, LexisNexis UK, 2003, 74-93.

За нову верзију ове теорије или критичко сагледавање раније види код Jaffey P., *Damages and the protection of contractual reliance, contract damages, domestic and international perspectives*, ed. Saidov Dj, and Cunningham R, Hart Publishing, 2008, 139-164 и Jaffey P., *A new version of the reliance theory*, Conference Paper SPTL Conference Warwick University, September 1997, <http://bura.brunel.ac.uk/bitstream/2438/4166/1/Reliance%20theory%20of%20contract.pdf>

За критички осврт на разликовање три врсте интереса приликом одмеравања висине штете види Craswell R., *Against Fuller and Perdue*, *The University of Chicago Law Review*, Vol. 67, 2000, 99-161, а за критички осврт на коришћење критеријума *reliance interest* приликом одмеравања уговорне штете види Slawson W.D., *The Role of reliance interest in contract damages*, *Cornell Law Review*, Vol. 76, 1990, 197-237.

Основна разлика у одмеравању висине штете огледа се у позицији дужника (штетника), па се у једном случају посматра његова позиција као да је извршио обавезу из уговора, па се штити тзв. позитивни интерес (*expectation interest*), а у другом случају посматра се његова позиција као да уговор уопште није закључен (*reliance interest*).

Домаћа судска пракса и правна наука¹⁸ су се још пре доношења Закона о облигационим односима определиле **ЗА ИЗНОС ПРОУЗРОКОВАНЕ ШТЕТЕ** као основни критеријум према коме се одређује износ накнаде штете. Закон о облигационим односима је тај критеријум управо и санкционисао. То произлази не само из члана чл. 190. ЗОО, него и из члана 189. ЗОО. Наведени критеријум се примењује и када се накнада штете одмерава у новцу, а и када се одмерава у природи. Према томе, када се накнада штете одређује у новцу, онда она треба да обухвати целокупну штету, тј. и обичну штету и измаклу корист у смислу чл. 189. ст. 1. ЗОО. и да по висини буде једнака висини проузроковане штете изражене у новцу. Досуђивање потпуне накнаде или, другим речима, у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње или пропуштања, представља основно правило нашег облигационог права санкционисано овим чланом. Изузеци од њега предвиђени су у ст. 4. чл. 189. чл. 191. и 192. ЗОО. Али, да би се досудила потпуна накнада штете, висина накнаде се мора одредити, у највећем броју случајева, према ценама које владају у време доношења судске одлуке - када се ради о накнади штете у новцу, односно у

Gordley J, Foundations of private law, property, tort, contract, unjust enrichment, Oxford University Press, 2007, 289-290, проналази да су Фулер и Пердју инспирацију за разликовање *expectation interest* и *reliance interest* нашли у разлици негативног и позитивног интереса оштећеног у Немачком грађанском законнику.

У домаћој теорији је Орлић М, Закључење уговора, Институт за упоредно право, Београд, 1993, 41-42, детаљно објаснио прво шта је Јеринг сматрао под негативним интересом за закључење уговора, правећи разлику између позитивног интереса, који се састоји у тежњи да (пуноважно закључен) уговор буде испуњен, за разлику од негативног интереса који се састоји у накнади штете због тога што је уговор поништен. Проф. Орлић даље наводи да је разликовање позитивног и негативног интереса опште прихваћено у Немачкој, Аустрији и Швајцарској, а у америчкој правној теорији упућује на чланак Лона Фулера. Проф. Орлић, *Ibidem*, 74-80, даље даје појашњење позитивног и негативног интереса, указујући и на примере када је Савезни суд (пресуда Гзс. 51/77) користио појам негативног интереса приликом одговорности на накнаду штете, те да негативни интерес обухвата ситуацију не само када је штета настала услед неоправданог прекида преговора (*culpa in contrahendo*), већ и у случају поништаја уговора услед неке од мана воље, као и у случају када је утврђено да је уговор ништав, али да у сваком случају разликовање позитивног и негативног интереса приликом накнаде штете има значаја само код уговорне, а не и код деликтне одговорности за накнаду штете. Слично види и Радишић Ј, Облигационо право, Номос, 2004, 203-204.

Иако се у теорији често наводи да је *reliance interest* искључиво правна установа англосаксонског права, уочава се, нарочито у мешовитим правним системима (као што је јужноафрички) да је управо Немачки грађански законик, под снажним утицајем Јеринга, разликовао негативни, који би одговарао англосаксонском *reliance interest* (позиција оштећеног да уговор није закључен) од позитивног који би одговарао англосаксонском *expectation interest* (позиција оштећеног да је уговорна обавеза извршена). Види Hutchison D, Back to basis: reliance damages for breach of contract revisited, *The South African Law Journal*, Vol. 21, 2004, 53, Zimmermann R, The Law of Obligations: Roman Foundations of the Civilian Tradition, Oxford University Press, 1996, 244. За швајцарско право види Siegenthaler T, Griffiths J, Indirect and consequential loss clauses under Swiss law, *The International Construction Law Review*, Vol. 4, 2003, 452.

Ова три интереса изричито су формулисана и у америчком модел правилу Restatement (second) of contracts § 344 (1979), као својерсно *black-letter* правило.

У правној теорији се наводи да је тешко у пракси направити разлику између ове две врсте интереса. Тако Fuller L.L., Perdue W.R., *Ibidem*, 73-75 наводе три ситуације у којима ће висина штете бити иста без обзира да ли се мери путем једног (*expectation interest*) или другог (*reliance interest*) критеријума за накнаду штете. Види и Baraz-Erez D, The Doctrine legitimate expectations and distinction between the reliance and expectation interest, *European Public law*, Vol. 11, 2005, 586.

¹⁸ Станковић О, Накнада имовинске штете, Београд, 1968.

време које одговара конкретном случају проузроковања штете - када се ради о накнади штете у природи (ст. 2. чл. 189. ЗОО). Такође, да би се добила потпуна накнада, суд ће, уколико су наступиле, узети у обзир и околности које су наступиле после проузроковања штете.

Према наведеном, суд је био дужан да доказним поступком, по предлогу тужиоца, тако руководи да се утврди **ПОТПУНИ ИЗНОС ПРОУЗРОКОВАНЕ ШТЕТЕ**. Потпуни износ проузроковане штете по самом појму садржи сву ону штету (стварну штету и измаклу корист за оштећеног) која је настала за оштећеног, и то према ценама на дан пресуђења. У пракси се датум пресуђења изједначава са датумом вештачења, под условом да између ова два датума није протекао значајнији период времена, који би искривио слику о потпуној накнади штете. Ограничење које је првостепени суд поставио да тужени не одговара за штету после 01.12.2011. представља *contradictio in adjecto* самом појму потпуне накнаде штете. Правно је немогуће применити начело потпуне накнаде деликтне штете и истовремено временски ограничити да тужени не одговара за штету после одређеног датума. То је правно немогуће чак и када се првостепени суд позива на селективно цитиране делове образложења пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013, јер наведена пресуда не може бити извор права за спорни однос у овом парничном предмету.

Колико је правни став првостепеног суда екскулпаторан за туженог показује и недоследна примена ставова из цитиране пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. Наиме, у наведеној пресуди утврђена је одговорност туженог за уговорну штету према АТП Војводина а.д. Нови Сад и то за штету (пре свега измаклу корист) која је настала до 01.12.2011. Како се тужбени захтев тужиоца односи и на штету коју је за тужиоца настала до наведеног датума, није јасно како је могуће да је првостепени суд извео закључак да не постоји деликтна одговорност према тужиоцу.

Тужилац даље указује да ништавост, чак и да је суд на ваљан начин утврдио, не може да ослободи туженог одговорности за насталу штету и то не само до 01.12.2011, већ и за период после тога. Тужилац је дао образложење да се евентуална забрана која би довела до ништавости уговорне обавезе туженог не односи на обавезу туженог из Генералног плана града Новог Сада, као и да је једино тужени, ако постоји ништавост, одговоран за исту. Одредба чл. 108. ЗОО не познаје временско ограничење одговорности деликтне обавезе туженог.

Доказивање висине штете је на тужиоцу. У том смислу, тужилац је предложио доказе и то пре свега вештачење преко вештака одговарајуће струке. Највећи део штете вештачили су вештак економске струке Јово Драгаш и Машински факултет у Београду. На тужиоцу је терет да предложи одговарајуће доказе, а на суду је обавеза да се ти докази изведу у складу са процесним правилима и правилима струке, тако да се на основу наведених налаза и мишљења може утврдити материјална истина у погледу оног новчаног износа којим се надокнађује потпуна штета за тужиоца. Када тужилац предложи наведене доказе, те када по налогу суда уплати предујам, тада се пресуда о одбијању тужбеног захтева не може заснивати на правилу о терету доказивања. Ово посебно када је у оцени датих налаза и мишљења вештака тужилац указао на вишеструке промене налаза и мишљења вештака Јове Драгаша, те је изразио сумњу да је могуће

да је вршен притисак на овог вештака ради измене налаза и мишљења на штету тужиоца. Тужилац је такође указао и да је исти вештак, на исте околности у другом парничном предмету дао мишљење да је висина штете коју је тужени узроковао неколико пута већа него што је о томе дао мишљење у овом парничном предмету. Суд је одбио да позове вештака да се на ове примедбе тужиоца изјасни.

Посебно је значајан пропуст првостепеног суда у управљању доказним поступком у вези утврђивања висине штете због непримењивања сопственог решења од 29.06.2015. Тужилац је у току поступка указао да се налаз и мишљење Машинског факултета у Београду не може свести само на обрачун „техничких параметара“, како то тужени наводи. Решењем овог суда од 29.06.2015. суд је одредио да вештачи Машински факултет у Београду „у сврху одређеног финансијског вештачења“. Овај суд је решењем од 29.6.2015. одлучио:

„Решење о вештачењу овог суда број горњи од 22.05.2013. допуњује се тако што се у сврху одређеног финансијског вештачења на околност изгубљене добити тужиоца (која је предмет овог спора) одређује машинско вештачење које се поверава Машинском факултету у Београду.

Налаже се вештаку да у року од 30 дана на основу документације која је приложена списима (којом располаже и тужилац), достави суду свој налаз и мишљење у погледу броја радних сати и трошкова сервиса АТП Војводина, обзиром на капацитете истог у спорном периоду, тј. на околност могућих прихода и расхода при пословању сервиса уколико је исти у потпуности био опремљен за рад. ... Како је решењем овог суда од 22.05.2013. одређено финансијско вештачење у чију сврху је неопходно претходно извести ово машинско вештачење, потребно је да вештак приликом давања налаза и мишљења успостави контакт са вештаком финансијске струке РАДИ ЗАЈЕДНИЧКОГ ДАВАЊА НАЛАЗА И МИШЉЕЊА.“

Из спроведеног доказног поступка види се да је вештак Јово Драгаш у првој фази поступка одбио да користи налаз и мишљење Машинског факултета у Београду (како основни, тако и допунски налаз). Тужилац је доставио доказ да је вештак Јово Драгаш променио став према налазу и мишљењу Машинског факултета у Београду у другом парничном предмету пред Привредним судом у Новом Саду (предмет II. 1327/2015), те да је свој налаз и мишљење у потпуности ускладио са налазом и мишљењем Машинског факултета у Београду. Оцена првостепеног суда да се као доказ не могу прихватити допунски налаз Машинског факултета, као ни допунски налаз и мишљење вештака Радине Питулића (којег је тужилац ангажовао као стручну помоћ у оцени налаза вештака Јове Драгаша), представља замену теза. Када је тужилац указао да је вештак Јово Драгаш био дужан у складу са решењем о вештачењу од 29.06.2015. да заједно са Машинским факултетом у Београду сачини налаз и мишљење, полазећи од параметара које Машински факултет утврди, вештак Јово Драгаш је то одбио. Уместо да суд примени правила процесне дисциплине, суд је овакво понашање вештака одобрио као исправно, а да пре тога није ставио ван снаге сопствено решење о вештачењу. Када је Машински факултет у Београду поступајући по судском решењу од 29.06.2015. а на иницијативу тужиоца, сачинио

допунски налаз о могућим приходима и расходима, који ће служити ради утврђивања измакле користи као једног од облика утужене штете, првостепени суд је наведени налаз Машинског факултета прогласио недозвољеним, па је одбио доказни предлог тужиоца да се ипак поступи по судском решењу од 29.06.2015. и покуша прво саслушање и усаглашавање ова две вештака, а потом је одбио и предлог тужиоца, ако то није могуће, да се приступи контролном вештачењу, све према већ постављеном задатку за вештачење. За овакво одбијање првостепени суд није дао ваљано образложење, јер то и није правно могуће а да се при томе не наруши претходно формирано уверење да тужени није никако одговоран за насталу штету.

Слично је и са оценом налаза и мишљења вештака Радисе Питулића. Првостепени суд је основни налаз и мишљење овог вештака третирао као доказ, налажући туженом да се о њему изјасни. Када је овај вештак, на захтев тужиоца, након што је Машински факултет у Београду обрачунао приходе и расходе који су основа за обрачун измакле користи, урадио обрачун висине штете, који је вештак Јово Драгаш одбио да уради, првостепени суд није дао ваљано образложење зашто се основни налаз овог вештака може користити као доказ, а допунски не може. Да ли такав однос првостепеног суда према стручном знању и чињеницама које овај вештак утврдио значи да је вештак ограничен само датим основним налазом и мишљењем, па следствено томе, да не може изменити тај налаз, након накнадних сазнања до којих дође. Тужилац указује да налаз вештака мора бити јасан, потпун и непротивречан (чл. 270. ст. 3. ЗПП), те да је вештак дужан да налаз и мишљење заснива на проверљивим чињеницама, јер само на основу таквог налаза суд може засновати пресуду, имајући у виду да се вештачење одређује када је потребно утврдити неку чињеницу са знањем којим суд не располаже (чл. 259. ЗПП). Све наведено проистиче и из одредби чл. 18. ст. 5. и чл. 19. ст. 2. и 3. Закона о судским вештацима. Вештак је дужан да суду саопшти на стручан и објективан начин све чињенице до које дође у поступку вештачења. Због тога, није основано одбијање првостепеног суда да допунски налаз и мишљење вештака Радисе Питулића третира као доказ. Чак и да је било процесних услова да се допунски налаз вештака Радисе Питулића не прихвати као доказ у процесном смислу, и у том случају, првостепени суд је морао да узме у обзир да се ради о чињеницама и доказима на које се тужилац позвао у поднеску, а које су наведене у допунском налазу вештака Радисе Питулића, које представљају примедбе на налаз и мишљење вештака Јове Драгаша у смислу овлашћења тужиоца из чл. 270. ст. 3. ЗПП. На основу ове процесне норме, првостепени суд је био дужан да наложи вештаку Јови Драгашу да се о примедбама тужиоца изјасни било поднеском, било непосредно на рочишту.

И овакво поступање првостепеног суда имало је за циљ да се тужилац онемогући у доказивању потпуне висине штете у смислу чл. 190. ЗОО. Тужени је по сваку цену маргинализовао основни и допунски налаз Машинског факултета као да се ради о налазу и мишљењу безначајног вештака, који се може „наручити“ и „прилагодити“ потребама наручиоца. Машински факултет у Београду је највиша научна установа која може да вештачи у својој области. Налаз и мишљење нису дали појединци, већ комисија вештака сачињена од доктора наука. У стручност, објективност и прецизност таквог налаза може улазити само неко ко је по звању и знању изнад Машинског факултета у Београду. Тужени није предложио да други вештак исте или сличне

стручности као Машински факултет уради налаз и мишљење. Машински факултет у Београду није ангажован да вештачи од стране тужиоца, већ га је суд одредио. Његов допунски налаз се стога не може посматрати као приватни, „услужни“ налаз тужиоца. Овај и сваки други вештак кога суд ангажује је дужан да увек на објективан и непристрасан начин, уз примену правила струке, прикаже чињенично стање и одговори на постављени судски задатак за вештачење. Тужени у оспоравању допунског налаза није оспорио ни објективност, ни непристрасност, нити стручност лица (доктори наука) који су као комисија вештака Машинског факултета сачинили допунски налаз. У том смислу, овај налаз се не може искључити из доказног поступка, те је таквим поступањем, првостепени суд дао још један „аргумент“ зашто тужени никако не може бити одговоран за штету тужиоцу.

Из доказног поступка, па чак и без достављеног допунског налаза вештака Јове Драгаша од 13.06.2017. г. из парничног предмета П. 1327/2015 (Привредни суд у Новом Саду), јасно се види да постојећи налаз и мишљење вештака Јове Драгаша није усаглашен са налазом (основним и допунским) Машинског факултета у Београду. Такође, јасно је да задатак Машинског факултета у Београду није био да утврђује само „техничке параметре“, како је то тужени тврдио, а првостепени суд прихватио, већ да заједно и усаглашено са вештаком економске струке сачини налаз о приходима и расходима при пословању сервиса (као и у вези других околности које је суд у решењу од 29.06.2015. навео), те да оба вештака дају заједнички налаз и мишљење. Како нема ни заједничког налаза и мишљења вештака, а њихови налази нису усаглашени, то доказни поступак вештачења није завршен. Због тога је био основан доказни предлог тужиоца да се вештаци саслушају, ради покушаја усаглашавања, а ако то није могуће да се одреди контролно вештачење. Одбијање овог доказног предлога тужиоца нужно води у погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање уз битну повреду правила поступка, што нужно утиче и на неправилност пресуде.

Навод туженог да се вештак Јово Драгаш већ изјаснио о могућем усаглашавању са Машинским факултетом у Београду у свом налазу од 24.9.2015. и у изјашњењу од 22.9.2016. када се има у виду да је у парници парници П. 1327/2015 код Привредног суда у Новом Саду усаглашавање извршено тек допуном налаза вештака Јове Драгаша од 13.06.2017, очито је неосновано. Како је тужени то спорио, тужилац је предлажио увид у списе предмета П. 1327/2015 код Привредног суда у Новом Саду, а првостепени суд је и то одбио.

Тужилац указује и да је све доказе одбила судија која је четврта поступајућа судија у овом парничном предмету, пред којом није изведен ниједан доказ. Ова судија није одредила нити спровела ниједан доказ, а све неправилности на које је тужилац указао у доказном поступку, одбила је као неосноване, уједно одбијајући и доказне предлоге тужиоца да се изведу докази којим би утврдио разлог промене налаза и мишљења вештака Јове Драгаша, његово одбијање да сачини заједнички налаз са Машинским факултетом у Београду, одбијајући и могућност усаглашавања постојећих налаза и мишљења, а ако то није могуће и контролног вештачења. Поступајућа судија је на наведени начин практично ускратила тужиоцу могућност да у фер поступку, докаже висину штете у смислу чл. 189. и чл. 190. ЗОО.

За првостепени суд није било битно ни то што је од последњег налаза и мишљења Јове Драгаша, одн. његовог изјашњења, протекло више од годину дана. Ова чињеница је била од значаја за правилну примену чл. 189. ст. 2. ЗОО, одн. правила о потпуној накнади штете из чл. 190. ЗОО.

Одмеравање измакле добити се сматра најкомпликованијим питањем за судију. По правилу, одмеравању висине накнаде штете у виду измакле добити, као највећег дела утужене штете у овом предмету, се у домаћој и упредној пракси приступа тако што се, најпре, одреди релевантан метод одмеравања који ће применити, а затим испитају докази неопходни за одмеравање овог облика штете применом одабраног метода. Од могућих метода који се могу применити, у конкретној парници, а имајући у виду да је услед неизвршења јавно преузете обавезе онемогућено обављање делатности, могуће је применити *метод предвиђања* (енг. *Company or Market Forecast Approach*), којим се предвиђају – пројектују очекивани резултати пословања, како би се утврдиле могућа одговорност туженог по основу деликтне одговорности.¹⁹ Тако суд мора, преко вештака одговарајуће струке, најпре да одреди колики би били приходи оштећеног у будућности на основу податка о очекиваној добити. Затим је неопходно одредити дисконтну стопу, што такође подразумева узимање у обзир великог броја фактора као што су стопа инфлације, стопа приноса и процена ризика пословања. Из овог разлога се, готово без изузетка, за одмеравање висине измакле добити ангажују вештаци не само економске струке, већ и вештаци који могу да укажу на специфичности пословања и очекиваних прихода оштећеног.²⁰ Због наведеног је првостепени суд правилно поступио када је поред вештака економске струке ангажовао и вештака машинске струке, а имајући у виду врсту утужене штете.

Доказни поступак је спроведен пред прве три судије које су поступале у предмету, а ниједан доказ није изведен пред четвртом судијом која је одбила све доказне предлоге тужиоца и која је донела решење да се закључи главна расправа. Околност да се првостепена пресуда има 46 страница, с тим да се *ratio decidendi* налази у ставу првостепеног суда да тужилац није активно легитимисан, одн. да тужени није пасивно легитимисан, што улази у питање основа тужбеног захтева, намеће питање зашто је суд уопште спроводио доказни поступак, па самим тим и стварао трошкове за парничне странке? Зашто одмах након приспећа тужбе није донео пресуду да се тужбени захтев одбија јер тужилац нема право да тужи овог туженог за накнаду штете? Шта је то утицало на првостепени суд да дође до таквог закључка након скоро 7 година трајања парничног поступка?

¹⁹ Више о овим методама видети: Kolaski & Kuga, *Measuring Commercial Damages via Lost Profits or Loss of Business Value: Are These Measures Redundant or Distinguishable?* *J. L. & Com.* бр. 18, 1998., 4; Tomlin & Merrell, *The Accuracy and Manipulability of Lost Profits Damages Calculations: Should the Trier of Fact Be "Reasonably Certain"*, *Tennessee JBL* бр. 7, 2006., 297; P. Gaughan, *Measuring Business Interruption Losses and Other Commercial Damages*, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken 2004, 45-50.

²⁰ Видети више код J. Gotanda, *Recovering Lost Profits in International Disputes*, *GJIL* бр. 36, 2004, 90-91; D. Schwartz, *The Recovery of Lost Profits under Article 74 of the UN Convention on the International Sale of Goods*, *N. J. Comm. L.* 1/2006, стр. 13-14; Ripinsky & Williams, *Damages in International Investment Law*, British Institute of International and Comparative Law, London 2008., 195-226; M. Kantor, *Valuation for Arbitration – Compensation Standards Valuation Methods and Expert Evidence*, Kluwer Law International, AH Alphen aan den Rijn 2008; D. Dobbs, *Law of Remedies: Damages – Equity – Restitution*, West Publishing Co., St. Paul 1993, 238-244.

Чл. 6. Конвенцију о људским правима и основним слободама јемчи ЈАВНУ РАСПРАВУ свакоме, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о казненој оптужби против њега. Јавна расправа је суштинска карактеристика права на правично суђење.²¹ Како је суд констатовао у предмету *Aksen vs. Savezne Republike Nemačke*, јавни карактер поступка пред судским органима на који се позива чл. 6. ст. 1. штити странке у спору од дељења правде у тајности, без јавног надзора; и то је такође, један од начина на који се стиче поверење у судове, како оне више, тако и оне ниже. Чињеницом да је дељење правде видљиво, јавност доприноси остваривању циља чл. 6. ст. 1, тј. правичног суђења, које је једно од темељних начела сваког демократског друштва у смислу Конвенције.²² Дељење правде је видљиво, само и уколико се из образложења судске одлуке може видети да је суд са пажњом оценио све наводе странке, те да је дао ваљано (са позивом на правни основ) образложење зашто јесте или није прихватио захтев странке за заштиту субјективног права. Правило је да странка има право на мериторно решење спорног односа на начин да се из пресуде види зашто је суд пружио судску заштиту, или је такву заштиту одбио.

За судску одлуку која не садржи образложење тешко се може тврдити да је законита, без обзира да ли је правилна. *Ratio* образложења судске одлуке налази се и у разлозима прихватљивости (*reasons of acceptability*).²³ У теорији²⁴ се наводи да пресуда решава спор између странака, те је неопходно да садржи уверљиве разлоге, нарочито када је реч о недовољно прецизним законским појмовима, као што је у овом случају оцена основа и висине деликтне одговорности туженог према тужиоцу. У прилог постојања образложења судске одлуке говоре још и разлози транспарентности (*reasons of transparency*), јер транспарентност поступка чува поверење странака у судске институције и помоћу транспарентности, доприноси праву на правичан процес и остварењу његовог циља.

У правној теорији²⁵ се наводи да „Образложење судске одлуке треба да пружи одговор на два захтева. Оно треба да покаже да се воља суда изражена у одређеној пресуди поклапа са вољом израженом на апстрактан начин у закону. На другој страни, образложење омогућава контролу логичког процеса помоћу којег је суд дошао до одлуке и, у крајњој линији, испитивање да ли су закључци одлуке саобразни закону и логици“. Право на образложену одлуку се између осталог заснива и на праву да странка буде саслушана (не само у смислу узимања изјаве од странке, већ и разматрање аргумената странке),²⁶ јер из образложења судске одлуке треба да се види **ДА ЛИ ЈЕ СУД СА ПОТРЕБНОМ ПАЖЊОМ САСЛУШАО АРГУМЕНТЕ СТРАНАКА И РАЗМОТРИО ИЗВЕДЕНЕ ДОКАЗЕ** (нагласио В.Д.). У пракси Европског суда за људска права

²¹ Nula Mol, Katarina Harbi, *Pravo na pravično suđenje, Vodič za primenu čl. 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima, Priručnik o ljudskim pravima br. 6, Savet Evrope, Beograd, 2007, 40.*

²² *Axen v. the Federal Republic of Germany*, 8. децембар 1983, 25.

²³ S. Trechsel (with the assistance of S. J. Summers) /2005/: *Human Rights in Criminal Proceedings*, Academy of European Law European University Institute, Oxford University Press, Oxford, 104.

²⁴ Горан Илић, *Право на образложену судску одлуку*, *Степ*, часопис за кривичне науке, 2/2011, 233.

²⁵ Горан Илић, *Ibidem*, 229.

²⁶ Горан Илић, *Ibidem*, 233.

сматра се да ово начело штити појединаце од произвољности, одн. одлука домаћег суда треба да садржи разлоге који су довољни да одговоре на суштинске аспекте чињеничне и правне – супстанцијалне и процедуралне – аргументације странака у спору (предмет *Ruiz Torija vs. Spain*).

Имајући све наведено у виду, јасно је да је првостепени суд није засновао пресуду на доказима, које је на првих 40-так страница описао, нити је дао образложење зашто није усвојио правни став тужиоца да постоји деликтна одговорност туженог. Уместо да образложи деликтну одговорност, првостепени суд је одбијање тужбеног захтева засновао на образлагању непостојања уговорне одговорности, одн. активне и пасивне легитимације из уговорног односа. О разлозима тужбеног захтева суд се није изјаснио, али се зато изјашњавао о ономе што тужилац није тражио. У том смислу, дељење правде у првостепеној пресуди није ни видљиво, ни прихватљиво, нити проверљиво.

Првостепени суд је, иако је изradio пресуду на 46 страница, практично пропустио да наведе разлоге зашто је одлучио да је тужбени захтев неоснован. Ово је самосталан разлог за укидање првостепене пресуде из чл. 374. ст. 2. т. 12. ЗПП.

Поред ове битне повреде правила поступка, првостепени суд је погрешно применио и правило о терету доказивања из чл. 229-231. ЗПП, што је жалбени разлог из чл. 374. ст. 1. ЗПП.

Овај жалбени разлог је испуњен и услед погрешне примене чл. 12. ст. 2. ЗПП (део пресуде у којој је суд одбио да изводи доказе на околност могуће ништавости обавезе туженог и одговорности за такву ништавост, већ је селективно применио делове пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013, не изјашњавајући се која обавеза туженог је ништава и због чега, као и ко је одговоран за ништавост).

Иста битна повреда одредби парничног поступка постоји и у погрешној примени правила о вештачењу (чл. 259-273. ЗПП).

Првостепени суд је погрешно применио материјално право када је одбио тужбени захтев по основу непостојања уговорне одговорности туженог за повреду уговорне обавезе, иако се тужбени захтев заснива на деликтној одговорности туженог. У том смислу неосновано је позивање првостепеног суда на непостојање активне легитимације тужиоца и пасивне легитимације туженог јер јер одредбом чл. 154. ст. 1. ЗОО одређено да свако ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. У том смислу, терет доказивања да је до штете дошло без кривице туженог пада на туженог, а не на тужиоца.

Првостепени суд је погрешно применио и правила из чл. 189. и 190. ЗОО када није досудио тужиоцу накнаду потпуне штете и то како у делу стварне штете, тако и измакле користи.

Првостепени суд је погрешно закључио да је обавеза туженог ништава, не наводећи који је разлог ништавости у смислу чл. 103. ст. 1. ЗОО. Овај суд је погрешно применио материјално право када није применио чл. 103. ст. 2. и чл. 108. ЗОО, за случај да је утврдио ништавост обавезе туженог, али је тада био у обавези да образложи како је закључио да је обавеза туженог из Генералног плана града Новог Сада ништава.

Из свега наведеног, проистиче да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио релевантне чињенице, па чак и да је тужиоца онемогућио у доказивању истих, да је првостепена пресуда заснована на бројним повредама правила поступка, који су довеле и до погрешне примене материјалног права.

Одлука суда о трошковима поступка је незаконита. Према правилу из чл. 154. ЗОО суд ће досудити трошкове странци која је успела у поступку и то само оне трошкове који су били потребни за вођење поступка. Тужени је већ у одговору на тужбу оспорио активну и пасивну легитимацију, а првостепена пресуда је практично заснована на образложењу да тужилац нема активну, а тужени пасивну легитимацију. Тужилац сматра да је став туженог и првостепеног суда неоснован, али под условом да другостепени суд потврди правни став првостепеног суда, тада је јасно да су сви трошкови које је тужени имао након одговора на тужбу непотребни и сувишни. Суд одлуку о трошковима у том делу практично није ни образложио, те се овај део пресуде не може испитати.

***

Првостепена пресуда врви од бројних неправилности. Одбијање тужбеног захтева у првостепеној пресуди заснива се на правном ставу да не постоји основ за одговорност туженог за накнаду штете тужиоцу, одн. да тужилац није активно легитимисан, а тужени пасивно легитимисан. Тужилац је у жалби детаљно објаснио због чега је овај правни став првостепеног суда погрешан. Из овог начелног, погрешног, правног става, првостепени суд је даље погрешно закључио да не постоји основ ни је поједине облике штете, имовинску и неимовинску, а у оквиру имовинске штете за стварну штету и измаклу корист. Ни за један од наведених видова штете првостепени суд није дао ваљано правно образложење, јер је погрешно сматрао да тужени ни у ком случају не може бити одговоран за штету тужиоцу, пропуштајући да оцени. Како је првостепени суд сматрао да нема основа за одговорност туженог, то је расправљање о висини штете сувишно. Овакав став представља погрешну примену пре свега чл. 154. ЗОО, јер је услед понашања туженог настала деликтна штета за тужиоца, а није доказао да је штета настала без његове кривице. Ово се односи на све видове штете и то како на имовинску, тако и на неимовинску, па је погрешно примењена одредба чл. 155. ЗОО. У погледу имовинске штете, тужилац је путем вештачења доказао да постоји штета како у смислу стварне штете, тако и измакле користи, због чега је погрешно примењана одредба чл. 189. ЗОО. Првостепени суд је онемогућио тужиоца да доказује колико износи потпуна имовинска штета, што представља повреду чл. 190. ЗОО. Тужилац је објаснио да је услед понашања туженог претрпео повреду части и пословног угледа, као успешан пословни човек, чиме је повређена одредба чл. 200. ЗОО. Првостепени суд је погрешно решио и питање да ли је обавеза туженог ништава, те ако постоји ништавост, која је обавеза ништава, због чега (који је разлог ништавости), да ли се ради о повреди једностране забране и ко је одговоран за ништавост, ако она постоји, што су све разлози за погрешну примену чл. 103. ст. 1. и 2. и чл. 108. ЗОО. Тужилац је истицао да се о ништавости уговора због стварања монополског положаја не може расправљати а да се не примени чл. 15. Закона о заштити конкуренције, што је првостепени суд игнорисао. У погледу одлучивања о

ништавости обавезе туженог првостепени суд се определио да прихвати правни став о претходном правном питању из пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013, која се односила на *inter partes* уговорни однос између туженог и АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, па остаје нејасно зашто је проширио дејство овако решеног претходног правног питања и на тужиоца који није био уговорна страна. Из наведеног става првостепеног суда проистиче да је првостепени суд приликом решавања наведеног претходног правног питања определио се да тако решено претходно правно питање производи дејство у односу на тужиоца, али да тужилац није активно легитимисан да потражује накнаду штете у односу на туженог који је скривио ништавост?

Првостепени суд је повредио практично већину одредби о извођењу доказа (правила о вештачењу, правила о терету доказивања, позивао се на решена питања у поступцима у којима тужилац није био странка у спору, уз одбијање да се на наведене околности изведу докази по предлогу тужиоца), одредбе о обавези да се изведени докази заснивају на правилима струке и да буду проверљиви (ово се односи посебно на промене мишљења вештака Јове Драгаша у току овог поступка, јер није јасно који од наведених налаза се заснива на правилима струке, одн. није разјашњено да ли су промене налаза биле последица евентуалног притиска на њега). Првостепени суд је допустио да се заврши доказни поступак а да вештак Јово Драгаш није одговорио на све примедбе и питања тужиоца. Првостепени суд је допустио и да се вештак Јово Драгаш отворено супростави налогу суда за вештачење, којим је одређено да сачини заједнички налаз са Машинским факултетом у Београду.

Првостепени суд је повредио и бројна процесна правила, која су имала утицаја на доношење законите одлуке. Првостепени суд прво није поштовао своје решење о извођењу доказа о заједничком вештачењу од стране вештака Јове Драгаша и Машинског факултета у Београду. Управљао је поступком тако да је онемогућио тужиоца у постављању питања вештаку, као и у тражењу разјашњења на нејасна и противречна изјашњења вештака које је дао на исте околности у овом парничном поступку и у парничном поступку пред Привредним судом у Новом Саду. Првостепени суд је дозволио извођење доказа на околност висине тужбеног захтева, стварајући уверење код тужиоца да је питање основа утуженог потраживања неспорно. Када се чита образложење првостепене пресуде стиче се утисак да првостепени суд није био сигуран приликом писања отправка пресуде како ће одлучити о тужбеном захтеву, јер се на првих 40-так страница пресуде наводе докази који се односе пре свега на висину тужбеног захтева, јер се о висини расправља само ако је основ неспоран. Овај утисак престаје када се види да првостепени суд је правни закључак о неоснованости тужбеног захтева није донео ценећи релевантне доказе, већ да је овај став био последица предубеђења „да тужени ни у ком случају не може бити одговоран за штету тужиоцу“. Сви изведени докази су у том случају за суд постали сувишни. Ово се најбоље види по томе што је првостепени суд одлучио да не постоји основ тужбеног захтева у уговорној одговорности туженог, иако је тужилац прецизирао да је основ одговорности туженог – вануговорна, деликтна одговорност туженог. О овом виду одговорности првостепена пресуда не садржи образложење. То значи да је тужбени захтев

одбијен због оног што тужилац није тражио. У том смислу, првостепена пресуда се не може испитати, а своди се на исто стање као да пресуда нема образложења.

Тужилац се у жалби није посебно образлагао неоснованост става првостепеног суда о непостојању одговорности туженог за сваки посебан вид имовинске и неимовинске штете, јер овај став првостепеног суда проистиче из почетног, погрешног става „да тужени ни у ком случају не може бити одговоран за штету тужиоцу“. Како је овај став у основи погрешан, то нужно повлачи неоснованост става првостепеног суда да тужени не може одговарати тужиоцу ни за један посебан вид штете.

***

Тужилац предлаже да суд усвоји жалбу и да првостепену пресуду у побијаном делу укине и врати је првостепеном суду на поновно одлучивање. Тужилац сматра да нема услова за преиначење првостепене пресуде јер је првостепени суд ускратио тужиоцу законску могућност да докаже укупну висину штете, како би остварио право на накнаду потпуне штете. Да би се отклонио овај недостатак првостепене пресуде, неопходно је да се висина штете утврди путем вештачења, тако што ће вештак економске и машинске струке сачинити заједнички налаз и мишљење, одн. своје посебне налазе међусобно усагласити. Због наведеног тужилац предлаже укидање првостепене пресуде.

Београд, 12.02.2018. г.

Пуномоћник тужиоца

ВОЈИСЛАВ СТОКИЧ
ДВОКАТ
11000 БЕОГРАД, Бирчанинова 15
Телефон: (011) 2687-514
Моб: 064 1153-999

Заједничка адвокатска канцеларија *Добрић*

Адвокати:

Владимир Љ. Добрић
Марина М. Лучић
Душан М. Васиљевић
Бранислав В. Маринковић

Адв. приправник:

Ана Н. Деспотовић
Пословни секретар:
Сандра Ђорђевић

ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
21000 Нови Сад
Сутјеска бр. 3

П. 249/2011

за

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ

Тужилац: Девећ Илија из Београда, Виле Равијојле бр. 9, кога по пуномоћју у прилогу заступају Владимир Љ. Добрић, адвокат из Београда, Бирчанинова 15 и Небојша Ђокић, адвокат из Београда

Тужени: Град Нови Сад, кога заступа Градски јавни правобранилац

ДОПУНА ЖАЛБА ТУЖИОЦА

на пресуду Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017. у ст. 2. и 3. изреке

Пуномоћник тужиоца је изјавио жалбу на пресуду Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017. у ст. 2. и 3. изреке, оспоравајући законитости и правилност пресуде, наводећи бројне разлоге. У законском року за жалбу, остајући у целости код наведених разлога оспоравања првостепене пресуде у побијаном делу, тужилац допуњује жалбене наводе у делу у којем се оспорава правни став првостепеног суда да тужени нема никакву одговорност за штетне последице које проистичу из наводне ништавости уговора којег је тужени закључио са привредним друштвом АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад дана 08.05.2006. и то како по основу деликтне одговорности према тужиоцу, тако и по основу уговорне одговорности према АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад.

Тужилац указује да је правни став првостепеног суда у супротности са правним ставом Европског суда за људска права израженим у предмету *Гладишева* против *Русије*

GLADYSHEVA vs RUSIJE, Представка бр.7097/10, пресуда Европског суда за људска права у Стразбуру од 06.12.2011.), који је постао прецедент којим се штити треће савесно лице (*bona fide*) од правних последица грешке државе, локалне самоуправе и државних предузећа, укључујући и случај када је треће савесно лице нешто стекло по основу ништавог уговора закљученог са државом, локалном самоуправом или државним предузећем.

Наведени правни став штити савесно лице од штетних последица ништавог правног посла на начин да штетне последице не може сносити ово лице, већ искључиво држава, локална самоуправа или државно предузеће. Овај правни став примењен је и у пресуди највиших домаћих судова. Тако је Врховни касациони суд у ревизијској одлуци Рев 2016/2015 од 28.04.2017. године навео:

„Одлуком „Gladysheva против Русије“, промовисан је принцип заштите савесног, односно bona fide купца (купца у доброј вери) и утврђена је повреда права на имовину из члана 1. Протокола 1. Европске Конвенције и права на дом из члана 8. Европске конвенције подносиоцке представке зато што је, без накнаде, исељена из стана који је купила по тржишној купопродајној цени од другог власника – укњиженог физичког лица (који га је купио од супруге лица које је стан стекло откупом од Града Москве.“

Овај правни став присутан је и у пресуди Апелационог суда у Београду Гж.бр. 5848/13 од 13.02.2014. године, у којој се наводи:

„На овом ставу стоји и одлука Европског суда за људска права Gladysheva protiv Rusije (App. no. 7097/10 od 06.12.2011. godine) где је овај суд у сличној правној ствари закључио да би евентуални ризик грешке коју учини државно тело требала да сноси сама држава, а да се пропусти не би смели исправљати на штету појединца (Параграф 76 – 82 пресуде).“

Тужилац је имао исти правни став, иако није посебно навео да је такав правни став саставни део праксе Европског суда за људска права и највиших инстанци домаћих судова. Тужилац је, истина заступао правни став да наведени уговор није ништав, али је навео да уколико суд буде закључио да се ипак ради о ништавости, да ни тужилац нити АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад не могу сносити штетне последице такве ништавости. Првостепени суд је изнео сасвим другачије схватање, тако што је у односу на тужиоцу искључио било какву одговорност туженог за штетне последице, а у односу на АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад сматрао је да се одговорност за штетне последице може временски ограничити.

Тужилац је у жаби објаснио и указао на долозно понашање туженог, како приликом закључивања уговора, тако и након тога. У контексту праксе Европског суда за људска права, тужилац наводи да је тужени пропустио да поступи по статутарној обавези и закључио је уговор без претходног прибављања правног мишљења од надлежног правобранилаштва по питању законитости наведеног уговора.

Тужени је створио оправдано уверење код тужиоца да ће његова инвестиција бити сигурна, јер је тужени дана 20.06.2005. писаним путем прихватио писмо о намерама, са идејним пројектом ради изградње аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај, па је тужени тада навео:

- да одлука о измештању терминала међуградске аутобуске станице у Новом Саду на парцеле бр. 3351 и 3352/1 КО Нови Сад 1 представља дугорочну оријентацију и трајног је карактера,
- да ће се пресељење терминала међуградске аутобуске станице спровести након изградње објеката аутобазе и аутостанице на означеним парцелама од стране инвеститора АД АТП Нови Сад, на којиме ће се наставити обављање делатности услуга међуградске аутобуске станице,
- да је измештање терминала међуградске аутобуске станице на нову локацију на парцелама инвеститора АД АТП Војводина Нови Сад инвестиција трајног карактера, од великог значаја за Град Нови Сад, па је у том смислу ова одлука дугорочног карактера.

Након закључења уговора, тужени је сачекао да тужилац и АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад инвестирају свој капитал, а потом је прво одустао од регулисања међумесног и међународног саобраћаја на начин како се на то обавезао и то не само уговором закљученим са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ и по основу обавезе из Генералног плана града Новог Сада, а потом је, преко свог зависног предузећа ЈП ГСП Нови Сад исходовао пресуду да је део уговора ништав.

Овакво поступање туженог усмерено је на ослобађање од одговорности за неизвршење преузете обавезе да регулише аутобуски саобраћај на наведени начин, као и на ослобађање одговорности за проузроковану штету. Уместо да тужени, као представник државе, ствара и штити правну сигурност савесних лица, поступање туженог је типичан креације правне несигурности. За такво понашање тужени не жели да прихвати било какву одговорност. Када трећа савесна лица нису сигурна када ступају у правне послове са представником државе, да ће држава извршити преузете обавезе, одн. да неће имати штету од поступања државе, шта се онда може очекивати од других субјеката права. Држава, одн. тужени у таквим ситуацијама није само учесник у приватноправном односу, већ и носилац јавних овлашћења, представник власти, са посебним одговорностима за преузете обавезе. Због тога би његова одговорност требало да буде већа него код других који противправно поступају.

Тужени се на ништавост своје обавезе позивао и у овом парничном поступку, јасно показујући континуитет долозног понашања.

Тужилац указује да је Европски суд за људска права у Стразбуру у предмету *Гладишева* против *Русије*, сматрао не само да треће савесно лице не сме да сноси штетне последице пропуста државе и њених представника, већ је закључио да је услед понашања државе повређено и право подносиоца представке на имовину, гарантовано чланом 1. Протокола 1. Европске Конвенције о људским правима и основним слободама. Тужилац сматра да треба применити исти правни став и у овом парничном предмету, о чему се већ изјаснио у жалби. Поред тога, у истом предмету, Европски суд за људска права у Стразбуру је пресудио да је дошло до повреде члана 1. Протокола бр. 1. уз Конвенцију, да је повређен члан 8. Конвенције, па је обавезао тужену државу да мора на одговарајући начин у року од 3 месеца од дана кад пресуда постане коначна у смислу члана 44. ст. 2. Конвенције, признати подносиоцу представке власништво над предметним станом и обуставити налог за иселење, да држава има обавезу да у истом року плати и одговарајућу накнаду на име нематеријалне штете подносиоцу представке. Конвенција увек полази од накнаде штете *in naturam*, кад год је то могуће, а када то није могуће обавезује одговорно лице да плати сву штету.

У овом парничном предмету тужилац је утужио штету, јер није могуће да тужени отклони штетне последице реституцијом *in naturam*. Једино путем накнаде потпуне штете, тужиочева имовина може да се доведе у стање као да до штете није дошло. Накнада штете је облик кроз који тужилац тражи заштиту имовине и пословног угледа. У првом делу, тужилац тражи заштиту која је гарантована чланом 1. Протокола 1. Европске Конвенције о људским правима и основним слободама. У другом делу, тужилац тражи заштиту сопственог интегритета као личности. Тужилац се надао да ће заштиту остварити и мимо суда у поступку договора са туженим, али за то тужени није имао вољу. Због тога се тужилац нада да ће заштиту добити пред домаћим судовима. Ако ни то не буде успешно, тужилац ће заштиту тражити пред Европским судом за људска права у Стразбуру.

Захтев за накнаду штете се односи на имовинску (материјалну) штету и то како у делу стварне штете, тако и изгубљене користи. Кривицом туженог наступиле су штетне последице раскида приватизационог уговора и тужилац је остао без уложеног капитала у зависном предузећу АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. Услед стечаја над овим зависним предузећем, активирана су хипотеке и јемства, по основу којих је тужилац гарантовао за обавезе овог зависног предузећа према пословним банкама по кредитима који су коришћени за изградњу нове аутобуске станице и нове сервисне станице. Уместо да АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад буде најбоља и најпрофитабилнија аутобуска станица у Србији, постала је извор губитака у имовини тужиоца. Против тужиоца је неосновано покренут кривични поступак. Сва зависна друштва у којима је тужилац имао већински капитал, због јемчења за обавезе АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, такође су отишла у стечај. АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад је онемогућен у редовном пословању, па није могао да остварује приходе и да исказује добит, из које би тужилац по редовном току ствари остварио и дивиденду. Тужилац је, услед свега наведеног, од успешног пословног човека, са великим личним иметком и перфектним пословним угледом, постао прогађен човек, коме је одузета имовина, уништен пословни углед и могућност да са члановима

породице послује и остварује редовне приходе од пословања. За то неко мора да одговара. Правно није могуће да се тужиоцу нанесе таква и толика штета, а да за то нико не одговара.

Тужилац је тражио накнаду потпуне штете, јер је то универзални принцип који важи у упоредном праву у погледу одговорности за штету. Та штета се не може ограничити ни позивом туженог на ништавост његове обавезе, како се то погрешно наводи у првостепеној пресуди.

Тужилац сматра да је основана жалба и да првостепену пресуду треба укинути. Тужилац није изгубио вољу за мирно решење спора, али је неопходно да ту вољу покаже и тужени. Парница је последица одсуства те воље туженог, а циљ тужиоца је једино да заштити своју имовину.

Београд, 16.02.2018. г.

Пуномоћник тужиоца

des postes d'origine
orekla 01

AVIS de réception/de livraison/de paiement/d'Inscription
POVRATNICA/izveštaj o uručenju/isplati/knjiženju

21.02.2019

CN 07

Code PTT 11104 21000 NOVA SADA	Date Datum 17.02.18
à l'envoi en ce ВМЦИ СУД У НОВОМ САДУ	

Service des postes
Službeno
Timbre du bureau renvoyant l'avis
Žig pošte koja vraća povratnicu

Prioritaire
Par avion
Prioritetno/
Avionom

Renvoyer à
Vratiti u

être simo	☐ Non prioritaire/Imprimé Neprioritetno/Tiskovina	☐ Colis Paket
Libé RE319457095RS	☐ Livraison attestée Potvrdeno uručenje	☐ Valeur déclarée Označena vrednost Montant Iznos
Montant Iznos	☐ Chèque d'assignation Upunjski ček	
ci-dessus a été dûment Sjika propisno je	☐ payé isplaćena	☐ inscrit en CCP uknjižena u korist poštanskog tekućeg računa
02.18	Signature* Potpis* MLRL	

A remplir par l'expéditeur
Popunjava pošiljalac

Nom ou raison sociale Ime ili naziv firme	ВЛАДИМИР ДОБРИК АДВОКАТ
Rue et n° Ulica i broj	БИРЧАНОВА 15
Localité et pays Mesto i država	11000 БЕОГРАД

ne signé par le destinataire ou, si les règlements du pays de destination
ne autorisent une autre personne autorisée.
ne potpisati primaoca ili, ako propisi određene zemlje to predviđaju, druga

ПОШТА

ПОТВРДА О ПРИЈЕМУ ПОШИЛЈКЕ

01
PTT 11104

AR

4479 17.02.18 12h
(ЖПДопт 005)

RE319457095RS
(Пријемни број)

67g
(Маса)

*104,00
(Поштарина)

Попуњава пошиљалац:

<p>ПРИМАЛАЦ: ВМЦИ СУД У НОВОМ САДУ СУТ ЈЕСИДА БР 3 ДРОУИЧА МАЛБЕ У П. 249/2011</p> <p>21 000 NOVA SADA (Поштански број) НОВА САДА (Место)</p> <p>_____ (Поштански адресни код)</p>	<p>Посебне услуге (Непотребно пресрвати)</p> <table border="1"> <tr> <td>Повратница</td> <td>Авионом</td> </tr> <tr> <td>Лично</td> <td></td> </tr> </table> <p>Откупнина: _____ ден.</p> <p>Вредност: _____ ден.</p> <p>Потврђујем тачност уписаних података и захтеваних услуга</p> <p> (Потпис пошиљалца)</p>	Повратница	Авионом	Лично	
Повратница	Авионом				
Лично					

Обр. П-2 Издаје и штампана: ЈП „Пошта Србије“, РЈ „Хибридна пошта“ – Београд

www.posta.rs

материјалног права и закључак првостепеног суда према ком нема активне, односно пасивне легитимације странака у спору, што је био разлог за одбијање тужбеног захтева. Предлог је да се првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду. Изјављена је и допуна жалбе у којој се тужилац позива на праксу Међународног суда за људска права, те поновно истиче постојање деликтне одговорности туженог, и указује на сразмере штете коју је тужилац трпео услед понашања туженог. Нису тражени трошкови другостепеног поступка.

У одговору на жалбу, заступник туженог је побијао наводе жалбе тужиоца. Подржава се закључак првостепеног суда у погледу разлога за непостојање активне, односно пасивне легитимације странака.

Жалба тужиоца је неоснована.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога наведеног у жалби, цazeћи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1 до 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/2011 и 55/2014), и на правилну примену материјалног права, сходно члану 386 став 3 ЗПП, овај суд је установио да иста није захваћена битном повредом правила поступка, те да је чињенично стање правилно и потпуно утврђено, а материјално право правилно примењено.

Првостепени суд утврђује следеће чињенично стање:

Агенција за приватизацију Р. Србије и тужилац су закључили уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције у Београду дана 30.7.2004.године, којим је, у складу са Законом о приватизацији и Уредбом о продаји капитала и имовине јавном аукцијом, Агенција за приватизацију продала 70% друштвеног капитала субјекта приватизације Друштвено аутотранспортног предузећа „Војводина“ Нови Сад, на аукцији одржаној дана 27.7.2004.године. Део 30% од укупног износа капитала субјекта је пренет на запослене, без накнаде. Утврђује се садржина тог уговора. Између осталог, друштвени капитал субјекта је процењен на 264.822.000,00 динара, а купац је купио друштвени капитал по цени од 290.000.000,00 динара односно 3.975.603,50 евра према курсу евра на дан 30.7.2004.године. Уговорена је исплата цене у 6 једнаких годишњих рата, у динарској противвредности. Годишња рата износи 662.600,58 евра. Обавезан је купац да инвестира у субјекат приватизације у основна средства, да током 5 година обезбеди континуитет пословања предузећа у основној делатности за које је регистровано, одређена су ограничења за продају основних средстава субјекта, а обавезан је и да врати национализовану имовину која је у саставу субјекта приватизације. Сходно наведеном уговору, исте уговорнице су закључиле дана 5.8.2004.године уговор о инвестиционом улагању, којим се купац, овде тужилац, обавезао да инвестира у Друштвено предузеће „Војводина“ Н. Сад у року од 12 месеци у износу од 74.207.000,00 динара и то у основна средства. Уговорена су средства обезбеђења. Наведена улагања су извршена према потврди овлашћеног ревизора и тиме је извршена обавеза тужиоца као купца из уговора о продаји друштвеног капитала, а која се односи на инвестициона улагања.

Надаље се утврђује да је тужилац као директор АТП „Војводина“ ад Нови Сад, упутио писмо о својим намерама градоначелнику Града Новог Сада Гојковић Маји писано дана 1.2.2005.године. Истим је обавестио Град да је предузеће сачинило план да се на парц. бр. 3351 и 3352/1 изгради аутобуска станица за међумесни, међурепублички и међународни саобраћај, бензинска станица, адекватан паркинг простор за аутобусе, такси возила и путничка возила, управна зграда, службе за технички преглед и

перонида, хотел и продајни центар и сервис „Сетре“ и „Мерцедеса“ за Србију и Црну Гору. Градоначелник и Градско веће Новог Сада су 10.2.2005.године донели закључке, према којима је задужен ЈП „Завод за изградњу Града“ да у име Града координира послове из надлежности Завода, а ради реализације идејног пројекта за изградњу аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај, као и да обезбеди израду саобраћајне студије која ће показати оправданост локације комплекса АТП „Војводина“ са становишта постојећих и нових саобраћајних коридора за јавни саобраћај. Дата је сагласност за изграду технолошког пројекта аутобазе и аутостанице за АТП „Војводина“. Град, односно градоначелник Гојковић Маја и АТП „Војводина“ су закључили уговор дана 8.5.2006.године, којим су уредили међусобна права и обавезе у погледу обезбеђивања нове међумесне аутобуске станице у објекту који ће градити АТП „Војводина“, чиме ће се створити услови за измештање приградског терминала са Рибље пијаце на локацију садашње међумесне аутобуске станице, као и услови за измештање садашње међумесне аутобуске станице на нову локацију, у складу са Генералним планом. Уговорнице су сагласне да АТП „Војводина“ сопственим средствима изгради објекат за нову међумесну аутобуску станицу на простору радне зоне „Север 2“ на парц. бр. 3351 К.о Нови Сад 1, на земљишту чији је корисник. Град се обавезао да након што АТП „Војводина“ добије употребну дозволу за новоизграђени објекат међумесне аутобуске станице, регулише аутобуски саобраћај и да трасе линија у градском и приградском саобраћају и аутобуска стајалишта уреди у складу са новом локацијом. У допису од 20.7.2005.године сачињеном поводом прихватања писма о намерама АТП „Војводина“ градоначелник је закључио да одлука о измештању терминала међуградске аутобуске станице у Новом Саду представља дугорочну оријентацију и трајног је карактера, да ће се пресељење терминала међуградске аутобуске станице спровести након изградње објекта аутобазе и аутостанице на парц. 3351 и 3352/1 К.о Нови Сад 1, на којима ће се наставити обављање делатности међуградске станице на новој локацији.

Утврђено је да су према Генералном плану Града Новог Сада до 2021.године планиране две локације међумесне аутобуске станице и то једна код Железничке станице и друга на парцели бр. 3351 К.о Нови Сад 1 у радној зони Север 1. Скупштина Града је на седници од 3.3.2006.године донела одлуку: Локација међуградске аутобуске станице и приградског терминала, у којој се наводи да ради измештања приградског терминала са Рибље пијаце на локацију садашње међуградске аутобуске станице, међуградска станица ће се градити на простору радне зоне Север 2 на парц. бр. 3351 К.о Нови Сад 1. Дана 28.2.2007.године Градска управа за урбанизам и стамбене послове је донела решење којим је издата употребна дозвола за прву фазу комплекса аутотранспортног предузећа са двонаменским склоништем, перонима и надстрешницом, паркинг простором, на углу Сентаддрејског пута и Пута новосадског партизанског одреда на парц. бр. 3351 К.о Нови Сад 1. Градска управа за саобраћај и путеве је одредила да је за међумесни и међународни саобраћај почетно и крајње стајалиште нова аутобуска станица, те одредила да се стара аутобуска станица на Булевару Јаше Томића бр. 6 користи искључиво за приградски превоз путника. Градска управа за инспекцијске послове је донела закључак којим је наложено ЈГСП да поступи по решењу којим му је наложено да аутобуску станицу на Булевару Јаше Томића бр. 6 стави у функцију аутобуског терминала искључиво за приградски превоз путника.

Надаље је утврђено да је АТП „Војводина“ започело са обављањем делатности пружања станичних услуга, али да делатност није испунила очекиване резултате, јер се међумесни и међуградски превоз и даље обављао са поласцима и доласцима преко старе аутобуске станице.

Иако је то била његова уговорна обавеза, да омогући измештање саобраћаја на нову станицу, тужени исту није испунио. Дотадашња станица није престала са радом, а рад нове није био у очекиваном обиму. То се одразило на пословне резултате АТП

„Војводине“ која је пословала са губитком. Пословни приходи су у 2008.године били мањи за 70% у односу на 2007.годину. Имајући у виду однос укупних обавеза и вредности обртне и сталне имовине, привредно друштво је постало несолвентно и презадужено у високом степену. Истовремено, тужилац је према уговору о продаји друштвеног капитала од 30.7.2004.године имао обавезу да исплати цену у 6 годишњих рата, а исплатио је 4 рате, не и пету и шесту, које није исплатио ни у накнадно остављеним роковима. Нису испуњене ни обавезе из Социјалног програма, ни у накнадно остављеним роковима. Како купац није испунио обавезе, Агенција за приватизацију је Одлуком од 23.12.2008.године констатовала да се уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације АТП „Војводина“ ад сматра раскинутим због неиспуњења, истеком накнадно остављеног рока, у складу са чл. 41 Закона о приватизацији. Агенција је донела одлуку о преносу капитала АТП „Војводина“ из Новог Сада Акцијском фонду дана 12.1.2009.године, у износу од 70% друштвеног капитала предузећа.

АТП „Војводина“ ад је поднело тужбу Трговинском суду у Новом Саду против Р. Србије, Града Новог Сада и ЈГСП Нови Сад, ради накнаде штете, због неизвршавања уговорних обавеза, у ком поступку је Девид Илија учествовао као умешач. Захтев је првостепено одбијен, а потом је Привредни апелациони суд укинуо пресуду у односу на Град Нови Сад, а потврдио у односу на друга два тужена. Након тога је Привредни суд донео првостепену пресуду којом је обавезао Град Нови Сад да тужиоцу АТП „Војводина“ ад исплати дуг и трошкове поступка. Привредни апелациони суд је наведену пресуду потврдио. Поводом ревизије туженог и захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд је одлуком бр.Прев-58/2013 и Пзз-1/2013 од 9.5.2013.године, преиначио првостепену и другостепену пресуду делимично одбијајући тужбени захтев, налазећи да су обе уговорнице биле несавесне.

Решењем Трговинског суда Ст-27/08 од 15.12.2008.године покренут је поступак стечаја над АТП „Војводина“ ад Нови Сад. Дана 29.6.2011.године стечајни управник је поднео план реорганизације. Назив субјекта је брисан и уписан нов назив Аутотранспортно предузеће Војводина акционарско друштво Нови Сад, Пут новосадског партизанског одреда 1а.

Надаље, тужилац је био власник фирми „Мансоор“ доо и „Мансоор аграр“ доо Београд, у којима је био оснивач са 100% удела, над којима је отворен стечај. Наиме, ове фирме су као јемци гарантовале за враћање кредита по уговорима о кредитима које је АТП „Војводина“ ад Нови Сад закључивала са банкама. Гаранције су обухватале непокретности у власништву тих фирми (у Београду и Крчедину). Поред тога, тужилац је лично, својом имовином, гарантовао као јемац враћање кредита по уговорима које је АТП „Војводина“ ад Нови Сад закључивала са банкама. Садржину уговора о кредиту и уговора о јемству првостепени суд утврђује. Јемчева заложена имовина (радило се о непокретностима у Крчедину), је продата по цени од 350.000 евра ради намирена потраживања Панонске банке. Прецењена вредност тих непокретности је 427.587,00 евра. Тужилац је био јемац за кредите узете за потребе АТП „Војводина“ ад Нови Сад, код Чачанске банке, услед чега је одређено извршење на његовим непокретностима у Новом Сланкамену. Наведене фирме тужиоца су отишле у стечај услед немогућности сервисирања дугова.

Утврђено је да је тужилац поднео пријаву потраживања против стечајног дужника Аутотранспортно предузеће Војводина акционарско друштво Нови Сад, дана 30.1.2009.године по уговору о јемству. Поднео је и тужбу Привредном суду у Новом Саду против АТП „Војводина“ у стечају, ради утврђивања основаности потраживања. Захтев је правноснажно одбијен, али је у поступку пред истим судом утврђено потраживање фирме тужиоца „Мансоор аграр“ доо Београд.

Привредни апелациони суд је у предмету по тужби тужиоца ЈГСП против тужених Град Нови Сад и АТП „Војводина“ ад Нови Сад донео пресуду којом је

утврђено да је ништава одредба уговора закљученог између тужених од 8.5.2006.године, а којом је одређено да ће се обезбеђењем нове међумесне аутобуске станице створити услови за изменање приградског терминала са Рибље пијаце на локацију садашње међумесне аутобуске станице, као и услови за њено изменање на нову локацију у складу са Генералним планом. Ревизија туженог АТП „Војводина“ у том спору је одбијена.

Тужилац у овом спору потражује изгубљену добит од пословања аутобуске станице од 1.3.2007.године до 31.12.2014.године у износу од 1.712.225.206,71 динар са каматом у износу од 981.091.311,78 динара на дан 1.4.2015.године. Ова изгубљена добит обухвата добит од пословања станице, приходе од полазака аутобуса, од закупа, изнајмљивања рекламног простора, док је очекивана добит од пословања сервиса за период од 1.3.2007.године до 31.12.2014.године 417.382.000,00 динара односно 3.475.275,00 евра. Утврђен је и очекивани приход предузећа „Мансоор“ доо. Тужилац потражује штету од продатог земљишта и закупнину за пољопривредно земљиште у Новом Сланкамену за период од 1.3.2007.године до дана вештачења 5.5.2017.године у износу од 18.639,84 евра, а због неиздавања земљишта у Крчедину у износу од 138.361,20 евра. Укупно 234.588,04 евра.

Уставни суд је одлуком Уж-4892/10 од 20.10.2015.године одлучујући по уставној жалби АТП „Војводина“ ад и овде тужиоца, одбио уставну жалбу изјављену против пресуде Врховног касационог суда Прев-58/2013 и Пзз-1/2013 од 9.5.2013.године.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право.

Побијана пресуда не садржи нејасноће и у том смислу није захваћена битном повредом правила поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 12 ЗПП. Првостепени суд је ценио основаност тужбеног захтева са становишта уговорне одговорности за штету, базирајући своје разлоге за одбијање тужбеног захтева на томе, иако тужилац накнаду штете у овом поступку не темељи на постојању основа за уговорну, већ вануговорну одговорност. Када се има у виду да су релевантне чињенице утврђене, и како је тужбени захтев и по ставу овог суда неоснован, нису постојале сметње за доношење одлуке као у изреци другостепене пресуде из разлога који следе.

Тачно је, дакле, да је тужилац током поступка, а на томе инсистира и у жалби, базирао одговорност туженог за штету на деликтној, односно вануговорној одговорности за штету. Жалба садржи исцрпно образложење овог правног става позивом на различите теоријске наводе када и како настаје деликтна одговорност за штету. Но, питање одговорности туженог за штету је овде нужно посматрати у контексту конкретних чињеница. По ставу овог суда, ако би се и говорило о постојању деликтне одговорности у конкретном случају, исто се не би могло посматрати раздвојено од околности самог правног посла, тј. уговора на коме је утемељен правни посао из ког тужилац сматра да потиче штета. Сумарно, тужилац је 2004.године купио 70% удела правног лица у поступку приватизације - Транспортног предузећа „Војводина“ из Новог Сада, потом као директор и заступник правног лица организовао исто као АТП „Војводина“ АД Нови Сад, те у фебруару 2005.године упутио изражену намеру у писму тадашњем градоначелнику Новог Сада о томе да има намеру да на парцелама на Путу партизанског одреда 1а, где је и седиште правног лица, изгради аутобуску станицу за међумесни, међурејублички и међународни саобраћај, која би укључивала и низ пратећих објеката (бензинску станицу, паркинг места, хотел, управну зграду, зграде за технички преглед и друго). Градоначелник и Градско веће су то прихватили, дајући одговарајуће налоге Градским предузећима ради спровођења те намере. Дакле, изражена намера и поступање Града значили су постојање таквог

договора. Управо тим поводом дана 8.5.2006.године је закључен уговор између АТП „Војводине“ Нови Сад и Града, којим је предвиђено да ће тужилац сопственим средствима изградити аутобуску станицу, а тужени створити услове за измештање приградског саобраћаја на локацију међумесне аутобуске станице, као и истовремено измештање међумесног аутобуског саобраћаја на нову аутобуску станицу. Нема никакве дилеме да је тако било уговорено, па је неосновано другачије тумачење које током поступка износи тужени, понављајући то и у одговору на жалбу. Потоњим пресудама пред Привредним судом у којима су странке биле АТП „Војводина“ Нови Сад и тужени, уз учешће овде тужиоца као умешача, утврђена је ништавост уговорног дела обавезе туженог у вези измештања међумесног и међународног саобраћаја са постојећих локација на нову локацију. Одредба чл. 5 уговора на којој инсистира тужилац, када тврди да иста није била домет утврђене ништавости, је заправо ближе регулисала метод извршења уговорне обавезе туженог, у смислу уговореног да се „створе услови за измештање“ (члан 1. уговора), будући да се чланом 5. уговора ближе регулише како ће се то измештање извршити, а то је регулисањем аутобуског саобраћаја путем траса линија и уређењем аутобуских стајалишта од стране градских предузећа. Без основа је истицање тужиоца да ова одредба није ништава, у једном ширем контексту, будући да је јасно да из пресуде Врховног касационог суда у спору АТП „Војводине“ Н. Сад и туженог, бр. Прев 58/2013 од 9.5.2013.године следи да је закључени уговор ништав у погледу уговарања саме интенције да се саобраћај измести на нову локацију, а градском саобраћајном предузећу онемогући да даље врши послове саобраћаја међумесног карактера који би сад били у потпуности пребачени на нову локацију, односно АТП „Војводину“. Ако је, дакле, као што јесте, одредба чл. 5. уговора само ближе регулисала метод тог измештања са становишта обавезе туженог из тог уговора, онда је јасно да се у ширем смислу, па и у форми претходног питања, може сматрати да је и та одредба ништава, јер је у склопу тог уговарања које је било недозвољено.

Иако жалилац упорно инсистира на томе да се овде ради о деликтној одговорности, чињеница је да и он током поступка, па и у самим тужилачким тврдњама у жалби полази од постојања кривице, али везано за пропуштање испуњења обавеза туженог из уговора од 8.5.2006.године. Зато се овде не може поједностављено посматрати постојање деликтне одговорности, када је неспорно да тужилац своје наводе о постојању штете темељи на пропуштању туженог да испуни уговорне обавезе. Ако је то тако, онда се налазимо на терену тумачења уговорних одредби и, у том смислу, чињенице да је уговор у погледу намере странака да измeste саобраћај на нову аутобуску станицу, утврђен ништавим. Односно, такво уговарање је оцењено као недозвољено. Међутим, за разлику од поменутог спора, где је утврђена ништавост, и спора где је тужилац било предузеће АТП „Војводина“ Н. Сад, овде се мора имати у виду да је тужилац физичко лице које тужбом захтева штету по неколико различитих видова штете, сматрајући да је Град довео до тога да се услед нереализације уговорне обавезе, тужиоцу, као физичком лицу, нанесе штета. Дакле, о штети која је потицала из неиспуњења уговора, одлучивано је у другим поступцима, где је тамошњи тужилац један од уговарача. Овде се ради о спору физичког лица, које је било уговарач само у уговору закљученом у поступку приватизације. Ради се о штети у смислу пословних губитака, као и нематеријалној штети. Не стоје наводи тужиоца да је код туженог постојала намера за настанак штете тужиоцу, у смислу постојања деликтне одговорности. Нема никаквог основа за такав закључак, ако се пође од тога да је приликом уговарања Град заправо имао намеру да регулише обављање аутобуског саобраћаја који је у то време био једним делом на Рибљој пијаци, а другим делом на аутобуској станици у непосредној близини Железничке станице, и то у незавидним условима. Дакле, то је у извесном смислу био интерес грађана Новог Сада, да се одвијање тог саобраћаја прилагоди потребама грађана, као и да се осавремени. У том

смислу, нема баш никаквог резона да је постојало намерно, па ни малициозно поступање Града које је довело до настанка штете тужиоцу. Нема ни основа за закључак да је тужени поступао са грубом непажњом, јер није водио рачуна у погледу своје обавезе на начин на који би сваки савесни субјекат обавезе водио рачуна. Овде жалба повезује уговорну и вануговорну одговорност, а исто би ипак остало у домену одговорности уговарача. С тим у вези, тужени у жалби поново отвара питање ништавости уговарања АТП „Војводине“ Н. Сад и Града, те истиче да АТП „Војводина“ Н. Сад није имао могућност да утиче на формулацију и садржину уговорних одредби, што није тачно, будући да је несумњиво утврђено да је према писму тужиоца и закључку Градоначелника, уговор представљао вољу уговорних страна, односно, постојао је претходни договор уговорница који је касније преточен у уговор. Нити су основани наводи да се предметни уговор не може огласити ништавим, позивом на злоупотребу права конкуренције. О свему томе већ је правноснажно одлучено, а такво уговарање проглашено ништавим. Зато нема резона жалбени навод о погрешном прихватању става о ништавости који је исказан и у првостепеној пресуди, у смислу навода тужиоца да за то нема места јер је нејасно зашто би се проширило дејство решеног правног питања о ништавости исказано у пресуди Врховног касационог суда Прев-58/2013 и П-1/2013 од 9.5.2013. године, јер наводно исто не може имати дејство на тужиоца који није био уговорна страна. Међутим, и сам тужилац образлажући своје право на накнаду штете, наводи да је АТП „Војводина“ Н. Сад објекат проузроковања штете за субјекат, тј. тужиоца лично. Дакле, то право, по његовом ставу, црпи се из уговарања за које је утврђено да је недозвољено. Сходно самом таквом закључивању, илузорно је занемарити постојање ништавости утврђено поводом тог посла.

Исто тако, беспредметно је након правоснажне одлуке у којој је изражен став о ништавости предметног уговарања и несавесности обе уговорне стране, полемисати о томе да је тужени искључиви кривац за закључење таквог уговора, јер је пропустио да затражи мишљење Правобранилаштва пре закључења уговора између Града и АТП „Војводина“ Н. Сад, јер таква обавеза Града као једног од уговарача није ни постојала, сходно одредби чл. 13. Закона о јавном правобранилаштву („Сл. гласник РС“ бр. 43/91), који Закон је важио у време закључења уговора и којом одредбом се прописује да Републичко јавно правобранилаштво даје правним лицима чија имовинска права и интересе заступа, на њихов захтев, правна мишљења у вези са закључивањем имовинско-правних уговора и правна мишљења о другим имовинско правним питањима. Дакле, ради се о давању мишљења на захтев, а не обавези као услову ваљаности правног посла који је закључио Град или неки други орган кога иначе заступа правобранилаштво.

Тужилац током поступка истиче да у ситуацији да је Град испунио своју обавезу, до раскида уговора са Агенцијом за приватизацију не би ни дошло, јер би из пословања АТП „Војводине“ Н. Сад постојала средства за намирење 5. и 6. рате за приватизацију. Тужилац истиче, али неосновано, да је услед радње туженог настала немогућност тужиоца да измирује своје обавезе према Агенцији за приватизацију. Проблем са оваквим резонавањем је то што је сасвим оправдана и логична претпоставка да лице које купује субјекат приватизације има на располагању слободна новчана средства за куповину истог у моменту закључења уговора о приватизацији, па би заправо то лице било одговорно уколико не исплати рате у уговореним роковима, оптимистично се ослањајући на обезбеђење средстава за исплату рата из пословања самог субјекта приватизације (до чега може, али и не мора доћи). Све то је коначно било познато тужиоцу у поступку приватизације, будући да је исто прописано чл. 41 Закона о приватизацији, према ком у случају раскида уговора (до ког према чл. 40 ст. 1

тач. 1 истог Закона долази услед неплаћања рата), купац капитала губи право на повраћај плаћеног износа на име уговорене цене. Дакле, он тако уговара, свестан је тог ризика и на њега пристаје, па то спада у домен пословног ризика тужиоца и доношења пословних одлука приликом приватизације. Зато је неприхватљив жалбени навод о постојању стварне штете за тужиоца по том основу. Са друге стране, чак и да тако није прописано Законом, тужени у овој правној ствари нема никакве везе са спроведеном приватизацијом. Контакти са туженим су уследили након закљученог уговора у поступку приватизације.

Тужилац јесте активно легитимисан за потраживање накнаде штете због раскида уговора са Агенцијом за приватизацију Р. Србије. Моментом кад је Агенција раскинула уговор, штета јесте настала тужиоцу као физичком лицу. Међутим, поступак Агенције јесте директна последица примене Закона о приватизацији (није уплатио последње две рате). Разлог зашто он то није учинио, не може бити основ за обавезивање туженог ни за враћање дагог по основу уплаћених рата, ни за враћање средстава уложених у инвестициону градњу. Наиме, за тако нешто нема директне узрочности. Обавезе исплате рата за купопродају је тужилац преузео далеко пре закључења уговора са АТП „Војводина“ Н. Сад – Град Нови Сад. Недостатак средстава је ризик у који је тужилац свесно ушао, ако није имао довољно средстава за обавезу преузету у приватизацији. Последицу неплаћања рата Закон изричито предвиђа, као и то да се тад уплаћени износ не враћа. То што је тужилац очекивао да ће приватизовано правно лице из свог пословања остваривати средства, а он лично, као акционар добит, из које би исплатио рате којима је задужен у приватизацији, не даје основ за обавезивање неког другог субјекта да му такво нереализовано очекивање исплати, јер је прекинут след узрочности као основ надокнаде штете. За оно што је тужилац лично инвестирао, тужени не би био пасивно легитимисан за враћање и то је уложено у правно лице, које је било субјект приватизације.

Потом тужилац истиче да би он, да до кршења уговорних обавеза није дошло, остварио добит из пословања предузећа као већински власник (изгубљена добит у предузећу, изгубљена добит од пословања аутобуске станице, изгубљена добит од продаје аутобуса и рада сервисног центра). За такву врсту захтева пасивно је легитимисана АТП „Војводина“ Н. Сад (које је и сада активно привредно друштво), што правилно закључује првостепени суд, наводећи да су чл. 270, 271. и 275. Закона о привредним друштвима, прописани услови и начин плаћања дивиденде акционарима (што би био тужилац). Тужилац пренебрегава да за накнаду добити мора да се обрати ономе од кога је добит очекивао и ко му у ширем смислу, добит дугује и исплаћује, а то није био Град. Он је као акционар „АТП Војводина“ Н. Сад био у позицији као и други акционари (мањински), а то је значило да право на дивиденду, као облик добити, остварује у складу са Законом о привредним друштвима, од привредног друштва, односно „АТП Војводине“ Нови Сад. Исто тако, сви остали облици накнаде штете, у смислу изгубљене добити (станичне услуге, издавање рекламног простора, изгубљено заступништво „Сетре“ и „Мерцедеса“, издавање пословног простора), све је то зависило од пословања фирме и припадало би по основу изгубљене добити АТП „Војводини“ Н. Сад, а потом из те добити у складу са правилима о подели исте акционарима, па и тужиоцу.

Захтеви усмерени на потраживање тужиоца као већинског акционара из добити коју је требало да оствари АТП „Војводина“ Н. Сад, су погрешно усмерени на туженог. Он би био одговоран у одређеној мери према АТП „Војводина“ Н. Сад, о чему су вођени други поступци у којима је о томе одлучивано, а сва потраживања тужиоца као физичког лица, била би усмерена искључиво на правно лице из чије би добити он

остварио своје потраживање. Не би акционар могао директно да потражује изгубљену добит од трећег лица које сматра одговорним за то што АТП „Војводина“ Н. Сад није остварила добит. Нити је тужилац, као акционар, у пословном односу са Градом, ниги се узрочност може директно пренети на правно лице због чије одговорности (овог пута уговорне) АТП „Војводина“ Н. Сад није остварила добит. За ту накнаду изгубљене добити Град Нови Сад је већ обавезан да исплати АТП „Војводина“ Н. Сад, па не би могао истовремено да буде обавезан и на исплату појединачним акционарима.

Неосновано тужилац потражује и накнаду штете по основу изгубљене добити и престанка рада својих предузећа „Mancoor doo“ Београд и „Mancoor Agrar“ doo Београд, базирано на томе да је јемчење имовином ових предузећа за обавезе „АТП“ Војводина Н. Сад довело до пропасти истих. Ради се не само о изгубљеној добити ових предузећа, односно онемогућавања њиховог рада, већ и због продаје пољопривредног земљишта и онемогућавања коришћења земљишта које је било у својини ових предузећа. У овом случају, правилан је закључак првостепеног суда да за овакав захтев тужилац није активно легитимисан. Такав захтев могу поставити само та правна лица, будући да је реч била о имовини тих правних лица. Када је реч о обавезама АТП „Војводина“ Н. Сад из уговора о кредиту за које је јемчио тужилац лично својом имовином, активна легитимација не би била спорна, али овде јесте спорна пасивна легитимација, будући да је тужилац као јемац јемчио за враћање обавеза АТП „Војводина“ Н. Сад по основу уговора о кредиту, па је стога само то предузеће и могло бити тужено за ове обавезе, односно чињеницу да је јемац исплатио обавезе које је преузело предузеће уговорима о кредиту.

Овај суд указује и на то да је дужник по кредитима АТП „Војводина“ Н. Сад, да су јемци правна лица и та правна лица су се обавезала банци да ће исплатити кредитне обавезе дужника, ако овај то не учини. Главни дужник није вратио кредит – то је учинио јемац. Након тога ће јемац стећи, и стекао је, одређена права у односу на главног дужника по кредитима. Али то не значи да јемац стиче било какво право у односу на треће правно лице за које сматра да је, на неки начин, утицало на insolventност главног дужника. Код кредита где је јемац тужилац лично, као физичко лице, он је само према повериоцу, банци кредитору, могао да има право на приговоре које би имао главни дужник. Према главном дужнику је стекао исплатом кредита право на регрес, али не и на регрес од неког трећег правног лица које је довело, на неки начин, до ситуације да главни дужник не може да врати кредит.

Свако друго тумачење, и шарење обавезе Града на начин како то перципира тужилац, значило би проширење узрочне везе на све пословне односе који су проистекли или могли проистећи, а везано за уговор између АТП „Војводина“ Н. Сад и Града. Па и по основу деликтне одговорности. Био би одговоран и другим мањинским акционарима за њихова потраживања, на пример, запосленима за њихове неисплаћене зараде. Био би одговоран, и на пример, закупцима пословних локала и свим повезаним субјектима (или са њима повезаним субјектима) који су из тог пословног односа на било који начин очекивали добит. Такво шарење узрочно-последичне везе је неприхватљиво, нарочито када се има у виду да се у конкретном случају ради о правном послу, који је полазна тачка за захтев за накнаду штете, а за који је несумњиво утврђено да је садржао недозвољен предмет и мотив уговорања и несавесно поступање у смислу циља и воље које је довело настанка правног посла. Па и ако говоримо о деликтној одговорности, те чињенице не могу бити занемарене. Странке у облигационоправним односима морају поштовати начело које се тиче поступања са дужном пажњом која се у правном промету захтева у одговарајућој врсти

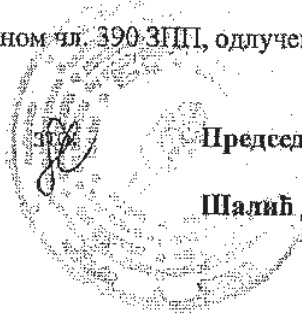
облигационих односа. Ово важи не само за уговорнике, већ у ширем смислу и за тужиоца као заступника и власника већинског капитала једног од уговарача.

Сви други жалбени наводи везани за висину материјалне штете нису релевантни, код оваквог правног става о основу тужбеног захтева.

Правилан је закључак првостепеног суда у вези накнаде нематеријалне штете, за коју тужилац тврди да је настала услед целокупног правног посла, а која се са становишта тужиоца огледа у патњи и страху, чињеници да је против тужиоца покренут и кривични поступак, да су покренути и други поступци, те да је све то имало утицаја на емоционалну равнотежу тужиоца. Поред тога, тужилац сматра да је његов лични и пословни углед трпео услед свих тих догађања. Нема основа за досуду овакве штете, будући да је тужилац као пословни човек предузимао различите пословне подухвате. Пословни ризик у смислу пословног неуспеха је саставни део пословања, а када је конкретно реч о пословном односу АТП „Војводина“ Н. Сад и Града мора се имати у виду да и сам тужилац тврди да је до пропасти посла дошло услед кривице Града, дакле, није реч о томе да он није извршио своју уговорну обавезу, јер јесте (изградио је аутобуску станицу и тиме испунио своје уговорне обавезе), па према томе нема основа за закључак да је његов пословни углед трпео услед неизвршавања обавеза друге уговорне стране. Разлози за неуспелу приватизацију стоје на страни тужиоца, јер уговор није реализован из разлога неплаћања рата, а како је то већ образложено, за то је сам тужилац крив. Из наведених разлога, овај суд прихвата образложење првостепеног суда о непостојању основа за накнаду нематеријалне штете.

Оспоравајући одлуку о трошковима поступка, тужилац фактички спори сопствене трошкове којима је био изложен током овог поступка (пре свега трошкове вештачења), будући да је захтев одбијен из разлога који су истакнути већ у одговору на тужбу. Начин који је вођен поступак и економичност везана за трошкове истог нису у домену одлучивања овог суда, али жалбени аргументи с тим у вези не утичу на околност да други учесник у поступку не оствари право на трошкове, поготово због тога што је у одговору оспорио своју пасивну легитимацију.

На основу свега изнетог, применом чл. 390 ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Шалић Душина, ср